

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่

๖

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๒ ดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ทบทวน เอกสารใบความรู้ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ /ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัด ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะได้นำผลไปส่งเสริมและ/หรือจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กลงต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

หน้า

เรื่อง

ปกรอง

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

ก

สารบัญ

ข

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ชื่อหน่วย อ่านพุดคิดพิจารณา

๑

ใบความรู้ที่ ๑ วรรณกรรมร่วมสมัย เรื่อง เด็กที่ครูไม่ต้องการ

๒

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมร่วมสมัย

๖

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เรียงลำดับ จับเหตุการณ์

๗

ใบความรู้ที่ ๒ การพิจารณาคูณค่าของวรรณกรรมร่วมสมัย

๙

ใบงานที่ ๓ เรื่อง อธิบายคุณค่าจากเรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ”

๑๐

ใบงานที่ ๔ เรื่อง แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความเรื่อง

๑๑

“จระเข้เจ้าแม่ สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ประจำถิ่นปากน้ำปราณ”

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ใบงานเรื่อง “พระบรมราโชวาท วรรณกรรมทรงคุณค่า”

๑๓

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ใบงานเรื่อง คัดลายมือ ยึดถือพระบรมราโชวาท

๑๔

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ

๑๕

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ

๑๖

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง สำนวนไทย

๑๗

ใบงานที่ ๘ เรื่อง สำนวนไทย ใช้ความคิด

๒๐

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ฉันทลักษณ์ไทย

๒๒

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

๒๓

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ลักษณะของประโยค

๒๔

แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

๒๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ ชื่อหน่วย นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง

๒๖

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์ คู่ความหมาย

๒๗

ใบงานที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์ คู่ความหมาย

๒๙

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความ

๓๑

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความ

๓๒

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

๓๓

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง

๓๕

ใบงานที่ ๔ เรื่อง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๓๗

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การพุดแสดงความคิดเห็น

๓๙

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การพุดแสดงความคิดเห็น

๔๐

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน

๔๒

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน

๔๔

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนเรื่องจากจินตนาการ	๔๕
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การใช้โครงเรื่องเพื่อเขียนเรื่องจากจินตนาการ	๔๖
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่องการเขียนเรื่องจากจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง	๔๗
ใบงานที่ ๘ เรื่อง เขียนเรื่องจากจินตนาการ	๔๙
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ	๕๐
ใบงานที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ	๕๑
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อออนไลน์	๕๓
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อออนไลน์	๕๕
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐	๕๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ ชื่อหน่วย เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา	๕๗
ใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่านจับใจความจากสารคดีการท่องเที่ยว	๕๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง เขียนร่างคำพูดแสดงความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู	๖๐
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ	๖๑
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สัญลักษณ์สื่อภาษา	๖๒
ใบงานที่ ๕ เรื่อง มาเที่ยวประจวบบ้านฉัน	๖๓
ใบงานที่ ๖ เรื่อง เขียน อ่านแผนผัง	๖๔
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านแผนภูมิแท่งและแผนภูมิรูปภาพ	๖๕
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนภูมิ	๖๖
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า	๖๘
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การวางแผนการทำรายงาน	๗๒
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑	๗๓
บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)	๗๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ ชื่อหน่วย รามเกียรติ์ ตอน ตึกไมยราพ	๗๕
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจากการฟังและดู	๗๖
ใบงานที่ ๑ เรื่อง พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู	๗๗
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำและข้อความ	๗๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำและข้อความ	๘๐
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	๘๑
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	๘๒
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์	๘๓
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์	๘๕
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	๘๗
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การจับใจความสำคัญ	๘๙
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การจับใจความสำคัญ (๒)	๙๑
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	๙๓
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	๙๔

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน	๙๖
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน	๙๘
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน (๒)	๑๐๐
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	๑๐๒
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	๑๐๓
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง คำราชาศัพท์	๑๐๕
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง คำราชาศัพท์	๑๑๒
ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)	๑๑๓
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำไวพจน์	๑๑๕
ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง คำไวพจน์	๑๑๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒	๑๑๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ ชื่อหน่วย สมุดมित्रภาพ	๑๑๘
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านจับใจความ	๑๑๙
ใบงานที่ ๑ เรื่อง บทอาขยานเป็นมนุษย์หรือเป็นคน	๑๒๐
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง บทอาขยาน (บทเลือก)	๑๒๑
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึก	๑๒๕
ใบงานที่ ๒ เรื่อง เขียนแสดงความรู้สึก	๑๒๖
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ	๑๒๗
ใบงานที่ ๓ เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ	๑๒๘
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ดอกไม้	๑๒๙
บทความ เรื่อง การออกกำลังกาย	๑๓๑
ใบงานที่ ๕ เรื่อง วิเคราะห์บทความ เรื่อง การออกกำลังกาย	๑๓๒
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน	๑๓๓
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน	๑๓๕
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน	๑๓๖
ใบงานที่ ๗ เรื่อง เครื่องหมายนำรู้	๑๔๐
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การอ่านเครื่องหมายวรรคตอน	๑๔๑
ใบงานที่ ๘ เรื่อง อ่านเครื่องหมายวรรคตอน	๑๔๒
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓	๑๔๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ ชื่อหน่วย ภาษาไทย ภาษาถิ่น	๑๔๔
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	๑๔๕
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	๑๔๖
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านนิทานพื้นบ้าน	๑๔๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านนิทานพื้นบ้าน	๑๔๙
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น	๑๕๑
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น	๑๕๓

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วรรณกรรมภาษาถิ่น	๑๕๕
ใบงานที่ ๕ เรื่อง อ่านนิทานวิจารณ์ความคิด (๑)	๑๕๗
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านนิทานท้องถิ่น	๑๖๐
ใบงานที่ ๖ เรื่อง อ่านนิทานวิจารณ์ความคิด (๒)	๑๖๒
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านนิทานอาเซียน	๑๖๔
ใบงานที่ ๗ เรื่อง จับใจความจับความคิด	๑๖๕
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักการเล่านิทาน	๑๖๗
ใบงานที่ ๘ เรื่อง เล่านิทานผสมผสานความคิด	๑๖๘
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง คำยืมภาษาจีนและภาษาอังกฤษ	๑๗๗
ใบงานที่ ๙ เรื่อง คำยืมภาษาจีนและภาษาอังกฤษ	๑๗๙
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำยืมภาษาบาลีและสันสกฤต	๑๘๐
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง คำยืมภาษาบาลีและสันสกฤต	๑๘๑
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง คำยืมภาษาเขมร	๑๘๒
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง คำยืมภาษาเขมร	๑๘๓
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔	๑๘๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ชื่อหน่วย ตามรอยเจ้าฟ้าพันก้ออัน	๑๘๕
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง พระราชประวัติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพฯ	๑๘๖
ใบงานที่ ๑ เรื่อง เจ้าฟ้าพันก้ออัน	๑๙๐
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดรายงาน	๑๙๑
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน	๑๙๒
ตัวอย่างบันทึกการอ่าน	๑๙๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง บันทึกความรู้จากการอ่าน	๑๙๔
ตัวอย่าง การเขียนอธิบายขั้นตอนการทำปอกไก่พะโล้	๑๙๕
ใบงานที่ ๓ เรื่อง วิธีการปรุงส้มตำ	๑๙๖
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ	๑๙๗
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านบทร้อยกรอง	๑๙๘
ใบงานที่ ๔ เรื่อง บทร้อยกรองมีคุณค่า	๑๙๙
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนเรียงความ	๒๐๐
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนเรียงความ	๒๐๑
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น	๒๐๒
ใบงานที่ ๖ เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น	๒๐๔
ใบงานที่ ๗ เรื่อง พูดแสดงความคิดเห็นจากการดูสื่อออนไลน์	๒๐๕
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕	๒๐๖
บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)	๒๐๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙
อ่าน พูด คิด พิจารณา

ใบความรู้ที่ ๑ วรรณกรรมร่วมสมัย เรื่อง เด็กที่ครูไม่ต้องการ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัย ๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เสียงไม้เรียวกระทบกันดัง ขวบ ขวบ นักเรียนที่เข้าแถวที่เข้าแถวหน้าเสาธงเงียบกริบ พวกตัวเล็ก ๆ ที่เคยคุยกันจ้อกแจ้กเวลาร้องเพลงชาติ ยืนตัวแข็งเป็นตุ๊กตา “คนอื่นอย่าเอาเยี่ยงอย่าง ถ้าขึ้นประพุดจะถูกทำโทษแบบนี้ สำหรับนายก้อน เคยห้ามเคยสอนนับครั้งไม่ถ้วน ยังไม่จำ ถ้าทำอีกต้องเอา ๒ คุณ ๒ คุณ ๓ เท่าไร ก้อน” ครูใหญ่तालुकวาว จ้องที่ก้อน

“๙ ครับ”

“สูตรคุณประเทศไหนกันพ่อคุณ ป.๓ แล้ว นี่ละมัวแต่ขาดโรงเรียน ตอบใหม่”

“๖ ครับ”

“ใช่ ต่อไป ๖ ที่จำไว้ไปได้”

ก้อนคำนับ เดินก้มหน้ากลับไป เสียงนักเรียนพึมพำ ตัวเปี้ยก ๆ เริ่มแห่กันอีก

ใคร ๆ พากันลงความเห็นว่ ก้อนเป็นเด็กเกเรเหลือขอ ขาดโรงเรียนบ่อย รังแกคนอื่น ต่ำครุผู้หญิง ลักเปิดไก่อตามหมู่บ้าน ลักสมุดดินสอเพื่อน ออกจากบ้านมาโรงเรียนเอาหนังสือซ่อน แวะเล่นเสียดกลางทาง บางวันกลับจากโรงเรียนไม่ถึงบ้านนอนกับเพื่อน บางทีกินนอนตามกองฟาง ทำเอาครูปวดหัวไปตาม ๆ กัน เขี่ยนตีเท่าไร ๆ ไม่มีผล พวกผู้ใหญ่ที่รู้จักต่างพยากรณ์ชะตาของก้อนไว้ว่า โตขึ้นถ้าไม่ตายโหงก็ติดคุก

ก้อนอายุ ๑๑ ขวบ กำลังเรียนชั้นประถม ๓ ผอมสูง ผิดำ ที่มุมปากมีรอยแตกขาวเป็นยวง โรคขาดอาหาร ประวัติที่ครูเกรียงครูประจำชั้นบันทึกไว้ ก้อนกำพริ้วพอตั้งแต่มัจำความไม่ได้ แม่มีผิวใหม่ทิ้งให้ก้อนอยู่กับยาย ก้อนขาดความอบอุ่นจากแม่มียายที่เอาแต่ดูดำตามแบบของคนแก่ที่จะให้เด็กทำอะไรให้ได้ตั้งใจ ยิ่งฐานะยากจนหาเข้ากินค้ำจิงไม่มีเวลาเอาใจใส่กับหลาน เพียงมีข้าวรอกหม้อไปวัน ๆ ก็พอใจแล้ว

สิ้นเสียงสัญญาณระฆังหยุดพักกลางวัน เด็ก ๆ กรูกันออกมาจากห้องเรียน ทิวปิ่นโตหม้อข้าวเตรียมรับประทานอาหารกลางวัน บางคนตรงเข้ามาหาแม่ค้า คนขายหวานเย็นเขย่ากระดิ่งรัว ลั่น เด็ก ๆ วิ่งเข้าไปล้อม

ก้อนออกไปยืนอยู่ห่าง ๆ จากกลุ่มเด็กเหล่านั้น ตาจับอยู่ที่วัตถุสีเขียวสดใสแดงที่เด็ก ๆ กำลังกินกันอย่างลื้มตัว ความหิวมันเตือนน้ำย่อย น้ำย่อยเตือนให้น้ำลายไหลเตรียมออกมาเพื่อ

คลุกเคล้าอาหาร นาน ๆ เขาจะยกมือขึ้นเช็ดปากกลืนน้ำลาย ก้อนยื่นเหมือนถูกสะกดปล่อยความคิดฟุ้งซ่านออกไป

เด็กพวกนั้นใส่เสื้อผ้าเนื้อดีสะอาด เพราะมีพ่อแม่ซักให้ สวมถุงเท้ารองเท้ามีหมวกกันแดด มีกระเป๋าหนังสือสวย ๆ มีสตางค์มาซื้อขนมกินทุกวัน บางคนยังได้ค่าจ้างมาโรงเรียน มีโอกาสร้องให้อ้อนแม่เมื่ออยากได้ตุ๊กตาหรือรถจักรยานซักรคัน แม่คอยห่มผ้าให้ในยามดีอากาศหนาว บางคนพ่อแม่เอารถมาส่งถึงโรงเรียน

กัมดูตัวบ้าง เสื้อกางเกงสีซีฟู่กันขาด ปะแล้วปะอีกจนหาเนื้อเดิมไม่พบ เวลาเดินลมเข้าวูบ ๆ รองเท้าหมวกไม่ต้องพูดถึง มองไปทางโรงอาหารพวกนั้นกำลังกินข้าวอย่างเอร็ดอร่อย พวกที่อ้อมแล้ววิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนาน สายตาชุ่มมัวของก้อนหลบต่ำลง ไม่อยากเห็นภาพนั้นอีกต่อไป เดินก้มหน้าออกไปทางหลังโรงเรียน ตอนบ่ายครูเวรเรียกก้อนมาทำโทษอีก เพราะมีเด็กมาฟ้องว่า ก้อนไปขโมยส้มในสวนหลังโรงเรียนกิน

“ตอนหยุดพัก เธอไปขโมยส้มเขาใช่ไหม” ครูเวรตั้งคำถาม

“ครับ”

“ก็ลูก”

“๒ ครั้ง”

“ครูเคยบอกกี่ครั้งแล้ว ไม่ให้ขโมยของคนอื่นจำได้ไหม”

“จำได้ครับ”

“แล้วทำไมเอาอีก” เจียบ ก้อนไม่ตอบไม่มีคำแก้ตัวก้มหน้านิ่ง ในที่สุดก็โดนไม้เรียวเพื่อไม่ให้คนอื่นเอาอย่าง

เช้าวันรุ่งขึ้น พ่อเด็กชายสมศักดิ์ นักเรียนชั้นเดียวกับก้อนมาหาครูใหญ่

“ครูช่วยจัดการให้ที ใ้อีก่อนมันต่อยลูกผมเสียหน้าตาบวม ดูซีครับ” ผู้เป็นพ่อฟ้องครูใหญ่ชี้ให้ดูหน้าลูก มีรอยเขียวที่ขอบตา

“ครูต้องเขียนให้เช็ดเสียบ้าง”

“ครับ เดี่ยวผมจัดการให้” ครูใหญ่รับปากพ่อของสมศักดิ์ด้วยความเกรงใจ เพราะเป็นพ่อค้าใหญ่รวย เคยออกเงินสร้างโรงเรียนตั้งคอนหลัง ซ้ำมีลูกชายคนเดียว ประคบประหงมกันเป็นเทวดา ความรักทำให้เกิดความลำเอียง อำนาจเงินทำให้เกิดความเกรงใจ

ก้อนถูกตี ๖ ที เพราะต้องเอา ๒ คุณ หลังจากเด็กออกจากห้องไปหมดแล้ว ครูเกรียงเรียกก้อนเข้าพบ “ทำไมไปต่อยสมศักดิ์เขาละก้อน” เป็นน้ำเสียงที่แสดงความปรานี

“เขาว่าผมใ้อีชีขโมยครับ”

“เราต้องอดทนซิก้อน เกิดเป็นลูกผู้ชายต้องทน เสียงเขาวามันไม่เจ็บแสบอะไร เราทำร้าย เขามันผิดกฎของโรงเรียน ครูเห็นใจเธอ รักเธอ อยากเห็นเธอเป็นคนดี มีเรื่องอะไรคับข้องใจต้องเล่าให้ครูฟังบ้าง ครูเหมือนพี่หรือพ่อของเธอ ไม่ต้องกลัว มีอะไรบอกนะ”

ครูเกรียงยื่นมือไปลูบหัวก้อนเบา ๆ ด้วยความรักที่มีต่อศิษย์ ซึ่งบางทีก็เหมือนลูก น้ำใส ๆ จากดวงตาอันชุ่มมัวคุนั้นเริ่มไหลออกมาอาบแก้ม เป็นครั้งแรกที่ครูเกรียงเห็นน้ำตาของก้อน มันเป็นน้ำตาแห่งความตื่นตันใจ ความน้อยใจ ความดีใจ ระคนกัน อาจเป็นครั้งแรกที่เขาได้รับความอบอุ่น ได้รับความเห็นใจ เคยแต่ถูกดุด่า ถูกตำหนิ คาดโทษไม่เรียว ไม่มีใครเป็นมิตรกับเขาเลย

ก้อนมองตามครูเกรียงไปจนลับตา ความสุขที่เขาได้รับเพียงชั่วครู่ กำลังจะหมดไป พร้อมกับภาพของครูที่ลับไป ชะโงกดูที่หน้าต่างแต่ไม่เห็นครูเสียแล้ว

กลับมานั่งที่โต๊ะหยิบหนังสือขึ้นมาเปิด ภาพที่ผุดขึ้นบนหนังสือ มันจะทยอยกันมาเป็นลำดับ สีเขียวแดงของหวานเย็น กล้วยปิ้งร้อน ๆ ก้วยเตี่ยว ข้าวราดแกง ข้าวต้มมัด ส้มโอ ภาพสุดท้ายไม่เรียว กำลังลงหลังตัวเอง

ปิดหนังสือเดินไปรินน้ำดื่ม ๑ แก้วเต็ม ๆ กลับมาพุดลงกับโต๊ะ ภาพยายหัวขาวโพลนถือไม้ไล่ตี ปากก็ด่าอยู่ไม่ขาด ขึ้นบนกระท่อมเปิดหม้อข้าว ข้าวหมดหม้อ ปีบข้าวสารก็เกลี้ยง ล้วนแต่เป็นภาพของความผิดหวัง แล้วภาพที่ตนปรารถนาก็มาแทน ได้สวมเสื้อกางเกงชุดใหม่ กระเป๋าหนังสือใบงาม สมุดเนื้อดีมีรูปปกเป็นอัศวินกำลังขี่ม้า ดินสอแท่งสวย กำลังอ้อยก้วยเตี่ยวขามใหญ่ ข้าวหวานเย็นอีก ๑ แท่ง เพื่อน ๆ พวกกันมาเล่นด้วย แม่กำลังโอบกอดลูบทูหัว

เสียงระฆังดังขึ้น ภาพจริงและภาพปลอมที่เกิดขึ้นบนจอแห่งจิตของก้อนก็ลึบหายไป ลูกจากโต๊ะไปดื่มน้ำเปล่า ๆ อีกสองแก้ว เตรียมเข้าเรียน

ข่าวก้อนขาดโรงเรียน ๓ วัน เป็นเรื่องธรรมดาสำหรับครูในโรงเรียน แต่เรื่องเงินในกระเป๋าถือของครูสตรีนั้นะซี เป็นเรื่องโจษจันกันในวงครู เกือบทุกคนลงโทษก้อน ครูลี้มกระเป่าไว้บนโต๊ะพักเดียว เงินหายไป ๕๐ บาท พอตีรุ่งขึ้นก้อนขาดโรงเรียน เลยคิดกันว่าก้อนไม่กล้ามาเพราะกลัวถูกทำโทษ ด้วยเหตุนี้ครูเกรียงจึงตกลงใจไปบ้านก้อน

ครูเกรียงเป็นครูใหม่ เข้ามาสอนในโรงเรียนบ้านไร่มไม่ถึงปี และไม่ใช้คนบ้านนั้น จึงต้องถามชาวบ้านมาตลอดทางประมาณ ๒ กิโลเมตรก็ถึงบ้านก้อน ซึ่งควรจะเรียกว่ากระท่อมมากกว่าบ้าน มุงหญ้าคา ฝาขัดแตะ เสาไผ่ไปด้านหนึ่งใช้ไม้ค้ำไว้กันล้ม หลังคามีรูโหว่ เพราะหญ้าคาเก่าปลายหลุดไป ต้องเอาถุงพลาสติกแซมไว้กันฝนรั่ว ขนาดของกระท่อมนอนแทบไม่ตลอดตัว ขณะที่ก้าวขึ้นไปมันไหวยวบยาบน่ากลัวฟัง

บนเสื้อไม้เก่า ๆ มีร่างของหญิงชราอนอนอยู่ ผอมเห็นซี่โครงขึ้นเป็นซี่ ๆ หน้าที่หย่อนยาน กระเพื่อมขึ้นลงเวลาหายใจ ก้อนลูกขึ้นจากเตาหุงข้าวมุมกระท่อม ยืนแก้กั๊กด้วยความประหลาดใจ เลยทำอะไรมิถูก

“กำลังทำอะไรก่อน อ้อ หุงข้าวรี” ครูเกรียงหันไปทางหม้อข้าวที่กำลังเดือดมีไฟลุกท่วม หม้อ เพราะเป็นไฟฟืน

“ต้มข้าวต้มให้ยายครับ”

“ครูมาเยี่ยมเธอ คิดว่าป่วยเป็นอะไรไป”

“ใครมา หือ ก่อน ใครมา” เสียงแหบเครือของยาย

“ครูมา ยาย ครู”

“อ้อ ครู” แกทำท่าจะลุกขึ้นนั่ง แต่ครูเกรียงห้ามไว้

“ผมมาเยี่ยมครับป้า เห็นก่อนหายไประยะหลายวันคิดว่าเจ็บป่วยเป็นอะไรไป”

“อ้อ ฉันป่วยเสียหลายวัน ก่อนต้องขาดโรงเรียน แะจริง ๆ ครู คนหาเข้ากินค้ำมาเจ็บเสีย ก็ไม่มีอะไรจะกิน ได้ก่อนพอเก็บผักหักฟืนบ้าง รับจ้างเขาได้เงินมาซื้อข้าวสารหุง บางวันก็อ้อม บางวันก็ไม่อ้อม เฮ้อ” แกหยุดหอบพอดีก่อนยกชามข้าวต้มมาให้ เป็นข้าวต้มเหลว ๆ มีน้ำมากกว่าเม็ด ก่อนพุงให้ยายลุกขึ้นนั่ง แล้วเริ่มกินข้าวต้ม

“กินข้าวเสียก่อน ก่อน” ก่อนจัดการกับข้าวต้มที่เหลือก้นหม้อ ข้าวต้มเปล่าใส่เกลือเค็ม ๆ รสหวานมันของข้าวใหม่ ทำให้ข้าวต้มหม้อนั้นหมดไม่รู้ตัว

“ป้ากินยาอะไรบ้างหรือเปล่า” ครูเกรียงหันไปทางยายของก้อนที่อ้อมแล้ว กำลังต้อนน้ำจาก กระป๋องนมเก่า ๆ

“ก้อนมันซื้อมาให้ ไม่รู้ยาอะไร กินเข้าไปพอหายปวดหัว” แกชี้ไปทางขวดยา ครูเกรียง หยิบมาดูและต้องแปลกใจเพราะตัวหนังสือที่ปิดไว้ข้างขวด บอกชื่อยา “แอสไพริน” เป็นลายมือ ของเขาเอง “ยาในห้องพยาบาลโรงเรียน” ครูเกรียงคิด

เมื่อลงบันไดบ้านก้อนมาแล้ว ครูเกรียงรำพึงกับตัวเองว่า “ก้อนเธอไม่ได้เลวไปทุกอย่าง อย่างที่ใคร ๆ พากันเข้าใจหรอก ครูไม่ตำหนิเธอเลยที่เธอ ขาดโรงเรียน ๓ วัน ครูเสียอีกควร ละอายเธอ พรุ่งนี้ครูจะลาโรงเรียน ๔ วัน เพื่อกลับไปเยี่ยมแม่ซึ่งป่วยอยู่ที่บ้าน”

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมร่วมสมัย
หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัย ๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง เขียนแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน เรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ”

๑. ตัวละครสำคัญในเรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ” ได้แก่ใครบ้าง

.....
.....

๒. จากเรื่องนี้ “เด็กที่ครูไม่ต้องการ” คือใคร

.....
.....

๓. ก่อนเป็นเด็กที่มีสภาพชีวิตเป็นอย่างไร

.....
.....

๔. การที่ก่อนถูกครูใหญ่ทำโทษ เหมาะสมหรือไม่ เพราะอะไร

.....
.....

๕. ก่อนเป็นเด็กที่ครูเกลียดไม่ต้องการหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เรียงลำดับ จับเหตุการณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัย ๒
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเหตุการณ์จากวรรณกรรมร่วมสมัย เรื่อง เด็กที่ครูไม่ต้องการ แล้วเขียน
หมายเลขเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง

๑. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับ ๑, ๒ และ ๓

ก่อนเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีครูเกรียงเป็นครูประจำชั้น และได้บันทึกประวัติ
เขาว่า เป็นโรคขาดสารอาหาร กำพร้าพ่อ แม่มีสามีใหม่ อยู่กับยาย ซึ่งมีฐานะยากจนไม่มีเวลา
ดูแลก่อน

ก่อนถูกครูใหญ่ใช้ไม้เรียวทำโทษที่หน้าเสาธง และถูกคาดโทษว่า ถ้าทำผิดอีกจะเพิ่มโทษ
เป็น ๒ เท่าของการลงโทษครั้งแรก

ทุกคนพากันลงความเห็นวก่อนเป็นเด็กเกเร ขาดโรงเรียนบ่อย รังแกคนอื่น ด่าครูผู้หญิง
และลักขโมย

๒. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับ ๔, ๕ และ ๖

ครูเกรียงสอบถามเหตุผลที่ก้อนไปต่อเย็บเพื่อนที่ชื่อสมศักดิ์ ครูเกรียงอบรมก้อนพร้อมกับยื่นมือไปลูบหัวก้อนเบา ๆ ทำให้ก้อนได้รับความอบอุ่นจนน้ำตาไหลออกมา

ก้อนดื่มน้ำ ๑ แก้ว แล้วพบลุงกับโตะ นึกถึงภาพยายถือไม้ไล่ตีตัวว่าก้อน ข้าวหมดหม้อ ไม่มีข้าวสาร นึกภาพที่ได้สวมเสื้อผ้าชุดใหม่ มีกระเป๋าหนังสือ สมุด และดินสอสวย ๆ มีกล้วยเตี้ยวามใหญ่ หวานเย็น ๑ แท่ง มีเพื่อน ๆ มานั่งเล่นด้วย มีแม่กำลังโอบกอดลูบหัว เมื่อตื่นจากความนึกคิด ก้อนดื่มน้ำอีก ๒ แก้ว แล้วไปเข้าเรียน

เวลาพักกลางวันขณะที่เด็ก ๆ มีอาหารรับประทาน ก้อนได้แต่ยืนมองดูเขา ก้อนจึงไปขโมยส้ม ในสวนหลังโรงเรียนหิน ก้อนถูกครูเวรทำโทษ

๓. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับ ๗, ๘, ๙ และ ๑๐

ครูเกรียงรู้ว่าก้อนไม่ได้เป็นเด็กที่เลวไปเสียทุกอย่าง เข้าใจสาเหตุที่ก้อนหยุดเรียน ๓ วัน ทั้งยังคิดได้ว่าตนเอง ต้องลางานกลับไปเยี่ยมแม่ที่ป่วย

ครูเกรียงเดินทางไปบ้านของก้อนตัว คิดว่าก้อนคงขโมยเงินครูสตรีไป ๕๐ บาท จึงไม่กล้ามาโรงเรียน

ครูเกรียงสอบถามยายของก้อนว่าได้กินยาอะไรบ้างและได้รู้ว่าก้อนขโมยยามาให้ยายกิน เพราะครูเกรียงจำลายมือของเขาที่เขียนข้างขวดยาแอสไพรินได้

ครูเกรียงได้เห็นสภาพยายของก้อน ที่ผอมจนเห็นซี่โครงขึ้นเป็นซี่ ๆ เห็นก้อนทำข้าวต้มใส่เกลือ ซึ่งมีข้าวอยู่น้อยมากให้ยายกิน และก้อนก็กินส่วนที่เหลือจนหมด

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ การพิจารณาคูณค่าของวรรณกรรมร่วมสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัย ๒
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการอธิบายคุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรม

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาตรวจตรา แยกแยะและประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ในการนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ด้วยว่าใครเป็นผู้แต่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์อย่างไร ต่อใครบ้าง ผู้วิเคราะห์ มีความเห็นอย่างไร เรื่องที่อ่านมีคุณค่าด้านใดบ้างและแต่ละด้านสามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

การอธิบายคุณค่าของงานประพันธ์ นิยมพิจารณา ดังนี้

๑) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ผู้แต่งเลือกใช้เพื่อให้ความหมายกระทบใจผู้อ่าน

๒) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอทั้ง ๒ ประเด็นนี้ จะอธิบายและยกตัวอย่างประกอบพอเข้าใจ โดยจะกล่าวควบกันไปทั้งการวิเคราะห์และการวิจารณ์

๓) คุณค่าด้านสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมและวรรณคดีที่ดีสามารถจรโลงสังคมได้อีกด้วย

๔) การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันผู้อ่านสามารถนำแนวคิดและประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ใบงานที่ ๓ เรื่อง อธิบายคุณค่าจากเรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ”
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พูด คิด พิจารณา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วรรณกรรมร่วมสมัย ๑
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตามที่กำหนดให้แล้วนำไปพิจารณาคุณค่าจากเรื่องสั้น
 “เด็กที่ครูไม่ต้องการ”

๑. เรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ” ผู้เขียนใช้ภาษาเขียนที่มีจุดเด่นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒. เรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ” ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเพื่ออะไร

.....

.....

.....

.....

๓. เรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ” มีเนื้อเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. เรื่อง “เด็กที่ครูไม่ต้องการ” สะท้อนให้เห็นสภาพทางสังคม ที่บ้านและที่โรงเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความเรื่อง

“จระเข้เจ้าแม่ สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ประจำถิ่นปากน้ำปราณ”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากบทความ

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง อ่านเรื่องแล้วพิจารณาบทความแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

คนปากน้ำปราณส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยง จึงต้องหาเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เจ้าแม่ทับทิมทองเป็นขวัญกำลังใจของชาวประมงปากน้ำปราณ คนปากน้ำปราณนับถือเจ้าแม่กันมาก มีการสร้างศาลเจ้าแม่ไว้ที่ภูเขาริมฝั่งแม่น้ำปราณบุรี เรียกเขานั้นว่าเขาเจ้าแม่ เชื่อกันว่า เจ้าแม่มีบริวารเป็นพญาจระเข้ใหญ่ และจระเข้ตัวนี้ยังเป็นพาหนะของเจ้าแม่ด้วย กล่าวกันว่าในสมัยก่อนเมื่อมีการแห่เจ้าแม่ข้ามจากฝั่งเขามาฝั่งปากน้ำปราณ จะมีจระเข้ใหญ่ว่ายคุ้มกันกับเรือที่ประดิษฐานเจ้าแม่ นอกจากนี้ในบางครั้งยังมีคนเห็นจระเข้ใหญ่นอนขวางแม่น้ำปราณในช่วงงานเจ้าแม่ด้วย คติความเชื่อเรื่องสัตว์ร้ายทรงพลัง เป็นคติความเชื่อเก่าแก่ของมนุษย์ ในถิ่นไหนมีสัตว์ชนิดใดก็มักนับถือไปตามนั้น เช่น เสือ สิงโต ช้าง งูใหญ่ ปลายักษ์ กลุ่มคนที่อยู่ในแถบลุ่มน้ำและชายทะเลก็มักจะนับถือสัตว์ร้ายทรงพลังซึ่งเป็นสัตว์น้ำ เช่น จระเข้ ปลาฉลาม ปลาวาฬงูใหญ่ หรือสัตว์ในตำนานที่เชื่อว่ามีจริงอย่าง พญานาค เจือกแม่น้ำปราณบุรีมีแหล่งกำเนิดมาจากเทือกเขาตะนาวศรีทางด้านตะวันตก ในอดีตเป็นแม่น้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีจระเข้โดยธรรมชาติ ดังนั้นแล้ว จระเข้จึงเป็นสัตว์ประจำถิ่นของปราณบุรีมาแต่เดิม ในทุกวันนี้แถบต้นน้ำเพชรซึ่งมีจุดกำเนิดในเทือกเขาเดียวกับต้นน้ำปราณก็ยังมีจระเข้ น้ำจืดอยู่ตามธรรมชาติ ยังมีโคลกเก่า ๆ ของชาวประมงฯ จำกันสืบมาถึงสัตว์ที่มีชุมประจำถิ่นต่าง ๆ คือ เสือ กูย จระเข้ปราณ ยุงสามกระหายควายสามร้อยยอด มุขปาฐะเรื่องจระเข้เจ้าแม่ทับทิมทองจึงเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์นิเวศวิทยาท้องถิ่น สอดคล้องกับบทบาทของเจ้าแม่ซึ่งเป็นเจ้าประจำถิ่นริมน้ำและเป็นที่นับถือของเหล่าชาวประมง เจ้าแม่ริมน้ำของคนที่ใช้ชีวิตในน้ำ ก็ต้องมีสัตว์พาหนะหรือบริวารเป็นสัตว์น้ำทรงพลังจระเข้เจ้าแม่ของชาวปากน้ำปราณ จึงเป็นตำนานประจำถิ่นที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความเชื่อและระบบนิเวศวิทยาปากน้ำปราณ

แสนประเสริฐ ปานเนียม

ข้อเท็จจริง

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ใบงานเรื่อง “พระบรมราโชวาท วรรณกรรมทรงคุณค่า”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านพระบรมราโชวาท
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจงให้อ่านพระบรมราโชวาท แล้วร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าที่ได้จากพระบรมราโชวาท

“การปิดทองหลังพระนั้น เมื่อถึงคราวจำเป็นก็ต้องปิด ว่าที่จริงแล้วคนโดยมาก ไม่ค่อยชอบปิดทองหลังพระกันนัก เพราะนึกว่าไม่มีใครเห็น แต่ถ้าทุกคนพากันปิดทองแต่ข้างหน้า ไม่มีใครปิดทองหลังพระเลย พระจะเป็นพระที่งามบริบูรณ์ไม่ได้

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศ มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
 พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๐๖

คุณค่าที่ได้รับจากพระบรมราโชวาท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ใบงานเรื่อง คัดลายมือ ยึดถือพระบรมราโชวาท

หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คัดลายมือ

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

การให้การศึกษาอีกชั้นหนึ่ง คือ การสอนและการฝึกฝนให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นไป พร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผล สติปัญญา และหาหลักการชีวิต เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ความเจริญงอกงาม ทั้งทางกายและทางความคิด ผู้ทำงานด้านการศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นพิเศษ และได้รับความยกย่องเป็นอย่างสูงตลอดมา ในฐานะที่เป็นผู้ให้ชีวิตจิตใจตลอดจนความเจริญทุกอย่างแก่อนุชน

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนเพื่อให้ผู้อ่าน เกิดความคล้อยตาม รู้สึกตาม หรืออยากปฏิบัติตามความต้องการที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ การเขียนโน้มน้าวใจ มักถูกนำไปใช้ในการเขียนเพื่อโฆษณาขายสินค้าต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวให้ลูกค้าซื้อสินค้าที่โฆษณา

วัตถุประสงค์ของการโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจมีวัตถุประสงค์สำคัญโดยทั่วไป ๔ ประการ คือ

๑. เพื่อชักนำหรือโน้มน้าวใจให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาในเรื่องที่พูดหรือเขียน เช่น การชักนำให้ทำประกันชีวิต การโฆษณาคุณภาพของสินค้า การโน้มน้าวใจให้ศรัทธาในศาสนา
๒. เพื่อกระตุ้นหรือเร้าใจให้เห็นความสำคัญของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การพูดให้เห็นความสำคัญของป่าไม้ การพูดให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย การเขียนให้ประทับใจในการทำงานอย่างเสียสละของตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น
๓. เพื่อปลุกใจให้เกิดความสำนึกและปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การปลุกใจให้รักชาติ การปลุกใจใช้สินค้าไทย การปลุกใจให้รวมพลังสามัคคี เป็นต้น
๔. เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความเห็นคล้อยตามและนำไปปฏิบัติ เช่น การโน้มน้าวใจให้รู้จักการวางแผนครอบครัว การโน้มน้าวใจให้รู้จักใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ การเชิญชวนให้เลิกสูบบุหรี่ เป็นต้น

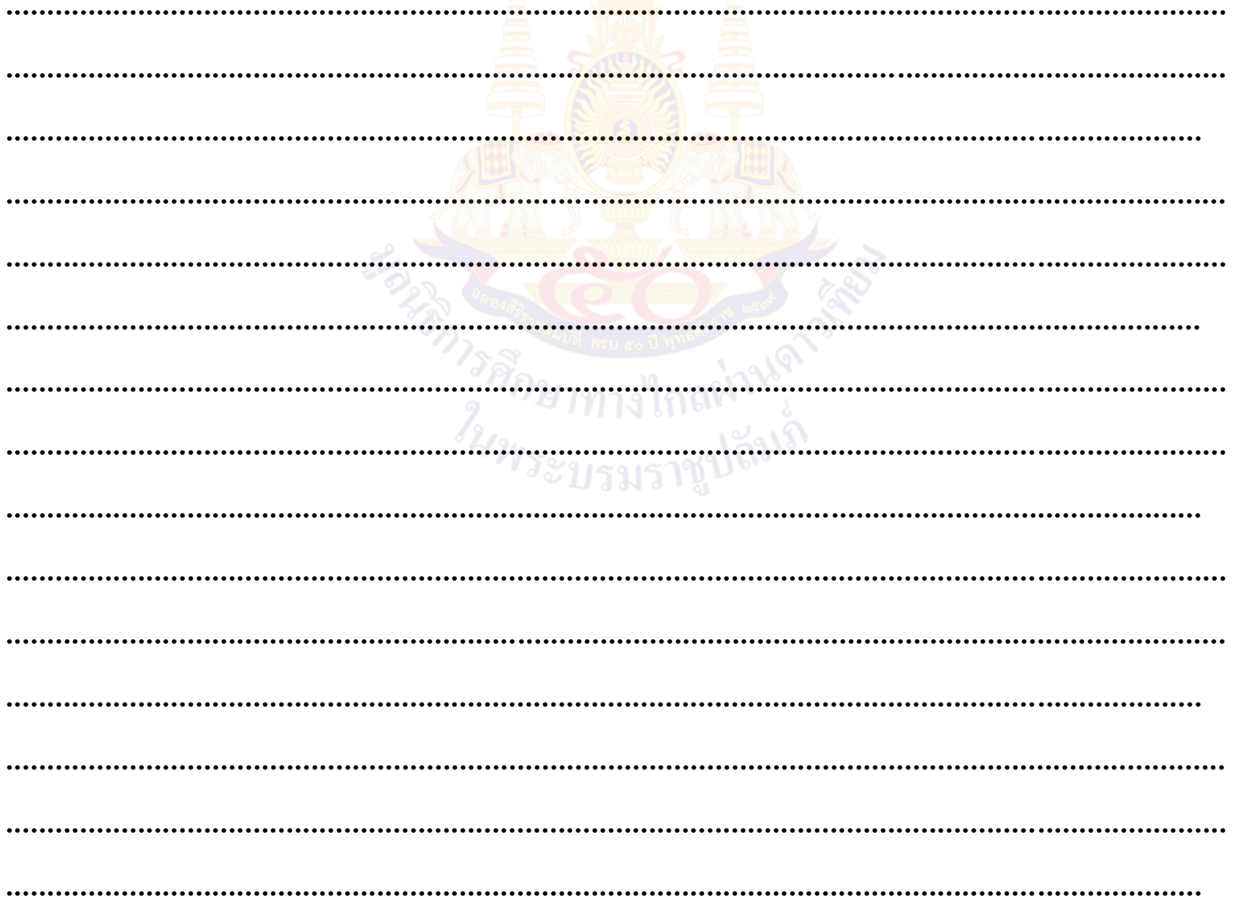
หลักการเขียนโน้มน้าวใจ

๑. เขียนให้เหมาะสมกับผู้อ่าน เช่น เพศ วัย อาชีพ จะช่วยให้สามารถกำหนดเนื้อหาและกลวิธีการเขียนได้อย่างเหมาะสม
๒. ใช้หลักจิตวิทยา ในการทำความเข้าใจ ความต้องการของผู้อ่าน
๓. มีเหตุผล เพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของผู้เขียนให้น่าเชื่อถือ ชี้ให้เห็นประโยชน์
๔. ใช้ภาษาโน้มน้าวใจ เชิงเสนอแนะ ขอร้อง ถ้อยคำกระชับ ชัดเจน คล้องจองกันตรงตามความต้องการ ไม่บังคับ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนโน้มน้าวใจ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโน้มน้าวใจ ๑ เรื่อง ตามความสนใจ

เรื่อง _____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง สำนวนไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวน ๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของสำนวน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงด้วยความคมคายสละสลวย ใช้พูดสื่อสารกัน มีความหมายไม่ตรงตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ กินความลึกซึ้ง มักเป็นคำเปรียบเทียบ

คำพังเพย หมายถึง ถ้อยคำที่แสดงความจริง เพื่อให้ตีความเข้ากับเนื้อเรื่อง เช่น กระทบตื้นตื้นม เด็กเลี้ยงแกะ แพะรับบาป ไม่ได้สอนโดยตรง

สุภาษิต หมายถึง ถ้อยคำที่กล่าวเป็นทำนองให้ข้อคิด คติ สั่งสอน เพื่อให้กระทำ ความดี เช่น กงเกวียนกำเกวียน น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ

โดยทั่วไปสำนวนไทย จะมีความหมายโดยนัย เป็นลักษณะความหมายเชิงอุปมาเปรียบเทียบ จะไม่แปลความหมายตรงตามตัวอักษร จึงฟังแล้วมักจะ ไม่ได้ความหมายของตัวมันเอง ต้องนำไปประกอบกับบุคคล กับเรื่อง หรือเหตุการณ์จึงจะได้ความหมายเป็น คติ เตือนใจเช่นเดียวกับคำที่เป็นสุภาษิต

ตัวอย่างสำนวนไทย

สำนวน	ความหมาย
ไกลปืนเที่ยง	ไม่รู้อะไร เพราะอยู่ห่างไกลความเจริญ
ขวานผ่าซาก	โผงผางไม่เกรงใจใคร (ใช้กับการพูด)
ชิงกีรา ช่างแข็งแรง	ต่างฝ่ายต่างก็จัดจ้าน พอ ๆ กัน มีอารมณ์ร้อนพอ ๆ กัน ไม่ยอมลดละกัน
เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม	ประพฤติตนตามที่คนส่วนใหญ่เขาประพฤติกัน
แขวนนวม	เลิกชกมวย
คตในช่องอในกระดุก	มีสินดานคตโกง
คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ	คนรักมีน้อย คนเกลียดชังมีมาก

คลุกคลีตีโมง	มั่วสุม หรือคลุกคลีพัวพันกันอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา
คว่ำบาตร	ไม่คบค้าสมาคมด้วย
เคราะห์หามยามร้าย	เคราะห์ร้าย
ซ่องปากแตก	ปากโป้ง เก็บความลับไม่อยู่ ชอบนำความลับของผู้อื่นไปโพยพอ
ฆ่าช้างเอางา	ทำลายของใหญ่เพื่อให้ได้ของเล็กน้อย ซึ่งไม่คุ้มค่างัน
งงเป็นไก่ตาแตก	งงมากจนทำอะไรไม่ถูก
งอมืองอตีน	เกียจคร้าน ไม่สนใจชวนขวยทำการงาน ไม่คิดสู้งาน
งูกินหาง	เกี่ยวโยงกันจากหัวถึงหางโดยซัดกันเป็นทอด ๆ
เจียบเป็นเป่าซาก	ลักษณะที่เจียบสนิท
โง่แล้วอยากนอนเตียง	โง่แล้วไม่เจียมตัวว่าโง่ ไปทำสิ่งที่ตนไม่รู้ไม่เข้าใจ
จับปลาสองมือ	หมายจะเอาให้ได้ทั้ง ๒ อย่าง แต่ไม่สำเร็จทั้ง ๒ อย่าง
จับแพะชนแกะ	ไม่ได้แบบนี้ก็เอาอย่างนั้นเข้าแทน เพื่อให้ลู่วางไป
จุดได้ตำตอ	พูดหรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งบังเอิญไปโดนตนเอง
ชักน้ำเข้าลึก ชักศึกเข้าบ้าน	นำพาศัตรูเข้าบ้าน
ชักใย	วางแผนและบงการอยู่เบื้องหลัง
ช้า ๆ ได้พร้าสองเล่มงาม	ค่อย ๆ คิดค่อย ๆ ทำแล้วจะสำเร็จผล
ชายสามโบสถ์	ผู้ที่บวชแล้วสึกถึง ๓ คน ใช้พูดเป็นเชิงตำหนิว่า เป็นคนไม่น่าคบ
ซิ่นกบนปลายไม้	หวังในสิ่งที่อยู่ไกลตัว
เชื่อไม่ทิ้งแถว	เป็นไปตามเผ่าพันธุ์
ซื้อควายหน้านา ซื้อผ้าหน้าหนาว	ซื้อของไม่คำนึงถึงกาลเวลา ย่อมได้ของแพง
ดาบสองคม	มีทั้งคุณและโทษ อาจดีอาจเสียก็ได้
ดีดลูกคิดรางแก้ว	คิดถึงผลที่จะได้ทางเดียว
ได้ทีชี้แพะไล่	ซ้ำเติมเมื่อผู้อื่นเพลี่ยงพล้ำลง
ตกว่าไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้	ตกอยู่ในที่คับขันอย่างไรก็ไม่เป็นอันตราย
ตกล่องปล่องขึ้น	ตัดสินใจที่จะร่วมมือหรือร่วมชีวิตด้วย
ตบตา	หลอกหรือทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิด
ต่อความยาวสาวความยืด	พูดกันไปพูดกันมาให้มากเรื่อง เกินเหตุสมควร
ตัดเชือก	ตัดความสัมพันธ์ ไม่ยอมให้ความช่วยเหลืออีกต่อไป
ตาบอดสอดตาเห็น	อวดรู้ในเรื่องที่ตนเองไม่รู้
ตีงูให้กากิน	ทำสิ่งใด ๆ ไว้แล้ว แต่ผลไปตกแก่ผู้อื่น
ตีปลาหน้าไซ	พูดหรือทำให้กิจการของผู้อื่นซึ่งกำลังดำเนินไปด้วยดีกลับเสียไป

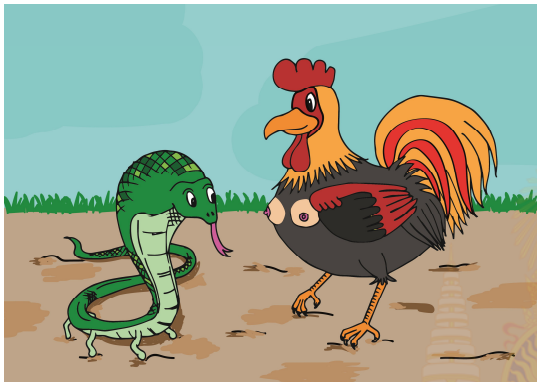
ตื่นแรงตื่นกา	แสดงอาการตึงเครียดหรือสนุกสนานด้วยการ กระโดดโลดเต้น
ถ่มน้ำลายรดฟ้า	ประทุษร้ายต่อสิ่งที่สูงกว่าตน ตัวเองย่อมได้รับผลร้าย
ถอนหงอก	ไม่นับถือความเป็นผู้ใหญ่ พูดว่าให้เสียผู้ใหญ่
ถึงพริกถึงขิง	เผ็ดร้อนรุนแรง เช่น การโต้ว่าที่คราวนี้ถึง พริกถึงขิง
ทองไม่รู้ร้อน	เฉยเมย ไม่กระตือรือร้น ไม่สะดุ้งสะเทือน
ทำคุณบูชาโทษ	ทำคุณแต่กลับเป็นโทษ ทำดีแต่กลับเป็นร้าย มักต่อกับ “โปรดสัตว์ได้ บาบ”
นกต่อ	คนที่ทำหน้าที่ติดต่อหรือชักจูงหลอกล่อคนอื่นให้หลงเชื่อ (ใช้ในทางไม่ดี)
นายว่าข้าพลอย	พลอยพูดผสมโรง ตีเตียนผู้อื่นตามนายไปด้วย
น้ำขุ่นไว้ใน น้ำใสไว้นอก	แม้จะไม่พอใจก็ยังแสดง สีหน้ายิ้มแย้ม
น้ำลดตอผุด	เมื่อหมดอำนาจความชั่ว ที่เคยทำไว้ก็ปรากฏ
บอกเล่าเก้าสิบ	บอกกล่าวให้รู้
บ้าขอบฟาง	บ้าสมบัติ เห็นอะไร ๆ เป็นของมีค่าจะเอาทั้งนั้น
ปากว่าตาขยิบ	พูดอย่างหนึ่งแต่ทำอีกอย่างหนึ่งปากกับใจไม่ตรงกัน
เป็นฝั่งเป็นฝา	มีหลักฐานมั่นคง
ไปไหนมาสามวาสองศอก	ถามอย่างหนึ่งตอบไปอีกอย่างหนึ่ง
ผักชีโรยหน้า	ทำความดีเพียงผิวเผิน

แนวคิดสำคัญ

สำนวน คำพังเพย สุภาษิตเป็นถ้อยคำที่มีความหมายคมคาย ลึกซึ้ง และแฝงด้วยข้อคิด เป็นคติสอนใจ ดังนั้น เราจึงควรเรียนรู้ และใช้สำนวน คำพังเพย สุภาษิต ให้ถูกต้อง สอดคล้อง กับสถานการณ์และโอกาสที่ใช้

ใบงานที่ ๘ เรื่อง สำนวนไทย ใช้ความคิด
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวน ๑
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง เต็มสำนวนไทยให้ตรงกับภาพ พร้อมบอกความหมายให้ถูกต้อง

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....

.....

.....

.....

สำนวน.....

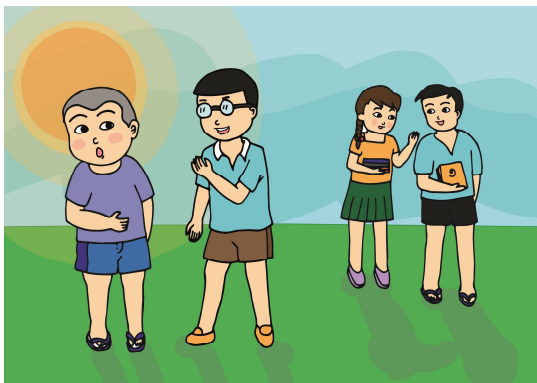
ความหมาย.....

.....

.....

.....

.....

สำนวน.....

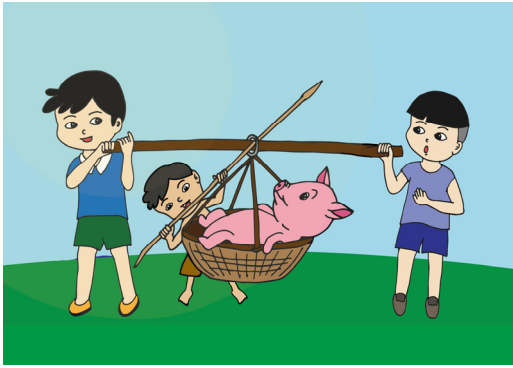
ความหมาย.....

.....

.....

.....

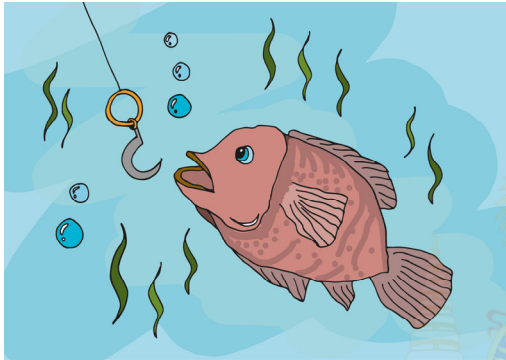
.....

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....
.....
.....
.....

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....
.....
.....
.....

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....
.....
.....
.....

สำนวน.....

ความหมาย.....

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ฉันทน์รักสำนวนไทย
หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวน ๒
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง เลือกสำนวนไทยที่ชื่นชอบมากที่สุด ๑ สำนวน แล้วบอกความหมาย พร้อมทั้งวาดภาพประกอบ ตกแต่งให้สวยงาม

.....

หมายความว่า

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง แต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร จากข้อมูลที่กำหนดให้

ที่มาของภาพ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

- ๑. ประโยคบอกเล่า .....
- ๒. ประโยคคำสั่ง .....
- ๓. ประโยคปฏิเสธ .....
- ๔. ประโยคขอเรื่อง .....
- ๕. ประโยคคำถาม .....
- ๖. ประโยคแสดงความต้องการ .....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ลักษณะของประโยค
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่าน พุด คิด พิจารณา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ลักษณะของประโยค
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง แต่งประโยคตามลักษณะของประโยคที่กำหนดให้ข้อละ ๓ ประโยค

ประโยคสามัญ

๑. ....
๒. ....
๓. ....

ประโยคกรรม

๑. ....
๒. ....
๓. ....

ประโยคซ้อน

๑. ....
๒. ....
๓. ....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๒ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่านพุดคิดพิจารณา

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้

ระดับความสามารถ : ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดีมาก	ดี	ค่อนข้างดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น					
๒	เขียนโฆษณา คำเชิญชวน หรือสารโน้มน้าว					
๓	บอกหลักการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด					
๔	แต่งประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน					
๕	อธิบายคุณค่าของพระบรมราโชวาท					

๒. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐

นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์ คู่ความหมาย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์ คู่ความหมาย
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของคำ

เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ เสียงพูด หรือตัวหนังสือที่เขียนขึ้น ซึ่งคำจะประกอบด้วยเสียงและมีความหมายในตัว ไม่ว่าจะมิกี่พยางค์ก็ตาม เช่น มะละกอ ทะเล กบ การรู้จักหลักของคำและพยางค์ ช่วยให้เราอ่านและเขียนคำได้ถูกต้อง

คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง

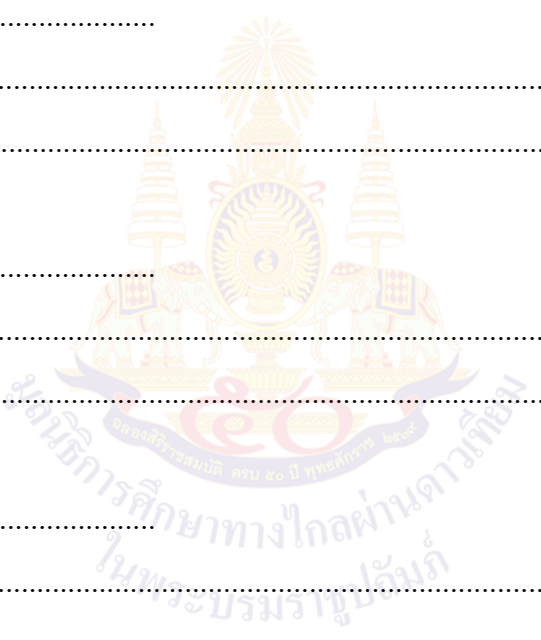
คำศัพท์	ความหมาย
๑. กระทง	(น.) ในที่นี้เป็นลักษณะนามของความผิดอาญาแต่ละกรรมหรือแต่ละครั้ง การกระทำผิดแต่ละกรรมหรือแต่ละครั้งนั้นถือว่าเป็นกระทงความผิดกระทงหนึ่ง เช่น การทำความผิดฐานลักทรัพย์หลายครั้ง การลักทรัพย์แต่ละครั้งเป็นกระทงกระทงหนึ่ง ๆ
๒. กระทรวง (กระ-ชวง)	(น.) ส่วนราชการหนึ่ง ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นหัวหน้า
๓. กระปือ	(น.) ควาย (มักใช้เป็นทางการ)
๔. กลอุบาย (กน-อุ-บาย)	(น.) เล่ห์กล เล่ห์เหลี่ยม การลวงให้เข้าใจผิดเพื่อให้ฉงนหรือเสียเปรียบ
๕. กวด	(น.) เร่งรัดเพื่อให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้ทัน เช่น วิ่งกวด
๖. คดีความ	(น.) เรื่องหรือความที่ฟ้องร้องหรือกล่าวหากันในทางกฎหมาย ซึ่งต้องดำเนินการตามกระบวนการวิธีพิจารณาความตามที่กฎหมายกำหนด
๗. เครื่องเซ่น	(น.) ของกินของไหว้ผี
๘. ขอบกล	(ว.) เข้าที่ แปลก น่าคิด
๙. เขียนหมาก	(น.) ภาชนะสำหรับใส่เครื่องหมากพลู
๑๐. ใต้ถุน	(น.) ที่ใต้พื้นเรือนซึ่งยกพื้นสูง
๑๑. ถ้วนถี่	(ว.) ละเอียดลออ, รอบคอบ
๑๒. ถึงแก่กรรม	(ก.) ตาย (ใช้แก่คนถึงไปในคำพูดที่สุภาพ)
๑๓. นวล (นวน)	(ว.) สีขาวปนเหลืองเล็กน้อย
๑๔. นักเลง	(น.) ผู้เกะกะระราน

คำศัพท์	ความหมาย
๑๕. นักสืบ	(น.) ผู้ชำนาญในการสืบสวน
๑๖. น้ามนต์ (น้ำ-มน)	(น.) น้ำที่เสกเพื่ออาบ กิน หรือประพรม เป็นต้น
๑๗. เนือง ๆ	(ว.) เสมอ ๆ บ่อย ๆ
๑๘. บ่าว	(น.) คนใช้
๑๙. ปากพล่อย	(ก.) พูดโดยไม่คำนึงว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่จริง
๒๐. ปีบ	(น.) ภาชนะทำด้วยสังกะสี เป็นต้น รูปสี่เหลี่ยม
๒๑. ปีศาจ	(น.) ผี มีลักษณะนามว่า ตน, ปีศาจ ก็ว่า
๒๒. ผาสุก	(น.) ความสำราญ ความสบาย
๒๓. พลตระเวนลับ	(น.) ตำรวจลับ
๒๔. ไพล่	(ก.) แทนที่จะเป็นอย่างนี้กลับเป็นอีกอย่างหนึ่งเช่นเคยทำอย่างนี้ ไพล่ไปทำอย่างนั้น
๒๕. ยุทธนา	(น.) ในที่นี้หมายถึง ทหารที่ทำหน้าที่ชำระความ
๒๗. เยี่ยม	(ก.) ชะโงกหน้าออกไป
๒๗. ร้องอึ้ง	(ก.) ร้องเสียงดัง
๒๘. เรือนฝากระดาน	(น.) เรือนที่ปลูกขึ้นโดยวิธีบากไม้ให้เป็นปากเป็นเตี้ยแล้วเข้าเตี้ยเข้าลิ้ม เข้าสลักยึดไว้
๒๙. สมภาร	(ก.) พระที่เป็นเจ้าอาวาส
๓๐. สายสัญญาณ (สาย-สิน)	(น.) ด้ายดิบสีขาวที่นำมาจับทอเป็น ๓ เส้นหรือ ๙ เส้นใช้ในทางศาสนา เช่น สำหรับพระถือในเวลาสวดมนต์ หรือพราหมณ์ ใช้ในพระราชพิธีบางอย่าง
๓๑. สืบสวน	(ก.) แสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด
๓๒. เสเพล (เส-เพล)	(ว.) ชอบประพฤตินิยมเหลวไหล ไม่เอางานเอาการ
๓๓. หมอความ	(น.) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ว่าต่างแก้ต่างคู่ความในเรื่องที่ฟ้องร้องกันในศาล (เป็นภาษาปาก)
๓๔. หอนั่ง	(น.) เรือนโถง หลังคาทรงจั่วที่ต่อออกมาทาง ด้านข้างเรือนใหญ่ดูคล้ายเรือนแฝด
๓๕. ไหวพริบ	(น.) ปัญญาไวรู้เท่าทัน
๓๖. อึ้งยี่	(น.) สมาคมลับของคนจีน ซึ่งมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์ คู่ความหมาย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำศัพท์ คู่ความหมาย
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาคำยากหรือคำที่ไม่รู้ความหมาย พร้อมหาความหมายของ
คำจำนวน ๑๐ คำ

- ๑. ....
ความหมาย .....
- ๒. ....
ความหมาย .....
- ๓. ....
ความหมาย .....
- ๔. ....
ความหมาย .....
- ๕. ....
ความหมาย .....

๓๐ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ (ภาษาไทย ป.๖)

๖. ....

ความหมาย .....

.....

๗. ....

ความหมาย .....

.....

๘. ....

ความหมาย .....

.....

๙. ....

ความหมาย .....

.....

๑๐. ....

ความหมาย .....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านเร็วและจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หลักการอ่านเพื่อสรุปสาระสำคัญ

๑. อ่านอย่างรวดเร็ว เป็นการอ่านผ่าน ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ
๒. อ่านให้ละเอียด เป็นเก็บรายละเอียด เป็นการอ่านทบทวนอีกครั้ง
๓. ตั้งคำถามจากเรื่องราวว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม ผลเป็นอย่างไร
๔. ตอบคำถามแล้วนำมาเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง
๕. ฝึกสังเกตใจความสำคัญของแต่ละตอน พร้อมทั้งสังเกตส่วนขยายด้วย
๖. ควรมีการบันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง เช่น ชื่อบุคคล สถานที่ เวลา ฯลฯ

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของถ้อยคำและสำนวนที่ปรากฏในเรื่องและจัดลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างครบถ้วน

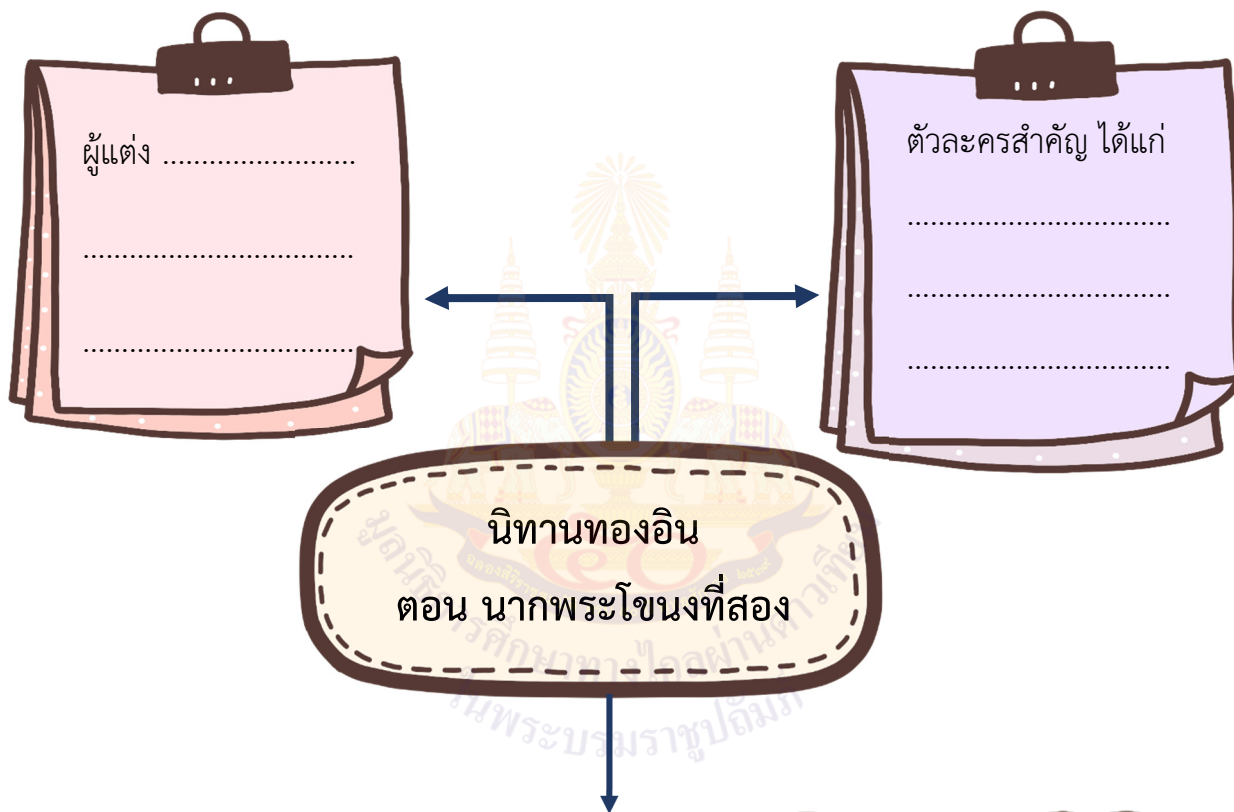
การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ถ้าเอาใจความสำคัญออก ผู้รับสารจะรับสารไม่ตรงจุดมุ่งหมาย หรือทำให้ความหมายของเรื่องบิดเบือนไป ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญ เพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ผลความ (พน-ละ-ความ) หรือใจความย่อ หมายถึง ใจความที่มีความสำคัญน้อย มีหน้าที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนหรือให้ตัวอย่างให้ผู้รับสารเข้าใจเด่นชัดขึ้น แม้ไม่มีใจความย่อผู้รับสารก็สามารถรับสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายได้

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านเร็วและจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความจากเรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง

ใจความสำคัญของนิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง คือ.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญนิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง แล้วตอบ
คำถาม

๑. นิทานทองอินมีลักษณะเด่นอย่างไร

.....
.....
.....

๒. เพราะเหตุใดจึงไม่มีหญิงใดกล้าเป็นภรรยาพันโชติ หลังจากทีนางนากถึงแก่กรรม

.....
.....
.....

๓. นายทองอินมีหลักในการคิดอย่างไรจึงมั่นใจว่าเรื่องที่เกิดกับพันโชติไม่ใช่เรื่องจริง

.....
.....
.....

๔. พันโชตินำสิ่งใดมาต้อนรับแขกเหมือนหรือต่างกับปัจจุบัน อย่างไร

.....

.....

.....

๕. นายทองอินมีเหตุผลอะไร จึงบอกนายโชติว่านายวัดเป็นหมอผี

.....

.....

.....

๖. ในที่สุดนายวัดและนายทองอินทราบความจริงว่าอย่างไร

.....

.....

.....

๗. พันโชติทราบหรือไม่ว่าผีนางนาคไม่มีจริง เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนเพื่อแสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง เพื่อวางแผนการเขียนให้เหมาะสมกับงานที่จะเขียน นอกจากนี้ยังใช้ในการเขียนสรุปเพื่อทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านต้องอาศัยการตั้งคำถาม และตอบคำถามจากเรื่องได้อ่านว่า ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง สถานที่เกิดอยู่ที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และผลของเหตุการณ์นั้น คืออะไร และข้อคิดของเรื่อง ดังนี้

แผนภาพโครงเรื่อง

เรื่อง .....

ตัวละคร .....

ฉาก/สถานที่ .....

เหตุการณ์ที่

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ผลของเหตุการณ์ .....

ข้อคิดจากเรื่อง .....

.....

ขั้นตอนการใช้แผนภาพโครงเรื่องเพื่อสรุปสาระสำคัญ / จับใจความสำคัญ

๑. อ่านเรื่อง และทำความเข้าใจเรื่อง

๒. ระบุสาระสำคัญตามโครงเรื่อง ตั้งแต่ ตัวละคร ฉาก/สถานที่ แล้วระบุว่า ในเรื่องที่ย่าน มีกี่เหตุการณ์ แต่ละเหตุการณ์ มีสาระสำคัญอะไรบ้าง แล้วสรุปผลสุดท้ายของเรื่อง และข้อคิดจากเรื่องเป็นอย่างไร โดยเขียนด้วยภาษาของตนเอง ที่กระชับ ชัดเจน ตามเรื่องที่ย่าน

๓. ตรวจสอบการเขียนสรุป เพื่อเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญของเรื่อง

ตัวอย่าง การสรุปใจความสำคัญ จากนิทานเรื่อง ส่วนแบ่งที่เป็นธรรม

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ป่าแห่งหนึ่ง ราชสีห์เป็นเพื่อนกับหมาป่า และสุนัขจิ้งจอก ทั้ง ๓ ช่วยกันล่าเหยื่อและแบ่งปันกันกิน วันหนึ่ง ทั้ง ๓ ได้เหยื่อมา มีกวาง กระต่าย และลา ทั้ง ๓ ตกลงกันที่จะแบ่งให้เป็นธรรม

หมาป่าให้ราชสีห์กินลา มันจะกินกวาง และให้หมาจิ้งจอกกินกระต่าย แต่ราชสีห์ไม่พอใจ ร้องก้องว่า “เจ้าแบ่งไม่เป็นธรรม เพราะข้าออกแรงมากกว่า” พุดจบ ราชสีห์ก็ตรงเข้าขบกัดหมาป่าตาย แล้วจึงหันมาถามสุนัขจิ้งจอกว่า “เจ้าจะแบ่งอย่างไร”

สุนัขจิ้งจอกนิ่งคิดและตอบว่า “จะยากอะไรละ ท่านก็กินหมาป่าที่เพิ่งตายเป็นอาหารเข้า กินลาเป็นอาหารกลางวัน กินกวางเป็นอาหารเย็น ส่วนกระต่าย ท่านก็เก็บเอาไว้กินระหว่างมือกลางวันกับมือเย็น เพื่อท่านจะหิวก่อนถึงมือเย็น”

ราชสีห์หัวเราะและชมว่า “เจ้าเป็นผู้แบ่งอาหารได้ยุติธรรมที่สุด เจ้าได้ความคิดนี้มาจากไหน ใครสอนเจ้า” สุนัขจิ้งจอกไม่ตอบ ได้แต่มองซากหมาป่าและส่ายหน้าก่อนเดินจากไป

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง ส่วนแบ่งที่เป็นธรรม

ตัวละคร ราชสีห์ หมาป่า และสุนัขจิ้งจอก

สถานที่ ป่า

เหตุการณ์ที่ ๑ ราชสีห์ หมาป่า และสุนัขจิ้งจอกล่าเหยื่อด้วยกัน

เหตุการณ์ที่ ๒ สัตว์ทั้งสามตกลงที่จะแบ่งอาหารอย่างเป็นธรรม

เหตุการณ์ที่ ๓ ราชสีห์กัดหมาป่าจนตาย เพราะไม่พอใจการแบ่งอาหาร

เหตุการณ์ที่ ๔ สุนัขจิ้งจอกยกอาหารทั้งหมดให้ราชสีห์

ผลของเหตุการณ์ ราชสีห์ได้กินอาหารทั้งหมด แต่เพียงตัวเดียว

ข้อคิดจากเรื่อง การคบเพื่อนที่คิดถึงประโยชน์ของตนเอง โดยไม่มีความยุติธรรม

จะเป็นภัยและสร้างความเดือดร้อนแก่ตัวเรา

ใบงานที่ ๔ เรื่อง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง

ชื่อเรื่อง

.....

ตัวละคร

.....

สถานที่

.....

เหตุการณ์

เหตุการณ์ที่ ๑

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๒

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๓

.....

.....

.....

ผลของเหตุการณ์

.....
.....
.....

ข้อคิดจากเรื่อง

.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดแสดงความคิดเห็น คือ การพูดแสดงความรู้สึก ความเห็นของตนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จากการอ่าน การดู การฟัง เป็นการพูดที่ผู้พูดต้องพูดอย่างมีเหตุผล

ข้อควรปฏิบัติในการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. ฟัง อ่าน หรือดูเรื่องที่ต้องพูดแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจจนจบเรื่อง
๒. ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องพิจารณาถึงข้อเท็จจริง เช่น การกระทำของตัวละคร เหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
๓. ใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผลเพื่อตั้งข้อสังเกตหาเหตุผลสนับสนุนประกอบการพูดแสดงความคิดเห็น
๔. มีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่นำอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง
๕. พูดอย่างมีมารยาทใช้คำที่สุภาพ
๖. ควรเขียนเรียงลำดับเรื่องที่จะพูด ไม่เกิดการสับสนในระหว่างพูด
๗. พูดให้ตรงประเด็น ตามหัวข้อที่กำหนด/เรื่องที่จะพูดแสดงความคิดเห็น
๘. ไม่พูดให้เกิดความขัดแย้งกัน

ข้อควรคำนึงในการสื่อสารด้วยการพูด

การพูดให้เหมาะสมกับบุคคล : ต้องวิเคราะห์ในเรื่องต่อไปนี้ คือ วัย เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ความสนใจพิเศษเพื่อเตรียมเรื่องที่จะพูดได้อย่างเหมาะสม

การพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ : ควรพิจารณาว่าจะพูดในโอกาสใด การพูดนั้นเป็นทางการมากน้อยแค่ไหน

การพูดให้ผู้อื่นเข้าใจตรงตามความประสงค์ : ควรใช้ภาษาบ่งบอกความต้องการหรือความมุ่งหมายให้ชัดเจน หลีกเลี่ยงการตีความหลายแง่หลายมุม

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นจากพฤติกรรมของตัวละครจากเรื่อง นิทานทองอิน
 ตอน นางพระโขนงที่สอง

๑. ตัวละคร ชื่อ นายทองอิน นายวัด

พฤติกรรมที่เหมาะสม.....

.....

.....

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขพฤติกรรม.....

.....

.....

๒. ตัวละคร ชื่อ พันโชติ

พฤติกรรมที่เหมาะสม.....

.....

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม.....

.....

แนวทางแก้ไขพฤติกรรม.....

.....

๓. ตัวละคร ชื่อ ชม กับปริก

พฤติกรรมที่เหมาะสม.....

.....

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม.....

.....

แนวทางแก้ไขพฤติกรรม.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวิเคราะห์และเขียนอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณา และประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ในการนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ด้วยว่าใครเป็นผู้แต่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์อย่างไร ต่อใครบ้าง ผู้วิเคราะห์ มีความเห็นอย่างไร เรื่องที่อ่านมีคุณค่าด้านใดบ้างและแต่ละด้าน สามารถนำไปประยุกต์ ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

แนวทางในการวิเคราะห์วรรณกรรม

การวิเคราะห์วรรณกรรมมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอย่างกว้าง ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมงานเขียนทุกประเภทแต่ละประเภท ผู้วิเคราะห์ต้องนำแนวการวิเคราะห์ไปปรับใช้ ให้เหมาะสมกับงานเขียนแต่ละชิ้นงานซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ซึ่งประพันธ์ เรื่องณรงค์ และคณะ (๒๕๔๕ : ๑๒๘) ได้ให้หลักเกณฑ์กว้าง ๆ ในการวิเคราะห์วรรณกรรม ดังนี้

๑. ความเป็นมาหรือประวัติของหนังสือและผู้แต่ง เพื่อช่วยให้วิเคราะห์ในส่วนอื่น ๆ
๒. ลักษณะคำประพันธ์
๓. เรื่องย่อ
๔. เนื้อเรื่อง ให้วิเคราะห์เรื่องในหัวข้อต่อไปนี้ตามลำดับ โดยบางหัวข้ออาจจะมี หรือไม่มีก็ได้ตามความจำเป็น เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก วิธีการแต่ง ลักษณะการเดินเรื่อง การใช้ถ้อยคำสำนวนในเรื่อง ท่วงทำนองการแต่ง วิธีคิดสร้างสรรค์ ทศนะหรือมุมมองของผู้เขียน เป็นต้น
๕. แนวคิด จุดมุ่งหมาย เจตนาของผู้เขียนที่ฝากไว้ในเรื่อง ซึ่งต้องวิเคราะห์ออกมา

คุณค่าของวรรณกรรม โดยปกติจะวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ผู้แต่งเลือกใช้เพื่อให้ความหมายกระทบใจผู้อ่าน แนวการวิเคราะห์คุณค่า

๒ .คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอ

๓. คุณค่าด้านสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมและวรรณคดีที่ดีสามารถจรรโลงสังคมได้อีกด้วย

๔. การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดและประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่าน
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายคุณค่านิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง ตามหัวข้อที่กำหนดให้

๑. ให้นักเรียนบอกคุณค่าหรือประโยชน์จากการอ่านนิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง จำนวน ๒ ข้อ

๑.๑ คุณค่าด้าน.....

.....

๑.๒ คุณค่าด้าน.....

.....

๒. ให้นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานทองอิน ๑ ข้อ และอธิบายให้ชัดเจนว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้อย่างไร

ข้อคิด คือ.....

.....

นำไปใช้ในชีวิตจริงได้คือ.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนเรื่องจากจินตนาการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนเรื่องจากจินตนาการ (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของจินตนาการ

เป็นความคิดคำนึงถึงที่เกิดขึ้นในจิตใจ อาจจะเป็นการวาดภาพขึ้นมา ตามความคิดฝันหรือความคิดคำนึงนั้นอาจจะมาจากระส่ำการณ แล้วสร้างภาพใหม่ให้กว้างและวิจิตรบรรจงกว่าประสบการณ์เดิม การเขียนเรื่องจากจินตนาการจะต้องอาศัยศิลปะเฉพาะตัวของผู้เขียนและได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นความคิดที่เชื่อมโยงประสบการณ์และความจริงในชีวิตจากอดีตไปสู่อนาคต หรือเชื่อมโยงเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันโดยผูกเป็นเรื่องราวขึ้นมา จากความคิดของนักเรียน การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ เป็นการใช้ประสบการณ์ร่วมกับจินตนาการของแต่ละคน โดยดูรายละเอียดต่าง ๆ จากภาพเป็นพื้นฐานในการจินตนาการ เขียนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจหรือให้ความสนุกสนาน เพื่อดึงดูดใจผู้อ่าน การเขียนเรื่องจากภาพต้องเรียบเรียงเรื่องราวต่าง ๆ จากภาพให้มีความ เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

๑. ดูภาพ พิจารณาภาพรายละเอียดต่าง ๆ ให้ครบถ้วน
๒. จินตนาการผูกเรื่องราวย้อนไปในอดีต คิดไปในอนาคต หรือเชื่อมโยงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในปัจจุบัน
๓. สร้างความคิดคำนึงโดยใช้ความเป็นจริงหรือเหตุการณ์ที่สมจริงเป็นพื้นฐาน
๔. ลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
๕. เขียนเล่าความให้ต่อเนื่อง
๖. ตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ
๗. เขียนลายมือให้อ่านง่าย จบประโยคเว้นวรรคให้ชัดเจน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การใช้โครงเรื่องเพื่อการเขียนเรื่องจากจินตนาการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เขียนเรื่องจากจินตนาการ (๑)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการเขียน
 เรื่องจากจินตนาการ

เรื่อง

ตัวละคร

ฉาก/สถานที่

เหตุการณ์

เหตุการณ์ที่
เกิดขึ้น

แนวคิดของเรื่อง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรื่องจากจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนเรื่องจากจินตนาการ (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ คือ การเขียนเรื่องที่เกิดจากความคิด ความรู้สึก ความใฝ่ฝัน
ของผู้เขียนเอง เป็นการเขียนแบบอิสระ ผู้เขียนควรมีความคิดสร้างสรรค์และช่างสังเกต

หลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง

๑. คิดแนวเรื่องที่ต้องการจะเขียนโดยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่จะเขียน
๒. คิดเรื่องตามจินตนาการของผู้เขียนว่าจะมีใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไรบ้าง โดยใช้
แผนภาพโครงเรื่อง
๓. วางโครงเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง เรียบเรียงเรื่องราวให้ต่อเนื่องกัน
๔. เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์
๕. ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน ภาษา เนื้อความ และปรับปรุงเรื่องให้สมบูรณ์
๖. ในการตั้งชื่อเรื่องควรตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
๗. เขียนด้วยลายมือบรรจง เรียบร้อย รักษาความสะอาดในการเขียน เลือกใช้ภาษาที่สุภาพ
ถูกกาลเทศะเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง การเขียนเรื่องจากจินตนาการ โดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง

ฉันต้องการเขียนนิทาน เรื่อง ลิงฉลาด
ฉันจึงเขียนแผนภาพโครงเรื่องดังนี้

แผนภาพโครงเรื่อง ลิขณลาด

ตัวละคร   ลิขกับจระเข้

ฉาก/สถานที่   ในป่า และ แม่น้ำ

เหตุการณ์ที่ ๑   ลิขและจระเข้รู้จักกัน วันหนึ่งจระเข้อยากกินหัวใจลิข

เหตุการณ์ที่ ๒   จระเข้ชวนลิขไปกินมะม่วงที่กลางเกาะ

เหตุการณ์ที่ ๓   จระเข้จะดำน้ำให้ลิขจมน้ำ เพื่อกินหัวใจลิข

เหตุการณ์ที่ ๔   ลิขบอกว่าหัวใจอยู่ที่ต้นชมพูของอีกฝั่งแม่น้ำ

เหตุการณ์ที่ ๕   จระเข้พาลิงไปที่ฝั่งแม่น้ำ ลิงกระโดดข้ามฝั่งจึงรอดตาย

ข้อคิดของเรื่อง   การรู้เท่าทันเหตุการณ์ ทำให้เอาตัวรอดได้และระวังคนคิดร้ายต่อตัวเรา

เขียนเรื่องจินตนาการจากแผนภาพโครงเรื่อง

ลิขณลาด

ลิขณลาดตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าใกล้แม่น้ำ มันรู้จักจระเข้และเป็นเพื่อนกัน วันหนึ่งจระเข้คิดอยากกินหัวใจลิข จึงมาชวนลิขไปกินมะม่วงที่เกาะกลางแม่น้ำ

ลิขณลาดบอกว่ามันว่ายน้ำไม่เป็น จะไปได้อย่างไร จระเข้อาสาให้ลิขนั่งบนหลังจะพาไป ลิงกระโดดไปนั่งบนหลังจระเข้

จระเข้ว่ายน้ำไปได้สักพักก็ทำท่าจะดำน้ำ ลิงตกใจถามว่า “ท่านดำน้ำไปทำไม” จระเข้ตอบว่า “ก็จะฆ่าเจ้าและกินหัวใจเจ้านะสิ”

ลิขณลาดคิดในใจแล้วบอกจระเข้ว่า “ซักก่อน ท่านคิดว่าหัวใจเราอยู่ที่หน้าอกหรือ” จระเข้ถามว่า “แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ” ลิกตอบว่า “ท่านนี่ช่างไม่รู้อะไรเลย หัวใจของข้ามันห้อยอยู่ที่ต้นชมพูโน่น” จระเข้เชื่อจึงว่ายน้ำพาลิงไปที่ต้นชมพู ซึ่งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ

ทันใดนั้น ลิงก็กระโดดขึ้นฝั่ง ปีนไปบนต้นชมพูแล้วพูดว่า “พอกันที ข้าไม่เป็นเพื่อนกับท่านแล้ว” ว่าแล้วลิขณลาดก็นั่งกินผลชมพูอย่างมีความสุข

ใบงานที่ ๘ เรื่อง เขียนเรื่องจากจินตนาการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนเรื่องจากจินตนาการ (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากจินตนาการ ตามแนวแผนภาพโครงเรื่องที่เขียนไว้

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์ชนิดหน้าที่ของคำ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชนิดและหน้าที่ของคำมี ดังนี้

- ๑. คำนาม** คือคำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของสภาพธรรมชาติ สถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม
- ๒. คำสรรพนาม** คำแทนชื่อหรือแทนคำนามที่ผู้พูด หรือผู้เขียนได้กล่าวมาแล้ว เพื่อช่วยให้ไม่ต้องกล่าวคำนามซ้ำอีก
- ๓. คำกริยา** คำที่บอกอาการ หรือบอกสภาพของคน สัตว์ พืช สิ่งของ เครื่องใช้
- ๔. คำวิเศษณ์** คำที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยามักปรากฏหลังคำกริยา ถ้าคำกริยาเป็นกริยากรรม คำวิเศษณ์มักปรากฏหลังคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของคำกริยานั้น
- ๕. คำบุพบท** คำที่อยู่หน้าคำนามหรือคำสรรพนาม มีความหมายเพื่อบอกตำแหน่ง หน้าที่ ความเกี่ยวข้องความเป็นเจ้าของ ฯลฯ ของคำนามที่สัมพันธ์กับคำกริยาในประโยคเดียวกัน
- ๖. คำเชื่อม** คำที่ใช้เชื่อมคำ วลี ประโยคข้อความเข้าด้วยกัน เช่น กับและ ว่า ให้ ถ้า เพราะ จน เลย ถึง ดังนั้น...จึง ฯลฯ
- ๗. คำอุทาน** คือคำพวกหนึ่งที่พูดเปล่งออกมาผิดจากเสียงของคำธรรมดา เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก

ใบงานที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์ชนิดหน้าที่ของคำ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนบอกชนิดและหน้าที่ของคำที่ขีดเส้นใต้

ประโยค	ชนิดของคำ	หน้าที่
๑. มดเป็นสัตว์ที่ขยันที่สุดในโลก		
๒. ฉันทิ้งออกกำลังภายในสวนสาธารณะ		
๓. เขาอยากเรียนเก่งแต่ไม่อ่านหนังสือ		
๔. รถราติดแบบนี้เป็นปกติ		
๕. บ้านเล็กในป่าใหญ่		
๖. แมวกินปลา		
๗. เขาซื้อเสื้อใหม่		
๘. แม่ค้าขายผลไม้		
๙. เต่ากินผักบุ้ง		
๑๐. คนดีตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนแต่งประโยค พร้อมขีดเส้นใต้คำแล้วบอกชนิดหน้าที่ของคำ

ประโยค	ชนิดของคำ	หน้าที่
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		
๖.		
๗.		
๘.		
๙.		
๑๐.		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อออนไลน์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อออนไลน์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวิเคราะห์เรื่องที่ฟังและดู

ประเภทเรื่องที่ฟังและดู ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจสรุปประเภทได้ ดังนี้

๑. สื่อโฆษณา จะเป็นการสื่อให้คล้อยตาม อาจไม่สมเหตุสมผล ผู้ฟังต้องพิจารณาไตร่ตรองก่อนซื้อ

๒. สื่อเพื่อความบันเทิง เช่น เพลง, เรื่องเล่า ซึ่งอาจมีการแสดงประกอบด้วย ผู้ฟัง/ดูต้องระมัดระวังใช้วิจารณญาณประกอบการตัดสินใจก่อนที่จะซื้อหรือทำตาม

๓. ข่าวสาร ผู้ฟัง/ดู ต้องรู้จักแหล่งข่าว ผู้นำเสนอข่าว การจับประเด็น ความมีเหตุมีผล รู้จักเปรียบเทียบเนื้อหาจากที่มาของข่าวหลาย ๆ แห่ง เป็นต้น

๔. ปาฐกถา เนื้อหาประเภทนี้ผู้ฟังต้องมีสมาธิเพื่อจับประเด็นสำคัญให้ได้ และก่อนตัดสินใจเชื่อหรือนำข้อมูลส่วนใดไปใช้ประโยชน์ต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้น ๆ อยู่บ้าง

๕. สุนทรพจน์ สื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่จะไม่ยาว และมีใจความที่เข้าใจง่าย ชัดเจน แต่ผู้ฟังจะต้องรู้จักกลั่นกรองสิ่งที่ดีไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

แนวทางการฟังและดูอย่างสร้างสรรค์

๑. เข้าใจความหมายของคำ สำนวนประโยคและข้อความที่บรรยายหรืออธิบาย

๒. เข้าใจลักษณะของข้อความว่ามีใจความสำคัญของเรื่อง ที่เป็นความคิดหลัก ซึ่งมักตรงกับหัวข้อเรื่อง

๓. รู้จักประเภทของเรื่องที่ฟังและดู ต้องแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของเรื่อง/ข่าว

๔. ตีความในเรื่องได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เล่า/ผู้เขียน บางคนต้องการให้ความรู้ บางคนต้องการโน้มน้าวใจ ผู้ฟังและดูต้องรู้จุดประสงค์ของเรื่องให้ได้ เพื่อจะได้จับใจความสำคัญ

๕. ตั้งใจฟังและดูให้ตลอดเรื่อง พยายามทำความเข้าใจให้ตลอดเรื่อง ยิ่งเรื่องยาว สลับซับซ้อนยิ่งต้องตั้งใจเป็นพิเศษและพยายามจับประเด็นหัวเรื่อง

๖. สรุปใจความสำคัญ ชั้นสุดท้ายของการฟังและดูเพื่อจับใจความสำคัญก็คือสรุปให้ได้ว่า **เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร**

การรู้เท่าทันสื่อ

คือ การที่เราไม่หลงเชื่อเนื้อหาที่ได้อ่าน ได้ยิน ได้ฟัง แต่สามารถคิดวิเคราะห์ สงสัยและ รู้จักตั้งคำถามว่า สิ่งนั้นจริงหรือไม่จริง ใครเป็นคนให้ข้อมูลเขาต้องการสื่ออะไร หรือมีจุดมุ่งหมาย แอบแฝงหรือไม่

องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ

๑. การเปิดรับสื่อ การเปิดรับการเข้าใจ การวิเคราะห์สื่อ คือ การรู้เท่าทันการเปิดรับสื่อ ของประสาทสัมผัส หู ตา จมูก ลิ้น สัมผัสของเรา ซึ่งเมื่อเปิดรับแล้ว สมองจะสั่งการให้คิดและปรุง แต่งให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ ตามมา การรู้เท่าทันสื่อในขั้นของการรับรู้อารมณ์ตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่ต้องแยกความคิดและอารมณ์ออกจากกันและความคิดจะทำให้เรารับรู้ความจริงว่า “อะไรเป็น สิ่งที่สื่อสร้างขึ้น” เป็นต้น

๒. การวิเคราะห์สื่อ คือ การแยกแยะองค์ประกอบในการนำเสนอของสื่อว่ามีวัตถุประสงค์ ใดๆ

๓. การเข้าใจสื่อ คือ การทำความเข้าใจในสิ่งที่ สื่อนำเสนอ ซึ่งผู้รับสารแต่ละคนก็จะมี ความเข้าใจสื่อได้ไม่เหมือนกันตีความไปคนละแบบ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ พื้นฐานการศึกษา คุณสมบัติในการเรียนรู้ ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลของแต่ละบุคคลที่ไม่เท่ากันมาก่อน

๔. การประเมินค่าหลังการวิเคราะห์และทำความเข้าใจสื่อแล้ว เราควรประเมินค่าสิ่งที่ สื่อนำเสนอว่ามีคุณภาพและคุณค่ามากน้อยเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหา วิธีนำเสนอเทคนิคที่ ใช้อย่างไร เป็นต้น

๕. การใช้สื่อให้เกิดประโยชน์แม้เราจะสามารถวิเคราะห์ เข้าใจและประเมินค่าสื่อได้

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อออนไลน์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อออนไลน์
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังและดูสื่อต่าง ๆ ที่สนใจ ๑ เรื่อง และวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนดให้

ชื่อโฆษณา

.....

.....

.....

โฆษณานี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

.....

.....

.....

โฆษณานี้น่าสนใจหรือไม่

.....

.....

.....

โฆษณานี้น่าเชื่อถือหรือไม่

.....

.....

.....

การใช้ภาษาในโฆษณาเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

การใช้ภาษาในโฆษณาเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ชั้น ป.๖ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขงที่สอง

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
ระดับความสามารถ : ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดีมาก	ดี	ค่อนข้างดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้					
๒	เขียนแผนภาพโครงเรื่อง					
๓	วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากสื่อออนไลน์					
๔	วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค					
๕	อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน					

๒. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่านจับใจความจากสารคดีการท่องเที่ยว
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เที่ยวทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านสารคดี
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนสารคดีต่อไปนี้แล้วเขียนสรุปความ

ผาแต้ม แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

“จังหวัดอุบลราชธานี” ตามไปทำความรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวยอดเยี่ยมในจังหวัดสุดฮิตกันดีกว่า... มีที่ไหนน่าสนใจบ้างตามไปชมกันเลย

เมื่อพูดถึง “จังหวัดอุบลราชธานี” หลายคนก็คงนึกถึงจังหวัดขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้สุดของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ขึ้นในตอนเช้าแห่งแรกของประเทศไทยด้วย วันนี้กระปุกท่องเที่ยวเลยมีอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวชื่อดังของจังหวัด ที่ถือเป็นแหล่งรวบรวมหลักฐานทางประวัติศาสตร์มากมาย นั่นก็คือ อุทยานแห่งชาติผาแต้ม ถ้าอย่างนั้นเราไปทำความรู้จักกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ว่านี้กันเลยจ้า...

อุทยานแห่งชาติผาแต้ม มีเนื้อที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอโขงเจียม อำเภอศรีเมืองใหม่ และอำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี และมีพื้นที่ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่งพรมแดน มีพื้นที่ประมาณ ๑๔๐ ตารางกิโลเมตร

ในอดีตชาวบ้านท้องถิ่นที่ทำกินในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ป่าภูผา น้อยคนนักที่จะเดินทางเข้าไปในป่าดังกล่าว เนื่องจากมีความเชื่อว่า "ผาแต้ม" เป็นเขตต้องห้าม ภูผาเหล่านี้มีความศักดิ์สิทธิ์ เชื่อกันว่าเป็นภูผาแห่งความตาย ใครล่วงล้ำเข้าไป มักมีอันเป็นไป อาจเจ็บไข้หรือเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ หลังจากนั้นไม่นาน ผาแต้ม ก็มีชื่อเสียงโด่งดังเมื่อคณะอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร มีการค้นพบภาพเขียนสีโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุราว ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ ปี ได้มาทำการสำรวจและค้นพบภาพเขียนสีโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ผาแต้ม และได้เสนอต่อกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ ขอให้จัดตั้งป่าภูผาในบริเวณผาแต้มเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติผาแต้มเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๗๔ ของประเทศไทย และถือได้ว่าเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกในประเทศไทยที่มีแม่น้ำโขง ซึ่งเราสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ของชายแดนประเทศลาวได้เป็นอย่างดี

สำหรับภายใน อุทยานแห่งชาติผาแต้ม จะแบ่งพื้นที่ท่องเท่ยว คื ผาแต้ม เป็นจุดท่องเท่ยวหลักของอุทยานฯ ซึ่งได้รับความนิยม สถานที่ท่องเท่ยวในย่านผาแต้ม รวมเอาพื้นที่บริเวณที่ทำการอุทยานฯ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บ้านพัก และลานกางเต็นท์และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งบริเวณ ผาแต้ม บริเวณด้านล่างของหน้าผามีภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ปรากฏเรียงรายอยู่ มีอายุไม่ต่ำกว่าสามพันถึงสี่พันปี เป็นภาพเขียนสีที่ยาวที่สุดในประเทศไทย และทางอุทยานฯ ได้ทำทางเดินจากหน้าผาด้านบนลงไปชมภาพเขียนสีเหล่านี้

<https://travel.kapook.com/view25131.html> ๕ เมษายน ๒๕๖๓

สรุปใจความสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประโยชน์จากการอ่านสารคดี

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เขียนร่างคำพูดแสดงความรู้สึกความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดแสดงความรู้สึกความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์สารคดีการท่องเที่ยว แล้วเขียนร่างคำพูด เพื่อแสดงความรู้สึก
ความเข้าใจ

การชมวีดิทัศน์เรื่อง.....

๑. สารคดีเรื่องนี้มีสาระสำคัญอะไร

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากการชมสารคดี

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียวทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพ ไม่ต้องตั้งชื่อเรื่องไม่เขียนเป็นบทร้อยกรอง ไม่ใช้คำย่อ
ไม่ใช้คำทับศัพท์ โดยใช้ภาษาไทยมาตรฐานความยาว ๔ - ๗ บรรทัด

ยอดเขาล้อมหมวก : ประจวบคีรีขันธ์

ที่มาของภาพ : <https://www.makalius.co.th/รีวิว/เขาล้อมหมวก/>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง สัญลักษณ์สื่อภาษา
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียวทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สัญลักษณ์สื่อภาษา
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนความหมายของสัญลักษณ์ที่กำหนดให้

๑. ....

๖. ....

๒. ....

๗. ....

๓. ....

๘. ....

๔. ....

๙. ....

๕. ....

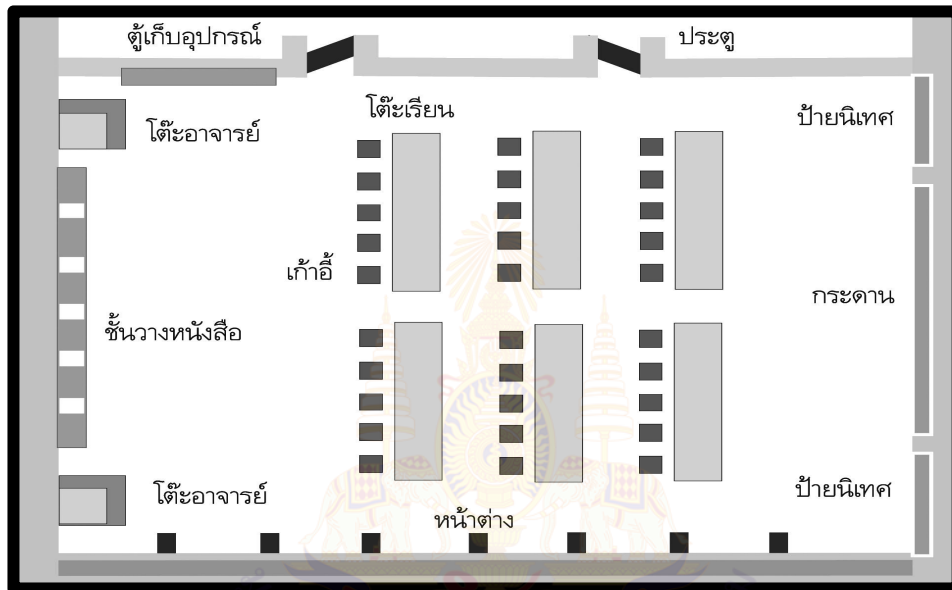
๑๐. ....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง เขียน อ่านแผนผัง
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อ่านแผนผัง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านแผนผังแล้วเขียนบอกข้อมูลจากการอ่านแผนผัง

เขียนข้อมูลที่ได้จากการอ่านแผนผังห้องเรียน ๕ ข้อ

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

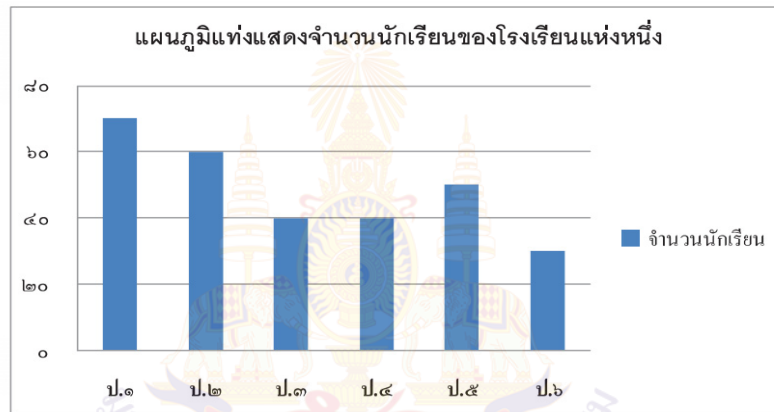
๕.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านแผนภูมิแท่ง และแผนภูมิรูปภาพ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อ่านแผนภูมิ และกราฟ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แผนภูมิ หมายถึง รูปภาพหรือรูปเรขาคณิตที่ใช้แทนขนาดของข้อมูลที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลทางสถิติ แผนภูมิ มี ๓ รูปแบบ ได้แก่ แผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิแท่ง แผนภูมิวงกลม ส่วนประกอบของแผนภูมิแท่งมี ๒ ส่วน คือ ๑. ชื่อแผนภูมิ ๒. ตัวแผนภูมิ

ตัวอย่างที่ ๑ การอ่านแผนภูมิแท่ง

คำถาม

คำตอบ

1. แผนภูมิแท่งข้างบนนี้แสดงอะไร ----> แสดงจำนวนนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่ง
2. โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนชั้น ป.๒ กี่คน ----> มีนักเรียนชั้น ป.๒ จำนวน ๖๐ คน
3. โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมดกี่คน ----> โรงเรียนแห่งนี้มีนักเรียนทั้งหมด ๒๙๐ คน

ตัวอย่างที่ ๒ การอ่านแผนภูมิรูปภาพ

แผนภูมิรูปภาพแสดงจำนวนต้นไม้ของร้านขายต้นไม้

มะม่วง	กุหลาบ	ชมพู่

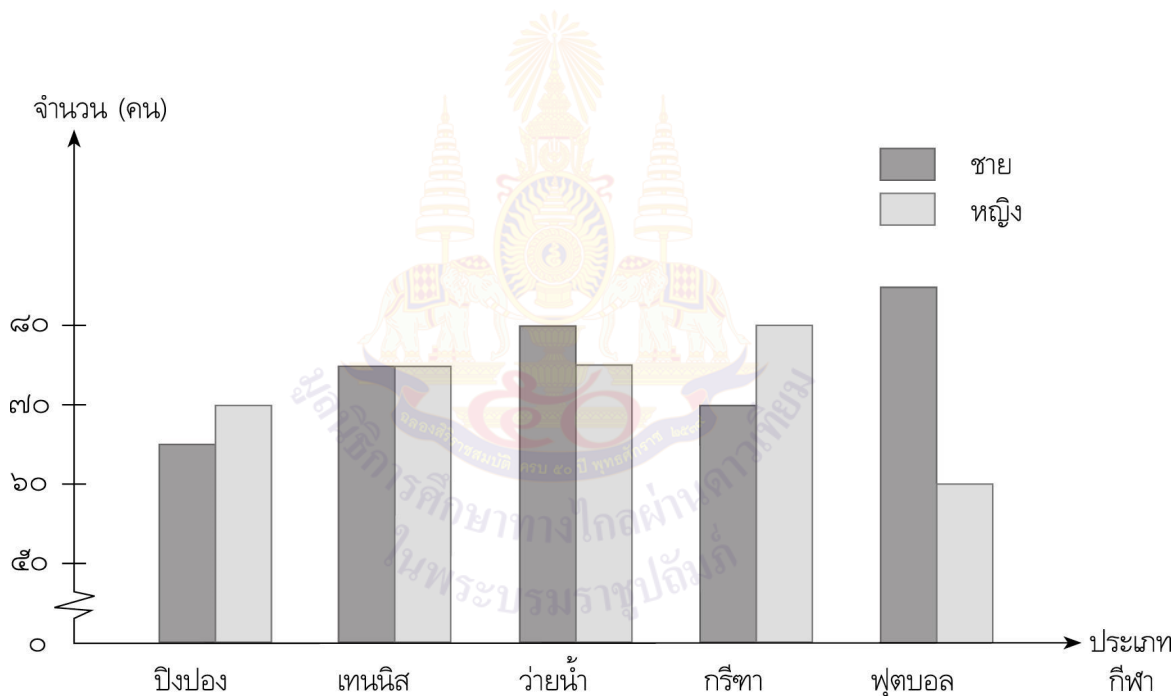
กำหนดให้รูปภาพต้นไม้ ๑ รูป แทนต้นไม้ ๑๐ ต้น

๑. มีต้นมะม่วง ..... ต้น
๒. มีต้นกุหลาบ ..... ต้น
๓. มีต้นชมพู่ ..... ต้น
๔. รวมมีต้นไม้ ..... ต้น

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การอ่านข้อมูลจากแผนภูมิ
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อ่านแผนภูมิ และกราฟ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิแท่ง แล้วตอบคำถามตามที่กำหนดให้

แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนชาย-หญิงระดับชั้น ป.๖
 ที่สนใจกีฬาประเภทต่างๆ

๑. กีฬาประเภทใดที่มีนักเรียนสนใจมากที่สุด .....
๒. กีฬาประเภทใดที่มีจำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงสนใจเท่ากัน .....
๓. กีฬาประเภทใดที่มีจำนวนนักเรียนหญิงสนใจเท่ากัน.....
๔. นักเรียนชายที่สนใจกีฬาฟุตบอลมีจำนวนมากกว่านักเรียนชายที่สนใจกีฬาเทนนิส..... คน
๕. จำนวนนักเรียนที่สนใจกรีฑามีทั้งหมดกี่คน.....

๒. คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิรูปภาพ แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้

แผนภูมิรูปภาพแสดงจำนวนสัตว์เลี้ยงของนักเรียนในห้อง

				
สุนัข	แมว	ปลา	กระต่าย	นก

กำหนดให้รูปสัตว์เลี้ยง ๑ ตัว แทนจำนวนสัตว์เลี้ยง ๕ ตัว

๑. ให้นักเรียนเรียงลำดับสัตว์เลี้ยงที่นักเรียนนิยมเลี้ยงมากที่สุดไปน้อยที่สุด

.....

๒. สัตว์ที่นักเรียนนิยมเลี้ยงเท่ากันคือสัตว์ชนิดใดบ้างและมีจำนวนเท่าใด

.....

๓. นักเรียนเลี้ยงสุนัขมากกว่าปลาจำนวนกี่ตัว

.....

๔. รวมแล้วนักเรียนในห้องนี้ เลี้ยงสัตว์ทั้งหมดกี่ตัว

.....

๕. แผนภูมิรูปภาพนี้ แสดงข้อมูลเกี่ยวกับอะไร

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า

การเขียนรายงาน เป็นการเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้า ผลการทดลอง หรือผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ เสนอต่อครู เพื่อนนักเรียนหรือผู้อื่น เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นหรือให้ผู้อื่นทราบผลการปฏิบัติงานการเขียนรายงานที่ดีควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดหัวข้อเรื่อง

ควรกำหนดเรื่องที่คุณสนใจต้องการจะรู้ หรือคิดว่าคนส่วนใหญ่สนใจ เช่น สารพิษในชีวิตประจำวัน กระจกชนิดนี้มีที่มา ฯลฯ นอกจากกำหนดหัวข้อเรื่องได้แล้ว ควรกำหนดหัวข้อย่อย ๆ ด้วยเพื่อความสะดวกในการค้นคว้า เช่น เรื่อง กระจกชนิดนี้มีที่มา

๑. ที่มาของกระจก
๒. คุณค่าของกระจก
๓. การทำกระจก
๔. วัสดุที่ทำมาจากกระจก

๒. วางแผนเขียนรายงาน

- ๒.๑ กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงาน เช่น จะเขียนให้เสร็จภายใน ๒ สัปดาห์ ฯลฯ
- ๒.๒ กำหนดสถานที่ที่จะไปค้นคว้า เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สถานประกอบการ หน่วยงานต่าง ๆ ฯลฯ
- ๒.๓ กำหนดผู้ร่วมงาน (ถ้าทำงานกลุ่ม) และแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจน
- ๒.๔ กำหนดวันเขียนรายงาน วันตรวจทาน ปรับปรุง แก้ไข กำหนดวันส่ง ฯลฯ

๓. รวบรวมข้อมูล

ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้วรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ หรือตามหัวข้อย่อยที่กำหนด

๔. เขียนรายงาน

๔.๑ นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเขียนเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเองให้อ่านเข้าใจง่าย มีการลำดับความสำคัญ มีสาระความรู้ มีข้อคิดที่เป็นประโยชน์ และมีเหตุผลประกอบ ฯลฯ ข้อสำคัญ ไม่ควรลอกข้อความจากหนังสืออื่น หรือตัดต่อข้อความจนดูเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของตนเอง แต่ถ้าจำเป็นต้องลอกข้อความสำคัญ ต้องบอกว่ามาจากหนังสืออะไร และถือเป็นมารยาทที่จะต้องระบุชื่อผู้แต่งเสมอ

๔.๒ ทำรูปเล่มรายงานให้สมบูรณ์ ซึ่งมีส่วนประกอบ ดังนี้

๔.๒.๑ หน้าปก ควรมีรายละเอียดดังตัวอย่าง ดังตัวอย่าง

รายงานการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง กระดาดานี้มีที่มา
จัดทำโดย
เด็กชายพลิต กระดาดาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
เสนอ
คุณครู.....
รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ (ภาษาไทย ป.๖)

๔.๒.๒ คำนำ การเขียนคำนำอาจกล่าวถึงสาระต่าง ๆ เช่น ที่มา จุดประสงค์ของการเขียนรายงาน วิธีการค้นคว้า ผู้ร่วมงาน วิธีการค้นคว้า ผู้ร่วมงาน ผู้มีอุปการคุณ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากรายงาน ดังนี้

คำนำ

รายงานเรื่องกระดาษนี้มีคุณค่าฉบับนี้ คณะผู้จัดทำได้พยายามค้นคว้าและรวบรวมความรู้และตัวอย่างไว้มากมาย เพื่อให้ผู้สนใจใช้สำหรับค้นคว้าถึงที่มาของกระดาษ คุณค่าของกระดาษ การทำกระดาษ และวัสดุที่ทำจากกระดาษ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจเรื่องกระดาษและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

๑๖ มกราคม

๔.๒.๓ สารบัญ สำหรับระบุเรื่องแต่ละเรื่องที่เสนอและเลขหน้าของเรื่องนั้น ๆ ดังนี้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ที่มาของกระดาษ	๑
คุณค่าของกระดาษ	๓
การทำกระดาษ	๕
วัสดุที่ทำจากกระดาษ	๗
บรรณานุกรม	๑๑

๔.๒.๔ เนื้อเรื่อง คือส่วนที่ค้นคว้าเรื่องมาเรียบเรียง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง ตามข้อ ๔.๑

๔.๒.๕ บรรณานุกรมหรือรายชื่อหนังสือที่ใช้ค้นคว้า มีวิธีเขียนดังตัวอย่าง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช**

๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๕). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย**

ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาทีขั้นประถมศึกษา ปีที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำคูณสภา.

๕. ตรวจสอบและปรับปรุงให้สมบูรณ์

นำรายงานมาตรวจทานอีกครั้ง พิจารณาความต่อเนื่องและตรวจการเขียนตัวสะกดการันต์ แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การวางแผนทำรายงาน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มระดมสมองวางแผนการทำรายงานเรื่องสำนวนไทย

รายงานเรื่อง.....

ชื่อกลุ่ม.....

กำหนดหน้าที่สมาชิก

.....
.....

แหล่งเรียนรู้.....

.....
.....

ระยะเวลาทำรายงาน.....

.....
.....

กำหนดหัวเรื่อง.....

.....
.....

.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เทียบทั่วไทย ก้าวไกลศึกษา

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
ระดับความสามารถ : ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดีมาก	ดี	ค่อนข้างดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	อ่านแผนที่ แผนที่ภูมิแ่ง แผนที่ภูมิรูปภาพ และแผนผัง					
๒	เขียนเรื่องจากภาพได้อย่างสร้างสรรค์					
๓	พูดแสดงความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู					
๔	เห็นความสำคัญของการอ่านสัญลักษณ์ในชีวิตประจำวัน					
๕	บอกหลักการอ่านแผนที่ แผนที่ภูมิแ่ง แผนที่ภูมิรูปภาพ และแผนผัง					

๒. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

ชั้น ป.๖ กลางภาค

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค   ปลายภาค   หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในกลางภาคเรียน คือ .....

.....
.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ .....

.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ .....

.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒
รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ตึกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดแสดงความรู้

การพูดแสดงความรู้ เป็นการถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ให้ผู้อื่นได้รับรู้โดยการพูด ซึ่งสะท้อนจากความรู้ที่ได้พบเห็นภาพ เหตุการณ์ สถานที่ หรือสิ่งของต่าง ๆ ด้วยการพูดให้ผู้อื่นฟัง

การพูดแสดงความเข้าใจ

การพูดแสดงความเข้าใจ เป็นการพูดขยายความจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอธิบายหรือแสดงความคิดเห็นประกอบเรื่องนั้นอย่างมีเหตุผล

ดังนั้น การพูดแสดงความรู้และความเข้าใจ จึงเป็นการพูดแสดงความรู้และความเข้าใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ ผู้พูดจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วพูดให้กระจ่างชัด โดยใช้เหตุผลประกอบหรือ มีหลักฐานอ้างอิง และมีมารยาทในการพูด

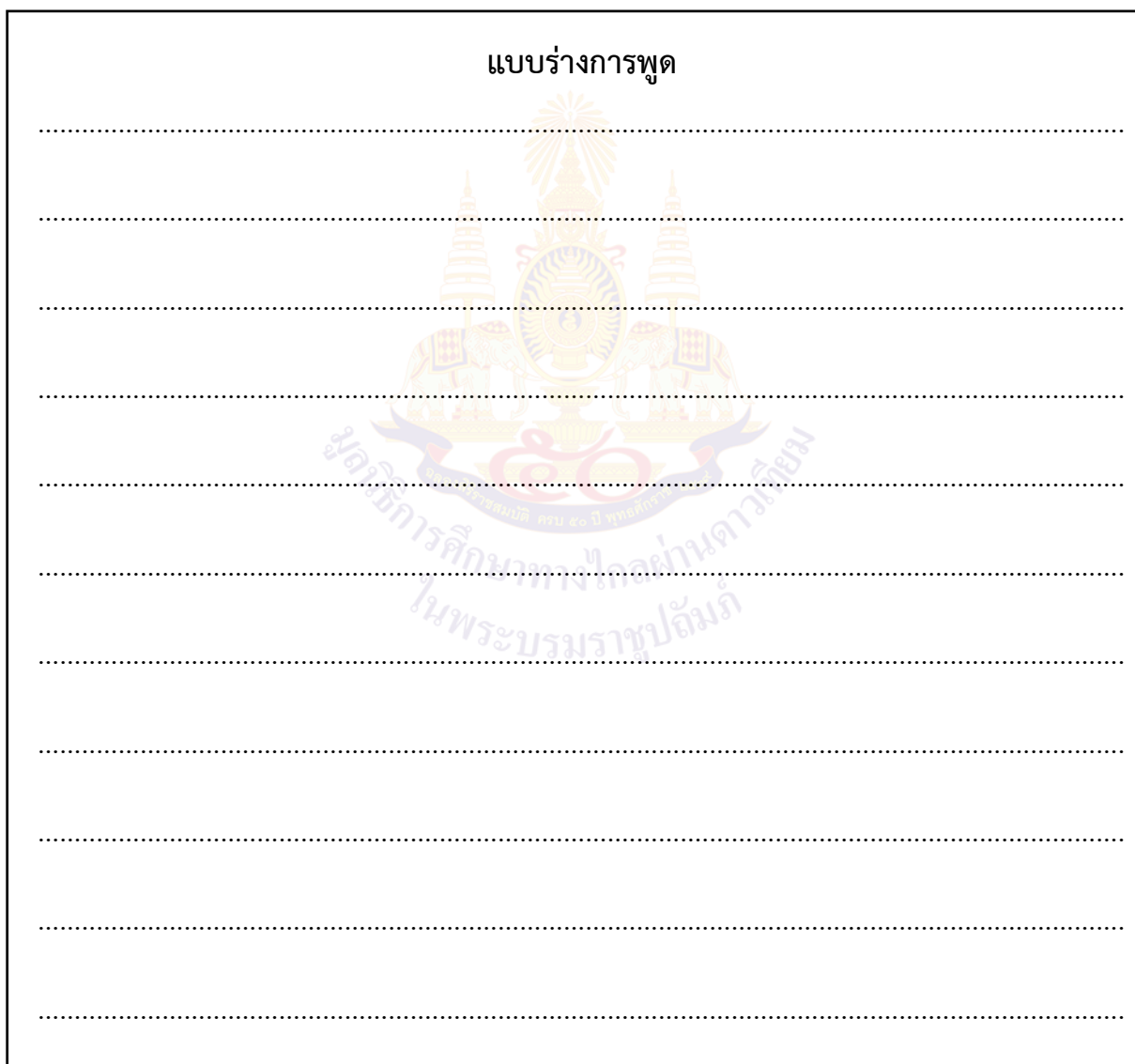
หลักการพูดแสดงความรู้และความเข้าใจ

๑. ศึกษาเรื่องที่สนใจจะพูดให้เข้าใจ ชัดเจน แจ่มแจ้ง
๒. กล่าวถึงข้อมูลหรือข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึงกล่าวความรู้สึกหรือความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลหรือหลักฐานประกอบ
๓. ควรพูดในเชิงสร้างสรรค์ และมีข้อเสนอแนะ
๔. มีมารยาทในการพูด พูดด้วยภาษาที่สุภาพ ไม่ใช้ถ้อยคำรุนแรง
๕. ควรเขียนแบบร่างก่อนพูด แล้วตรวจสอบปรับปรุงสำนวนภาษาให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๑ เรื่อง พุดแสดงความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พุดแสดงความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบทพุดแสดงความรู้และความเข้าใจจากการฟังและดูตามรูปแบบที่กำหนดให้ แล้วออกมาพุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน

แบบร่างการพุด

มอดุทธการศึกษากองพลบ้านดงวิทยม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำและข้อความ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ศิกไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำและข้อความ
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ศิกไมยราพ

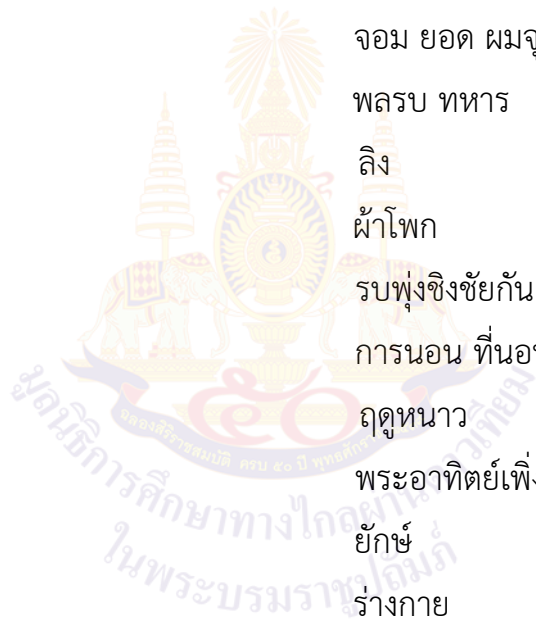
คำศัพท์	ความหมาย
๑. กัมปนาท	เสียงหวั่นไหวทั่วไป
๒. กุณฑล	ตุ้มหู
๓. กุมภภัณฑ์	ยักซ์
๔. โภฏี	ชื่อมาตราแนบ = ๑๐ ล้าน
๕. เขจร	บินไป เหาะไป
๖. คชสาร	ช้าง
๗. คัคณานต์	ท้องฟ้า
๘. คีรี	ภูเขา
๙. จาบัลย์	ทุรุษุราย สะอึกสะอื้น
๑๐. จุณ	ของที่ปน ของที่ละเอียด
๑๑. ตรู	ที่ขังคน ตะรางคุก
๑๒. โทมร	อาวุธสำหรับชั้ด หอกชั้ด
๑๓. นิमित	นิรมิต สร้าง แปลง ทำ
๑๔. บรรพต	ภูเขา
๑๕. บุษบง	ดอกไม้
๑๖. ประจัญบาน	รบอย่างตะลุมบอน
๑๗. ประณต	น้อมไหว้
๑๘. ประภัสสร	สี เลื่อม ๆ พราย ๆ เหมือนแสงพระอาทิตย์ แรกขึ้น

คำศัพท์

- ๑๙. ปัจจุบันย
- ๒๐. พจนารถ
- ๒๑. พนาลัย
- ๒๒. พลากร
- ๒๓. โปยม
- ๒๔. ภูมรี
- ๒๕. มรคา
- ๒๖. มฤคิ
- ๒๖. เมาลี
- ๒๗. โยธา
- ๒๘. วานร
- ๒๙. ศิโรเพฐน์
- ๓๐. สัประยุทธ์
- ๓๑. ไสยา
- ๓๒. เหมันต์
- ๓๓. อโณทัย
- ๓๔. อสุรี
- ๓๕. อินทรีย์

ความหมาย

- เวลาเข้ามีด
- คำพูด
- การอยู่ป่า ที่อยู่ในป่า
- กองทหารเป็นจำนวนมาก
- ท้องฟ้า อากาศ
- แมลงภู่ แมลงผึ้ง
- ทาง ซ่อง ถนน
- กวาง อีเก้ง
- จอม ยอด ผมจุก
- พลรบ ทหาร
- ลิง
- ผ้าโพก
- รบพุ่งชิงชัยกัน
- การนอน ที่นอน
- ฤดูหนาว
- พระอาทิตย์เพิ่งขึ้น
- ยักษ์
- ร่างกาย

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำและข้อความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำและข้อความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาคำยากหรือคำที่ไม่รู้ความหมาย พร้อมหาความหมายของคำ

จำนวน ๑๐ คำ

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

คำศัพท์.....ความหมาย.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบถูกต้องตามข้อกำหนดฉันทลักษณ์
กลอนสุภาพ คือ กลอนที่วรรคหนึ่งมีจำนวนคำระหว่าง ๗ - ๙ คำ
สำหรับการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองนั้น ก่อนอ่านควรศึกษาประเด็นต่อไปนี้

วิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองมี ๒ วิธี ดังนี้

๑. **อ่านออกเสียงปกติ** คือ อ่านออกเสียงปกติเหมือนกับการอ่านบทร้อยแก้วทั่วไป แต่จะมีการเว้นวรรค และเน้นจังหวะที่สัมผัสตามบทร้อยกรองแต่ละประเภท ซึ่งแตกต่างกัน
๒. **อ่านออกเสียงเป็นทำนอง** คือ อ่านให้มีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียง และเน้นสัมผัสให้ชัดเจน ไพเราะ เสียงเป็นกังวาน แสดงอารมณ์ตามเนื้อหาของบทร้อยกรอง

หลักสำคัญในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. อ่านออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตาม**อักขรวิธี**
๒. อ่าน**เว้นจังหวะวรรคตอน**ให้ถูกต้องตามลักษณะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท รู้จักทอดจังหวะ เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๓. **น้ำเสียงไพเราะชัดเจน** นุ่มนวลน่าฟัง เสียงไม่เบาหรือดังมากจนเกินไป
๔. เน้นเสียง**แสดงอารมณ์**ให้เป็นไปตาม**เนื้อเรื่อง** เช่น รัก ร่าเริง โกรธ เศร้า โดยใช้ น้ำเสียงให้เข้ากับสถานการณ์นั้น ๆ

มารยาทในการอ่าน

๑. อ่านด้วยน้ำเสียงสุภาพ เสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกนเสียงดัง
๒. มีท่าทางที่สุภาพในการอ่าน บุคลิกภาพเรียบร้อย สง่างาม
๓. ถ้าเป็นการนั่งอ่าน ควรนั่งหลังตรง ถ้าเป็นการยืน ควรยืนตรงด้วยท่าทางที่สุภาพ

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ พร้อมทั้งแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง

รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

บัดนั้น	มัจฉานุผู้ใจแกล้วกล้า
ซึ่งอยู่ในสระคงคา	เป็นด่านรักษาชั้นใน
ราตรีเที่ยงคืนเคยเที่ยว	ลดเลี้ยวกระแวนทางใหญ่
ก็สำแดงแผลงฤทธิ์เกรียงไกร	ขึ้นไปจากห้องชลธาร
ฯ ๔ คำ ฯ เชิด	
ถึงที่ขอบสระก็หยุดอยู่	แลดูไปทั่วทุกสถาน
เห็นวานรเผือกผู้หังการ	ล่องด่านผ่านทางเข้ามา
โกรธาขบฟันกระทีบบาท	ทำอำนาจออกยื่นขวางหน้า
แล้วร้องประกาศด้วยวาจา	เหวยอ้ายพาลาใจฉกรรจ์
ตัวเอ็งมานี้จะไปไหน	ไม่กลัวชีวาจะอาสัญ
องอาจล่องด่านกุมภัณฑ์	กูจะหันให้ยับลงกับกร

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศิกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การถอดความจากบทร้อยกรอง คือ การอธิบายความหมายของคำและเค้าโครงเดิมของบทร้อยกรอง โดยอาจอธิบายจากบทร้อยกรองที่เป็นบทบรรยายหรือพรรณนาโวหาร ทั้งนี้ การถอดความมีประโยชน์คือ ทำให้เข้าใจบทร้อยกรองบทนั้นได้ง่ายยิ่งขึ้น

การถอดคำประพันธ์ต้องอาศัยหลักการดังนี้

๑. รู้ความหมายของคำศัพท์ในเรื่องนั้น ๆ ถูกต้องถ่องแท้
๒. ศึกษาเนื้อหาโดยรวมของเรื่องนั้น ๆ
๓. ถอดความที่ละบรรทัด/หรือวรรค โดยคำนึงถึงเรื่องราวก่อนหน้านั้น
๔. ทำความเข้าใจ กับข้อความที่ถอดตั้งไว้
๕. เรียบเรียงข้อความใหม่เหมือนกำลังจะพูดเล่าเรื่องราวนี้ให้ผู้อื่นฟัง

ตัวอย่างการถอดความ

บัดนั้น	มัจฉานุผู้ใจแกล้วกล้า
ซึ่งอยู่ในสระคงคา	เป็นด่านรักษาชั้นใน
ราตรีเที่ยงคืนเคยเที่ยว	ลดเลี้ยวกระแวนทางใหญ่
ก็สำแดงแผลงฤทธิ์เกรียงไกร	ขึ้นไปจากห้องชลธาร

ถอดความได้ว่า มัจฉานุเป็นผู้ที่มีใจกล้าหาญ ทำหน้าที่รักษาบริเวณสระน้ำ ซึ่งเป็นด่านชั้นในของเมืองบาดาล โดยคอยออกตะเวนตรวจตราดูแลความปลอดภัยบริเวณรอบ ๆ และได้แสดงฤทธิ์ของตนเองโดยการขึ้นไปบนเหนือสระน้ำนั้น

ถึงที่ขอบสระก็หยุดอยู่	แลดูไปทั่วทุกสถาน
เห็นวานรเฝือกผู้ฮังการ	ล่องด่านผ่านทางเข้ามา
โกรธาขบฟันกระที่บบาท	ทำอำนาจออกยื่นขวางหน้า
แล้วร้องประกาศด้วยวาจา	เหวยอ้ายพาลาใจฉกรรจ์
ตัวเอ็งมานี้จะไปไหน	ไม่กลัวชีวาจะอาสัญ
องอาจล่องด่านกุมภันท์	กูจะหันให้ยับลงกับกร

ถอดความได้ว่า มัจฉานูขึ้นมาถึงขอบสระก็หยุดดูและเดินตรวจตราทั่วบริเวณ มองไปเห็นลิงเฝือกที่มีท่าทางอวดเก่ง ล่องลำดินแดนผ่านเข้ามาบริเวณด่านชั้นใน รู้สึกโกรธจึงเข้าไปยืนขวางหน้า แล้วร้องถามว่า เจ้าลิงนี้ช่างห้าวหาญ มานี้จะไปไหน ไม่กลัวหรืออย่างไร ที่บังอาจล่องลำเข้ามาในเขตของท่านกุมภันท์ เดียวจะฆ่าให้ตายคามือ

บัดนั้น	คำแหงหนุมานชาญสมร
เห็นลิงน้อยขึ้นจากสาคร	อ้างอวดฤทธิ์รอนอหังการ
จึงคิดว่าวานรนี้	เหตุใดมีหางเป็นมัจฉา
รูปทรงองอาจประหลาดตา	ถ้อยคำหยาบช้ำทะนงใจ
จึงร้องว่าเหวยอ้ายลิงเล็ก	จะเจียมตัวว่าเด็กก็หาไม่
มึงอย่าขวางหน้ากูไว้	ถอยไปให้พ้นอ้ายสาธารณ

ถอดความได้ว่า หนุมานเมื่อเห็นลิงน้อยโผล่ขึ้นมาจากสระน้ำ และมาแสดงฤทธิ์ของตน แต่คิดสงสัยว่าทำไมลิงตัวนี้จึงมีหางเป็นปลา รูปร่างแปลกประหลาด แฉมยังพูดจาอวดดี หนุมานจึงร้องตอบกลับไปว่า เจ้าลิงน้อย เจ้าช่างไม่เจียมตัวเลยว้ายังเด็ก แล้วยังทำอวดเก่งมาขวางหน้า จงถอยไปให้พ้น เจ้าเด็กพา

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การถอดคำประพันธ์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดความบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ

<p>บัดนั้น ได้ฟังกริ้วโกรธคือไฟกาฬ ถึงตัวกุน้อยเท่านี้ อย่าพักอจางพะเนงใจ ว่าแล้วสำแดงเดชา โลดโผนโจนรุกบุกบัน</p>	<p>มัจฉานฤทธิไกรใจกล้าหาญ ตบมือฉัดฉานแล้วตอบไป จะกลัวฤทธิเืองก็หาไม่ ใครดีจะได้เห็นกัน พสุธาบาดาลไหวหวั่น เข้าไลโรมรันราวี</p>
<p>คำศัพท์</p> <p>.....</p>	
<p>ถอดความได้ว่า</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

บัดนั้น	หนุมานผู้ชาญชัยศรี
กริ้วโกรธพิโรธตั้งอัคคี	ขุนกระบี่รับระปะทะกร
เกล้าคล่องว่องไวทั้งสองข้าง	ต่างตนต่างหาญชาญสมร
ถ้อยที่ถ้อยมีฤทธิ์รอน	ต่อกรไม่ลดละกัน
คำศัพท์	
ถอดความได้ว่า	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิดความคิดสำคัญหลักของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้า ครอบคลุมเนื้อความในย่อหน้านั้น หรือเป็นประโยคที่เป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้น เป็นใจความหรือประโยคเดียว ๆ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ใจความรอง หรือผลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความหรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผล เพื่อสนับสนุนความคิด

ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรอง แต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ รายละเอียด

หลักพื้นฐานการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง เพื่อให้เกิด

ความสละสลวย

วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีการจับใจความสำคัญมีหลายอย่าง เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดี มีหลักจับใจความสำคัญ ดังนี้

๑. พิจารณาที่ละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย (การเปรียบเทียบ) ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียน ซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศึกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศึกไมยราพ

๑. หนุมานฝ่าด่านไปเมืองบาดาลเพื่ออะไร
.....

๒. หนุมานพบใครที่ด่านรักษาชั้นในของเมืองบาดาล บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับหนุมานอย่างไร
.....

๓. หนุมานใช้วิธีใดจึงผ่านประตูเมืองยักษ์เข้าไปได้
.....

๔. เพราะเหตุใดนางพิรากวนจึงยอมช่วยหนุมาน
.....

๕. เมื่อหนุมานช่วยพระรามออกจากกรงเหล็กแล้ว หนุมานนำพระรามไปไว้ที่ไหน
.....

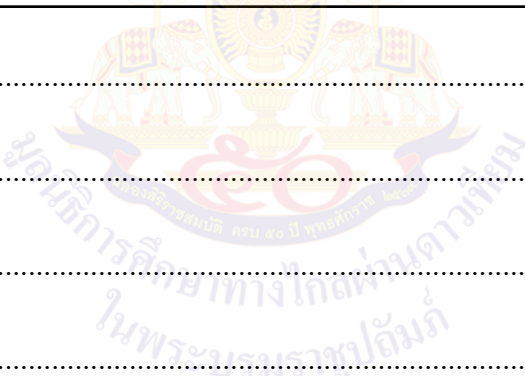
๖. หนุมานกับไมยราพต่อสู้กันอย่างดุเดือด ใช้อาวุธมากมายแต่ไม่สามารถเอาชนะกันได้
จนในที่สุดทั้งสองประลองกันอย่างไร

.....

๗. หนุมานทำอะไรจึงสามารถฆ่าไมยราพได้

.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศึกไมยราพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศิกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำหมายเลขหน้าข้อความที่กำหนดให้ไปเติมลงในช่องว่างหน้าคำประพันธ์ที่สัมพันธ์กัน

ข้อความ	คำประพันธ์
๑. ความรักของแม่ที่มีต่อลูก	๑. ____อันโทษนี้ใหญ่หลวงนัก ลูกรักจักขอโทษา
๒. การไม่หลงเชื่อสิ่งใดโดยง่าย	อย่าให้เป็นกรรมเวรา แก่ช้าน้อยนี้สืบไป
๓. ความมองจากลำหาคาญของมัจฉานุ	๒. ____พ่อจักช้ำอยู่ก็มิได้ จะรับไปตามองค์พระทรงจักร
๔. การรู้จักขอร้องเมื่อล่วงเกินผู้ใหญ่	สังหารไมยราพขุนยักษ์ ซึ่งมันไปลักพระองค์มา
๕. ความกตัญญูของมัจฉานุที่มีต่อ ไมยราพ	๓. ____ด้วยพญาไมยราพอสุรี ได้เลี้ยงลูกนี้จนใหญ่มา
๖. ความผูกพันระหว่างสายเลือด	พระคุณตั้งคุณปิตุเรศ ซึ่งบังเกิดเกศเกศา
๗. ให้ข้อคิดว่า “หน้าที่ต้องมาก่อน เรื่องส่วนตัว”	๔. ____แม่นเจ้าสิ้นชีพชีวิ แม่นี้ไม่อยู่จะสู้อย่าง
	ก้มหน้าไปตามทรมสวาท ให้ประจักษ์โลกธาตุดั่งหลาย
	๕. ____ถึงตัวกู้อยู่เท่านี้ จะกลัวฤทธิเืองก็ทำไม่

ข้อความ	คำประพันธ์
๘. อุบายของหนุมานเพื่อแอบเข้าไปในเมืองบาดาลของไมยราพ	๖. ____แม่น้ำหาวเป็นดาวเดือนตะวัน ให้เห็นสำคัญประจักษ์ก่อน เราจึงเชื่อว่าบิตร ทหารพระสี่กรอวตาร
๙. จุดจบของไมยราพ	๗. ____สวมสอดกอดลูกเข้าไว้ ลูบไล่ไปทั่วทั้งอินทรีย์ รับช่วยจุมพิตแล้วพิศพักตร์ ดวงจักขุพ้อเฉลิมศรี
๑๐. ความลับของไมยราพ	๘. ____ถอดจิตออกเป็นภุมรี ใส่กล่องเหมือนมณีลงกรณ แล้วเออลงไปซ่อนไว้ ในยอดตรีภูงสิขร
	๙. ____จะแปลงเป็นไยบัวตืดสไบ เข้าไปมิให้สงกา แม้ว่าซึ่งหนักจะหักลง จงเอาสำนวนนี้ว่า
	คั่นซึ่งอยู่นานบูรณมา เก่าแก่คร่ำคร่าช้านาน ๑๐. ____มือหนึ่งค้ำยอดคีรินทร กรหนึ่งนั้นคั่นคว่ำหา จับได้แมลงภุมรา ก็เอาขึ้นมาชูไว้
	เหวี่ยงเหวี่ยงไมยราพยักษ์ นี่หัวใจมึงหรือมิใช่ ว่าแล้วขยี้เป็นจุนไป ตัดเศียรลงให้พร้อมกัน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศิกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนเพื่อแสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความของเรื่องที้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ต้องอาศัยการตั้งคำถาม และตอบคำถามจากเรื่องที้อ่านว่า ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง สถานที่เกิดอยู่ที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร แล้วจึงเขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่อง โดยลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

- ชื่อเรื่อง.....
- ตัวละคร.....
- ฉาก/สถานที่.....
- เหตุการณ์ที่.....
- ผลของเหตุการณ์.....
- ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

ประโยชน์ของการเขียนแผนโครงเรื่อง

- ทำให้รู้จักรวบรวมความรู้ที่ได้จากการอ่าน
- จดจำได้ง่าย และแม่นยำยิ่งขึ้น
- ใช้จัดขอบเขตความรู้ ความคิด
- เพื่อกำหนดทิศทางของเรื่องที่จะเขียน
- ทำให้งานเขียนมีประเด็นที่ชัดเจน ได้รับความสมบูรณ์ครบถ้วน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ

ชื่อเรื่อง

.....

ตัวละคร

.....

สถานที่

.....

เหตุการณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลเหตุการณ์

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน คิกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การอธิบายคุณค่าและการนำข้อคิดไปปรับใช้ (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การวิเคราะห์และเขียนอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณา และประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ใน การนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ด้วยว่าใครเป็นผู้แต่ง เป็นเรื่อง เกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์อย่างไร ต่อใครบ้าง ผู้วิเคราะห์ มีความเห็นอย่างไร เรื่องที่อ่านมีคุณค่า ด้านใดบ้างและแต่ละด้าน สามารถนำไปประยุกต์ ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

แนวทางในการวิเคราะห์วรรณกรรม

การวิเคราะห์วรรณกรรมมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอย่างกว้าง ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมงาน เขียนทุกประเภทแต่ละประเภท ผู้วิเคราะห์ต้องนำแนวการวิเคราะห์ไปปรับใช้ ให้เหมาะสมกับงาน เขียนแต่ละชิ้นงานซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ซึ่งประพันธ์ เรื่องณรงค์ และคณะ (๒๕๔๕ : ๑๒๘) ได้ให้หลักเกณฑ์กว้าง ๆ ในการวิเคราะห์วรรณกรรม ดังนี้

๑. ความเป็นมาหรือประวัติของหนังสือและผู้แต่ง เพื่อช่วยให้วิเคราะห์ในส่วนอื่น ๆ
๒. ลักษณะคำประพันธ์
๓. เรื่องย่อ
๔. เนื้อเรื่อง ให้วิเคราะห์เรื่องในหัวข้อต่อไปนี้ตามลำดับ โดยบางหัวข้ออาจจะมี หรือไม่มีก็ได้ ตามความ จำเป็น เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก วิธีการแต่ง ลักษณะการเดินทางเรื่อง การใช้ถ้อยคำ สำนวนในเรื่องท่วงทำนองการแต่ง วิธีคิดสร้างสรรค์ ทศนะหรือมุมมองของผู้เขียน เป็นต้น
๕. แนวคิด จุดมุ่งหมาย เจตนาของผู้เขียนที่ฝากไว้ในเรื่อง ซึ่งต้องวิเคราะห์ออกมา

คุณค่าของวรรณกรรม โดยปกติจะวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ผู้แต่งเลือกใช้เพื่อให้ความหมายกระทบใจผู้อ่าน

๒) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอ

๓) คุณค่าด้านสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคม และวรรณคดีที่ดีสามารถจรรโลงสังคมได้อีกด้วย

๔) การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดและประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศิกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การอธิบายคุณค่าและการนำข้อคิดไปปรับใช้ (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายคุณค่าบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศิกไมยราพ ตามหัวข้อที่กำหนดให้

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

๒. คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

๓. คุณค่าด้านสังคม

.....

.....

.....

๔. คุณค่าด้านการนำไปใช้

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน (๒)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การอธิบายคุณค่าและการนำข้อคิดไปปรับใช้ (๒)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าและสรุปข้อคิดจากคำประพันธ์ที่กำหนดให้
 พร้อมทั้งออกมาเสนอหน้าชั้นเรียน

ข้อนี้ขัดสนเป็นพันคิด	พระบิดาจงโปรดเกศี
ด้วยพญาไมยราพอสรี	ได้เลี้ยงลูกนี้จนใหญ่มา
พระคุณตั้งบิดุเรศ	ซึ่งบังเกิดเทศเทศา
อันซึ่งจะบอกมรคา	ตั้งข้าไม่มีกตัญญู
บิดาลงมาทางไหน	ทางนั้นจะไปยังมีอยู่
จงเร่งพินิจพิศดู	ก็จะรู้ด้วยปรีชาชาญ

คำประพันธ์นี้มีคุณค่าด้าน.....

.....

ข้อคิดที่ได้.....

.....

นำไปใช้ในชีวิตจริงโดย .....

.....

.....

.....

สุดที่แม่แล่นแ้วแก้วตา	ซึ่งจะพันอาชญาภัยกษี
แม่นเจ้าสิ้นชีพชีวี	แม่นี้ไม่อยู่จะสู้อย่าง
ก้มหน้าไปตามทรมสวาท	ให้ประจักษ์โลกธาตุทั้งหลาย
ถึงอยู่ไปจะทรมาณกาย	จะพุ่มพ่ายชลเนตรทุกเวลา
พรุ่งนี้ก็จะจากออกไป	ที่ไหนแม่จะได้เห็นหน้า
รำพลางแสนโศกโศกา	ตั้งว่าจะสิ้นชีวัน

คำประพันธ์นี้มีคุณค่าด้าน.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้.....

.....

.....

นำไปใช้ในชีวิตจริงโดย.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนขยายความจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอธิบายหรือแสดงความคิดเห็นประกอบเรื่องนั้นอย่างมีเหตุผล

ดังนั้น การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนแสดงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วเขียนให้กระชับชัดเจน โดยใช้เหตุผลประกอบหรือ มีหลักฐานอ้างอิง

หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

๑. ศึกษาเรื่องที่สนใจจะเขียนให้เข้าใจ ชัดเจน แจ่มแจ้ง
๒. กล่าวถึงข้อมูลหรือข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึงกล่าวความรู้สึกหรือความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลหรือหลักฐานประกอบ
๓. ควรเขียนในเชิงสร้างสรรค์ และมีข้อเสนอแนะ
๔. มีมารยาทในการเขียน เขียนด้วยภาษาที่สุภาพ ไม่ใช้ถ้อยคำรุนแรง
๕. ควรเขียนแบบร่างก่อน ตรวจสอบปรับปรุงสำนวนภาษา รวมทั้งเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตัวละครจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
โดยบอกลักษณะ พฤติกรรมและคุณธรรมของตัวละครที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง

ชื่อตัวละคร.....

ลักษณะตัวละคร.....

.....

.....

.....

พฤติกรรม.....

.....

.....

.....

คุณธรรมที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง คำราชาศัพท์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำราชาศัพท์ (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำ “ราชาศัพท์” ตามความหมายเดิมหมายถึงคำศัพท์ที่ใช้สำหรับพระราชา และพระบรมวงศานุวงศ์ต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันนี้คำราชาศัพท์ หมายถึงคำสุภาพที่ นำมาใช้ให้ถูกต้องตามชั้นหรือฐานะบุคคล

ประโยชน์ของการเรียนคำราชาศัพท์

๑. ทำให้เรามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำราชาศัพท์ได้ดี เพราะประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การเรียนรู้คำราชาศัพท์จึงนับว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง
๒. ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนวรรณคดีได้ดีขึ้น จากการอ่านวรรณคดีหรือคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ที่มีคำราชาศัพท์อยู่ด้วย เช่น ในโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ฯลฯ
๓. ทำให้รู้จักการใช้ถ้อยคำให้สุภาพเหมาะกับบุคคล

ลำดับชั้นของบุคคลในการใช้ราชาศัพท์มี ๕ ชั้น คือ

พระมหากษัตริย์

พระบรมวงศานุวงศ์

พระสงฆ์ในพุทธศาสนา

ข้าราชการชั้นสูง

สุภาพชน

การใช้คำต่าง ๆ สำหรับพระมหากษัตริย์

๑. **พระบรมราช** ใช้หน้าหน้าคำที่สำคัญยิ่ง เช่น พระบรมราชโองการ
๒. **พระบรม** ใช้หน้าหน้าคำที่สำคัญรองจากพระบรมราช เช่น พระบรมรูป พระบรมฉายาลักษณ์ พระบรมราโชบาย เป็นต้น

๓. **พระราช** ใช้หน้าคำที่เป็นคำเฉพาะพระมหากษัตริย์ เช่น พระราชดำรัส พระราชดำริ พระราชประสงค์ เป็นต้น

๔. **พระ** ใช้หน้าคำนามสามัญหรือคำราชาศัพท์ เพื่อใช้เป็นคำศัพท์ สำหรับกษัตริย์ เช่น พระแก้ว พระพักตร์ พระที่นั่ง พระนาสิก พระโสมมวน เป็นต้น

๕. **ราช** ใช้หน้าคำนามสามัญหรือคำราชาศัพท์ เช่น ราชกิจ ราชสมบัติ ราชรถ เป็นต้น

๖. **ทรง** ใช้หน้าคำสามัญหรือคำนามราชาศัพท์เพื่อให้คำนั้นเป็นกริยา ราชาศัพท์ เช่น ทรงศีล ทรงม้า ทรงปืน ทรงพระอักษร ทรงอธิบาย ฯลฯ

ข้อสังเกต การใช้คำ “ทรง” นี้จะไม่ใช้หน้ากริยาที่เป็นคำราชาศัพท์อยู่แล้ว ดังนั้นจะใช้คำว่า ทรงนำหน้าคำเหล่านี้ไม่ได้ เพราะคำดังกล่าวเป็นคำราชาศัพท์อยู่แล้ว

ตัวอย่าง เช่น ตรัส บรรทม เสวย เสด็จ ฯลฯ

การใช้คำราชาศัพท์เป็นเรื่องที่ต้องหมั่นศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอจึงจะใช้ได้ถูกต้อง สำหรับในบทเรียนนี้จะนำเสนอคำราชาศัพท์บางส่วนซึ่งนักเรียนจะคุ้นเคยอยู่ในชีวิตประจำวัน

๑. คำราชาศัพท์หมวดพระบรมวงศานุวงศ์

คำธรรมดา	คำราชาศัพท์	
	พระมหากษัตริย์	เจ้านายทั่วไป
พ่อ	พระราชบิดา	พระบิดา
แม่	พระราชมารดา พระราชชนนี	พระมารดา พระชนนี
พี่ชาย	พระเชษฐา	พระเชษฐา
พี่สาว	พระเชษฐภคินี	
ยาย ย่า	พระอัยกี	
สามี	พระสวามี	พระภักดา
พ่อตา พ่อสามี	พระสัสสุระ	
น้องชาย	พระอนุชา	

คำธรรมดา	คำราชาศัพท์	
	พระมหากษัตริย์	เจ้านายทั่วไป
น้องสาว	พระกนิษฐภคินี	
ภรรยา	พระมเหสี	พระชายา
แม่ยาย แม่สามี	พระสัสสุ	
ลุง (พี่ของพ่อ)	พระปิตุลา	
ลุง (พี่ของแม่)	พระมาตุลา	
ลูกเขย	พระราชชามาตา	พระชามาตา
ลูกสะใภ้	พระสุนิสา	
ลูกชาย	พระราชโอรส	พระโอรส
ลูกสาว	พระราชธิดา	พระธิดา
หลาน (ลูกของลูก)	พระราชนัดดา	พระนัดดา
หลาน (ลูกของน้องสาว)	พระราชภาคิไนย	พระภาคิไนย
หลาน (ลูกของพี่สาว)	พระราชภาคิไนย	พระภาคิไนย
หลาน (ลูกของพี่ชาย)	พระราชภาคิยยะ	พระภาคิยยะ
หลาน (ลูกของน้องชาย)	พระราชภาคิยยะ	พระภาคิยยะ

๒. คำราชาศัพท์หมวดของใช้

คำสามัญ	คำราชาศัพท์
กางเกง	พระสนับเพลา
จดหมาย	พระราชหัตถเลขา
โทรเลข	พระราชโทรเลข
ประตู	พระทวาร
เปล	พระอู่
ผ้าเช็ดหน้า	ซับพระพักตร์
ม่าน	พระวิสูตร
ยา	พระโอสถ
ร่ม	พระกลด

คำสามัญ	คำราชาศัพท์
ซ็อนส์อม	ฉลองพระหัตถ์ซ็อนส์อม
หมวก	พระมาลา
แหวน	พระธำมรงค์
รองเท้า	ฉลองพระบาท
เสื่อ	ฉลองพระองค์
หมอน (หนุน)	พระเขนย
หวี	พระสาง
หน้าต่าง	พระแกล
บ้าน	พระบรมมหาราชวัง
เรือน	พระราชนิเวศน์
เรือน	พระตำหนัก
ที่นั่ง	พระที่นั่ง

๓. ราชาศัพท์หมวดกิริยา

คำธรรมดา	คำราชาศัพท์	
	พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระบรมโอรสาธิราช	เจ้านายทั่วไป
เกิด	พระราชสมภพ	ประสูติ
ป่วย	ทรงพระประชวร	ประชวร
ตาย	สวรรคต	สิ้นพระชนม์
บวช	ทรงผนวช	ทรงผนวช
ไปเที่ยว	เสด็จประพาส	เสด็จประพาส
ให้	พระราชทาน	ประทาน
ไป	เสด็จพระราชดำเนิน	เสด็จ

๔. คำราชาศัพท์หมวดร่างกาย

คำสามัญ	คำราชาศัพท์
ศีรษะ	พระเศียร พระเกศ
ผม	พระเกศา
ฟัน	พระทนต์
ลิ้น	พระชีวิหา
หู	พระกรรณ
หน้าผาก	พระนลาฏ
คิ้ว	พระขนง
ตา	พระเนตร
ใบหน้า	พระพักตร์
คอ	พระศอ
จมูก	พระนาसा พระนาสิก
เท้า	พระบาท
เหงื่อ	พระเสโท
เลือด	พระโลหิต

๕. การใช้คำราชาศัพท์ในการพูด

๕.๑ การใช้คำราชาศัพท์แทนชื่อผู้พูด

คำราชาศัพท์	คำแทนชื่อผู้พูด	ผู้ที่พูดด้วย
ข้าพระพุทธเจ้า	บุคคลทั่วไป	พระมหากษัตริย์ และ พระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูง
เกล้ากระหม่อม กระหม่อม	บุคคลทั่วไป (ชาย)	เจ้านาย (พระองค์เจ้า-หม่อมเจ้า)
กระผม ดิฉัน	บุคคลทั่วไป (ชาย) บุคคลทั่วไป (หญิง)	พระภิกษุสงฆ์-ผู้ใหญ่
อาตมาภาพ อาตมา	พระสงฆ์	พระมหากษัตริย์และบุคคล ทั่วไป

คำราชาศัพท์	คำแทนชื่อผู้พูด	ผู้ที่พูดด้วย
ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท	คนทั่วไป	พระมหากษัตริย์ พระราชินี
ใต้ฝ่าละอองพระบาท	คนทั่วไป	พระบรมโอรสาธิราช พระบรมราชกุมารี
ใต้ฝ่าพระบาท	คนทั่วไป	พระเจ้าลูกยาเธอ พระเจ้าลูกเธอ
ฝ่าพระบาท	คนทั่วไป	พระบรมวงศานุวงศ์ (พระองค์เจ้า-หม่อมเจ้า)
พระคุณเจ้า	คนทั่วไป	พระสงฆ์
มหาดพิตร	พระสงฆ์	พระมหากษัตริย์
ท่าน	คนทั่วไป	คนทั่วไป ผู้ใหญ่
คุณ	คนทั่วไป	คนทั่วไป

๕.๒ คำราชาศัพท์ที่ใช้แทนผู้ที่พูดถึง

คำ	ผู้ใช้	ผู้ที่พูดถึง
พระองค์ท่าน	คนทั่วไป	พระมหากษัตริย์ พระราชินี
พระองค์	คนทั่วไป	พระบรมวงศานุวงศ์
ท่าน	คนทั่วไป	ผู้มีอาวุโสหรือผู้ใหญ่ที่น่านับถือ

๖. คำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระสงฆ์ทั่วไป

คำสามัญ	คำราชาศัพท์
กิน	ฉัน
นอน	จำวัด
ไปถ่ายอุจจาระ	ไปถาน
ขอโทษ	ขออภัย
โกนผม	ปลงผม
อาบน้ำ	สร่งน้ำ
ป่วย	อาพาธ

คำสามัญ	คำราชาศัพท์
สวดมนต์	ทำวัตร
ไหว้	นมัสการ
ตาย	ถึงแก่กรรมภาพ (พระสงฆ์ทั่วไป)
ตาย	สิ้นพระชนม์ (พระสังฆราช)
เชิญ	นิมนต์
ให้	ถวาย

๗. คำราชาศัพท์ในลักษณะอื่น ๆ

๗.๑ คำสุภาพ

คำสามัญ	คำราชาศัพท์
ผักตบ	ผักสามหาว
ถั่วอก	ถั่วพะาะ
ผักบุ้ง	ผักทอดยอด
กะปิ	เยื่อเคย
ขนมขี้หนู	ขนมทราย
ควาย	กระบือ
หมู	สุกร

๗.๒ คำราชาศัพท์ที่คนธรรมดาใช้กับพระมหากษัตริย์

คำสามัญ	คำราชาศัพท์
มอบให้ (ของเล็ก)	ทูลเกล้าฯ ถวาย
มอบให้ (ของใหญ่)	น้อมเกล้าฯ ถวาย
ขออนุญาต	ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ขอบใจ	รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าฯ
ค่ะ ครับ	พระพุทธเจ้าข้า

แนวคิด

คำราชาศัพท์มีการใช้แตกต่างกันไปตามระดับชั้นของบุคคล ถ้าเรา
ศึกษาคำราชาศัพท์ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้จะช่วยให้ใช้ภาษาเขียน
และภาษาพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง คำราชาศัพท์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำราชาศัพท์ (๑)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ เปลี่ยนคำในวงเล็บให้เป็นคำราชาศัพท์ให้ถูกต้อง

๑. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ให้โอวาท) ..... แก่บัณฑิตที่ขึ้นรับ
พระราชทานปริญญาบัตร
๒. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (แจก) ..... ถวายชีพแก่ผู้ประสบภัยน้ำท่วม
๓. คุณแม่ (มอบ) ..... ภัตตาหารแด่พระสงฆ์
๔. นายกรัฐมนตรี (ให้) ..... เงินบริจาคแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๕. อธิการบดีกรมปศุสัตว์ (มอบให้) ..... ช้างแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ตอนที่ ๒ โยงเส้นจับคู่คำราชาศัพท์สำหรับพระสงฆ์ให้ถูกต้องตรงตามความหมาย

ท้าวตรี	•		•	ส่งให้ มอบให้
จำวัด	•		•	สวดมนต์
นิมนต์	•		•	นอน
นมัสการ	•		•	เชิญ
ถวาย	•		•	ไหว้
ประเคน	•		•	ส่งให้ถึงมือ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกโมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนประโยคต่อไปนี้ โดยใช้คำราชาศัพท์ให้ถูกต้อง

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอวยพรแก่ประชาชนในวันปีใหม่

.....
.....

๒. ราษฎรชาวสุรินทร์มอบช้างเผือกแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

.....
.....

๓. หญิงชราให้ช่อดอกไม้ในหลวง

.....
.....

๔. พระสงฆ์ที่ป่วยไม่รับการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลสงฆ์

.....
.....

๕. สมเด็จพระสังฆราชให้หนังสือแก่เยาวชนที่ไม่เข้าค่ายฝึกธรรมะในชีวิตประจำวัน

.....
.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเติมคำราชาศัพท์ให้ถูกต้องและเมื่ออ่านแล้วคล้องจองกันในแต่ละข้อ

๑. พระ.....คือ พี่น   พระ.....คือ หู
คู คือ.....

๒. ลี้น คือ.....   ตา คือ พระ.....
พระ.....คือ หัว

๓. หน้าผาก คือ.....   พระ.....คือ เท้า
พระ.....คือ หน้าตัก

๔. ยา คือ พระ.....   พระ.....คือ รม
ทรงพระ.....คือ นอน

๕. เหงื่อ คือ พระ.....   พระ.....คือ ขน
พระ.....คือ แม่

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำไวพจน์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง คำไวพจน์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำไวพจน์ คำที่มีความหมายตรงกัน หรือคล้ายกันมาก แต่เขียนไม่เหมือนกัน หรือเรียกได้อีกแบบว่า คือการหลากคำ คำพ้องรูป คำพ้องความ โดยความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ ให้คำอธิบายว่า “คำที่เขียนต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาก เช่น มนุษย์ กับ คน บ้าน กับ เรือน รอ กับ คอย ป่า กับ ดง คำพ้องความ ก็ว่า”

คำไวพจน์สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

๑. คำพ้องรูป คือคำที่พ้องความหมาย หรือพ้องรูป ซึ่งจะเขียนเหมือนกัน แต่อาจจะออกเสียงแตกต่างกัน หรือมีความหมายแตกต่างกัน หรือเหมือนกันก็ได้
๒. คำพ้องเสียง คือคำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน และมีความหมายแตกต่างกัน เช่นคำว่า ใจ กับ ไจ หรือ ลัก และ ลักษณ์
๓. คำพ้องความ คือคำที่ความหมายเหมือนกัน แต่เขียนแตกต่างกัน ออกเสียงแตกต่างกัน โดยสิ้นเชิง เช่น ช่าง กับ กุญชร และดอกไม้ กับ บุปผา

ตัวอย่างคำไวพจน์

๑. สวรรค์ ได้แก่ ไตรทิพย์ สรวง ไตรทศาลัย สุราลัย สุริยโลก ศิวโลก สุขาวดี สุคติ
๒. เทวดา ได้แก่ เทพ เทวิรินทร์ อมร สุรารักษ์ แมน เทว เทวัญ นิรชรา เทวา
๓. ครุฑ ได้แก่ กาศยป สุวรรณกาย นาคานตกะ เวนไตย สุบรรณ
๔. พระอาทิตย์ ได้แก่ ทิพากร ทิวากร ทินกร ภาสกร รวี รวี รพี ระพี ไถง ตะวัน
๕. พระจันทร์ ได้แก่ เดือน ศศิ ศศิธร บุหลัน โสม นิสากร แขน นิสาบดี
๖. คำพูด ได้แก่ วาจา วจี วจนะ พจนา พากย์ ถ้อย วจนา
๗. น้ำ ได้แก่ คงคา นที สินธุ์ สาคร สมุทร ชลาลัย อุทก ชโลทร อาโป มหรรณพ ชล
๘. ปลา ได้แก่ มัจฉา มัสยา มัจฉาชาติ ชลจร วาริชาติ อัมพูชา มีน มีนา
๙. เมือง ได้แก่ บุรี ธาณินทร์ ราชธานี ธาณี นคร นครินทร์ นครเศศ ประเทศ บุรินทร์
๑๐. ตาย ได้แก่ ปรลัย บรรลัย มรณะ วายชนม์ วายชีพ ดับจิต

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง คำไวพจน์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ตึกไมยราพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง คำไวพจน์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาคำไวพจน์จากเรื่องรามเกียรติ์ ตอน ตึก ไมยราพ อย่างละ ๓ คำ
พร้อมบอกความหมาย

ตัวอย่าง

คีรี   คีรีนทร   บรรพต   สิงขร
 ความหมาย   ภูเขา

๑. ยุพดี .....
 ความหมาย .....

๒. ฤทธิ .....
 ความหมาย .....

๓. อสุรี .....
 ความหมาย .....

๔. คงคา .....
 ความหมาย .....

๕. วายปราณ .....
 ความหมาย .....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๖ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
 ระดับความสามารถ : ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดีมาก	ดี	ค่อนข้างดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	ถอดความจากบทหรือกรองจากเรื่องที่อ่านได้					
๒	บอกหลักการเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้					
๓	เขียนแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน					
๔	รู้จักคำราชาศัพท์หมวดร่างกาย					
๕	อธิบายหลักการแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี					

๒. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....
 .....
 .....

๓. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....
 .....
 .....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓

สมุดมิตรภาพ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านจับใจความ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมित्रภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ใจความสำคัญ คือ ข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไปไม่ได้ ถ้าตัดออกไปจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิในการอ่าน และผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่องทีอ่าน แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านว่า **ใคร ทำอะไร ทีไหน เมื่อไร อย่างไร** แล้วตอบคำถามเหล่านั้นแต่เพียงสั้น ๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน ในหนึ่งย่อหน้า จะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงใจความเดียว นอกนั้นจะเป็นใจความรอง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องทีอ่าน อาจอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้าย

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังต่อไปนี้

๑. **อ่าน** เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า
๒. **คิด** โดยตั้งคำถามว่า **ใคร ทำอะไร ทีไหน เมื่อไร อย่างไร**
๓. **เขียน** ร่างข้อความหรือคำตอบที่ได้ไว้เป็นตอน ๆ
๔. **เรียบเรียง** นำข้อความที่สรุปไว้มาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ โดยใช้คำสันธานเชื่อมและเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ตัวอย่างข้อความ

การที่เรามาอยู่วัด มาบุงขามขาม ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความมีระเบียบ มีวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบมีวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ ดังนั้นการรักษาศีลจึงเป็นการบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำสิ่งต่าง ๆ

ใจความสำคัญ คือ

การรักษาศีล เป็นการบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำสิ่งต่าง ๆ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง บทอาขยานเป็นมนุษย์หรือเป็นคน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทอาขยาน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านบทอาขยานและเขียนแนวคิดจากบทอาขยาน

เป็นมนุษย์หรือเป็นคน

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)

๑ เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง - ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน - ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ - เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา - ใจสกปรกมีดมัวและร้อนรุ่ม - เพราะพูดผิดทำผิดจิตประเวง - คิดดูเถิดถ้าใครไม่อยากตก - ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย	- เหมือนนกยูงมีดีที่แววขน - ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา - ถ้ามีครบควรเรียกมนุษย์ - เปรมปรีดาค้นวันสุขสันต์จริง - ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง - แต่ในสิ่งนำตัวกลัววบาย - จงรีบยกใจตนรีบชวนขวย - ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนเอยฯ๑

แนวคิดจากบทอาขยาน “เป็นมนุษย์หรือเป็นคน”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง บทอาขยาน (บทเลือก)
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง บทอาขยาน(๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

บทอาขยาน (บทเลือก)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

พฤษภกาสร

พฤษภกาสร	อีกกฤษชอรอันปลดปลง
โททนต์เส่งคง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี	ประดบไว้ในโลก

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา

ปากเป็นเอกเหมือนเสกมนต์ให้คนเชื่อ

ฉลาดเหลือวาจาปรีชาฉาน

จะกล่าวถ้อยร้อยคำไม่รำคาญ

เป็นรากฐานเทิดตนพันลำเค็ญ

เลขเป็นโทโบราณท่านสั่งสอน

เร่งสั่งรเวียไว้ใช้ว่าเล่น

การคำนวณควรชำนาญคุณหาเป็น

ช่วยให้เด่นดีหนักหนารู้ทำคน

หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ

เรียนไปเถิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล

ยามยากแสนแค้นคับไม่อับจน

ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี

ชั่วดีเป็นตราประทับไว้กับโลก

ยามวิโยคชีพยับลับร่างหนี

ที่ศูนย์แท้ก็แต่ตัวส่วนชั่วดี

คงเป็นที่ลือทั่วชั่วฟ้าดิน

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา

ไทยรวมกำลังตั้งมั่น

<p>ไทยรวมกำลังตั้งมั่น ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มีแรง ขอแต่เพียงไทยเราอย่าผลาญญาติ; ไทยอย่ามุ่งร้ายทำลายไทย, ให้นานาภาษาเขานิยม ช่วยกันบำรุงความรุ่งเรือง, ช่วยกันเต็มใจใฝ่ผดุง ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้า;</p>	<p>จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง, มายุทธ์แย่งก็จะปลาทไป ร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่; จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง. ชมเกียรติยศฟูเฟื่อง; ให้ชื่อไทยกระเดื่องทั่วโลกา. บำรุงทั้งชาติศาสนา, วัฒนาเถิดไทย, ไชโย!</p>
--	--

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง	อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะนึงพึ่งตนทนกัดฟัน	คิดบากบั้นตั้งหน้ามานะนำ
กสิกิจพณิชยกรรมมีเกียรติ	อย่าหมยเหยียดพาลหาว่างานต่ำ
หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม	เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผัดวัน
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า	เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน	ผลจะบรรลुरूประตุชัย
เงินและทองกองอยู่ประตุหน้า	คอยเปิดอ้ายิ้มรับไม่ขับไส
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้ำไป	แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยการ

เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ

ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

มวลมนุษย์ผู้เปรี๊ยะ	ปรีชา เขียวแฮ
เพราะใครศึกษา	สิ่งรู้
รู้จักผิดชอบหา	เหตุสอด ส่องนา
นี้แหละบุคคลผู้	เพียบด้วยความรู้
มวลผู้ชูปรีชา	เสาะวิทยาไม่ห่างเหิน
ผิดชอบกอบไม่เกิ่น	รู้ดำเนินตามเหตุผล
ชื่อว่าปรีชาดี	ผิดชอบมีพิจารณา
ผู้นั้นจักพลันดล	พิพัฒน์พันจักพรรณนา
ควรเราผู้เยาว์วัย	จงใฝ่ใจการศึกษา
อบรมบ่มวิทยา	ปรงปรีชาให้เชี่ยวชาญ
ชั้นนี้จักชี้ว่า	มีปัญญาไม่สมฐาน
ต้องหัดดัดสันดาน	กอบพิจารณาใช้ปัญญา

พระยาอุปกิตศิลปสาร (นิ่ม กาญจนานันท์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ผู้ชนะ

เมื่อทำการสิ่งใดด้วยใจรัก	ถึงงานหนักก็เบาลงแล้วครั้งหนึ่ง
ด้วยใจรักเป็นแรงที่เร้าริง	ให้มุ่งมั่นฝืนถึงซึ่งปลายทาง
เมื่อทำการสิ่งใดใจบากบั่น	ไม่ไหวหวั่นอุปสรรคเป็นขวากขวาง
ถึงเหนื่อยยากพากเพียรไม่ละวาง	งานทุกอย่างเสร็จเพราะกล้าพยายาม
เมื่อทำการสิ่งใดใจจดจ่อ	คอยเติมต่อตั้งใจไม่คิดขาม
ทำด้วยใจเป็นชีวิตคอยติดตาม	บังเกิดผลงอกงามตามต้องการ
เมื่อทำการสิ่งใดใคร่ครวญคิด	เห็นถูกผิดแก้ไขให้พ้นผ่าน
ใช้สมองตรองตรึงคิดพิจารณา	ปรากฏงานก้าวไกลไม่ล่าเคี้ยว
ความสำเร็จจะว่าไกลสักใ้ที่	จะว่าไกลฤกษ์มีอยู่ให้เห็น
ถ้าจริงจั่งตั้งใจไม่ยากเย็น	แล้วจะเป็นผู้ชนะตลอดกาล

บุญเสริม แก้วพรหม

เป็นมนุษย์หรือเป็นคน

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง	เหมือนนกยูงมีดีที่แววขน
ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน	ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ	ถ้ามีครบควรเรียกมนุษย์
เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา	เปรมปรีดาคืนวันสุขสันต์จริง
ใจสกปรกมีดมัวและร้อนร่า	ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง
เพราะพูดผิดทำผิดจิตประวิง	แต่ในสิ่งนำตัวกลัวอบาย
คิดดูเถิดถ้าใครไม่ยากตก	จงรีบยกใจตนรีบชวนขวย
ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย	ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนอย

พระธรรมโกศาจารย์ (เงื่อม อินทปญโญ) หรือ พระพุทธทาสภิกขุ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึก
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เขียนแสดงความรู้สึก
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนแสดงความรู้สึก

การเขียนแสดงความรู้สึกเป็นการเขียนที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของเราต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เช่น การเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ การเขียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อข่าวหรือเหตุการณ์ที่ได้อ่านหรือฟัง

หลักการเขียนแสดงความรู้สึก มีดังนี้

๑. รู้จักสะสมคำที่ทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่ และหลากหลายที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและความรู้สึกตาม
๒. ฝึกใช้คำบอกความรู้สึก เช่น รัก ชอบ พอใจ โกรธ ว่าแห้ว ภูมิใจ ตื่นเต้น เป็นต้น เป็นต้น
๓. การใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ เพื่อแสดงความรู้สึก เช่น เเล่ความรู้สึกดีใจที่สุดในชีวิต ความรู้สึกสนุกสนาน ตื่นเต้น ที่ได้ไปเที่ยวกับพ่อแม่ เป็นต้น

ตัวอย่าง การเขียนแสดงความรู้สึก

ผลแห่งการฝึกซ้อม

ความภูมิใจสูงสุดของฉันในปีนี้เป็นฉันได้รับเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาป้องกันของสีฟ้า ฉันแบ่งเวลาจากการทำการบ้านและทบทวนบทเรียนตอนเย็น วันละ ๑ ชั่วโมง มาฝึกซ้อมป้องกันอย่างสม่ำเสมอ

ในวันแข่งขันฉันตื่นเต้นมาก แต่พ่อแม่บอกกับฉันว่า “ชัยชนะไม่สำคัญเท่ากับการมีน้ำใจนักกีฬา ขอให้ทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้” คำพูดนี้เองที่ทำให้ฉันไม่เกร็งและเล่นป้องกันด้วยความสบายใจ ในที่สุดฉันก็สามารถนำชัยชนะมาสู่สีฟ้าและตัวเองได้ ฉันมีความสุขกับความสำเร็จที่เกิดจากการฝึกซ้อมของฉันที่สุด

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เขียนแสดงความรู้สึก
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เขียนแสดงความรู้สึก
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง สถานการณ์ : เมื่อถึงวาระที่นักเรียนจะสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. ความรู้สึกที่มีต่อโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

๒. ความรู้สึกที่มีต่อคุณครูประจำชั้น

.....

.....

.....

.....

๓. ความรู้สึกที่มีต่อเพื่อน ๆ

.....

.....

.....

.....

๔. ความรู้สึกประทับใจที่มีก่อนจบการศึกษา

.....

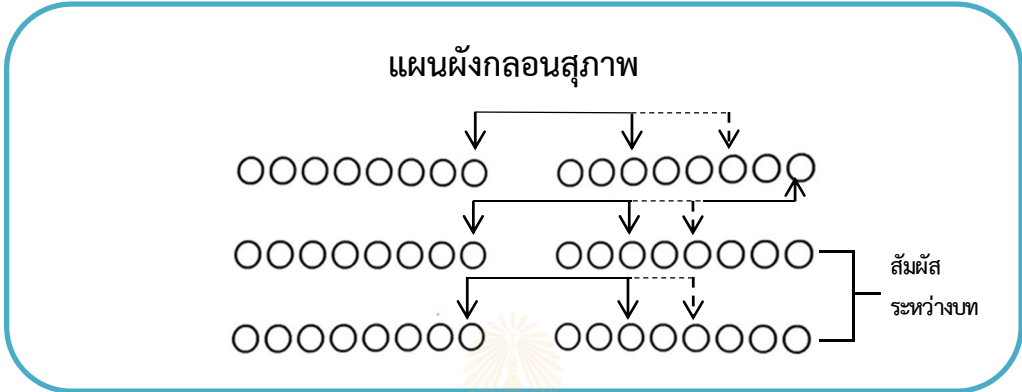
.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แต่งบทร้อยกรอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ลักษณะการสัมผัสของกลอนสุภาพมี ๒ ลักษณะ คือ

๑. สัมผัสใน คือ การสัมผัสระหว่างคำในแต่ละวรรค โดยอาจจะสัมผัสเสียงสระหรือสัมผัสเสียงอักษรจะมีหรือไม่มีก็ได้ไม่บังคับ แต่ถ้ามีสัมผัสในจะทำให้บทกลอนไพเราะมากขึ้น

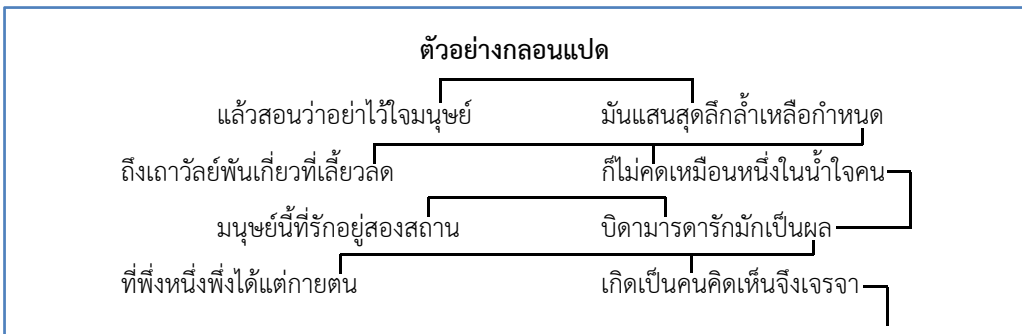
๒. สัมผัสนอก คือ การสัมผัสเสียงสระระหว่างวรรค ระหว่างบท ถือเป็นสัมผัสบังคับ ต้องมีตามที่กำหนด

ลักษณะการสัมผัสของกลอนสุภาพ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้

- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ หรือ ๕ ของวรรคที่ ๒
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสกับคำที่ ๓ หรือ ๕ ของวรรคที่ ๔
- ถ้าจะแต่งบทต่อไป คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ในบทต้น ต้องสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ในบทต่อไป

เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคของกลอนสุภาพ กำหนดเสียง ท้ายวรรคไว้ดังนี้

- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ ใช้ได้ทุกเสียง แต่ไม่นิยมเสียงสามัญ
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ใช้เสียงจัตวา เอก หรือโทดีที่สุด ห้ามใช้เสียงสามัญ
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ใช้เสียงสามัญดีที่สุด ห้ามใช้เสียง เอก โท ตรี จัตวา
- คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ใช้เสียงสามัญดีที่สุด ห้ามใช้เสียง เอก โท และจัตวา

ใบงานที่ ๓ เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมित्रภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แต่งบทร้อยกรอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนแผนผังกลอนสุภาพให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนระบุคำที่เป็นสัมผัสนอกและสัมผัสในของกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพ พึงจำ มีกำหนด วรรคละแปด พยางค์นับ ศัพท์สุนทร ห้าแห่งคำ คล้องจอง ต้องสัมผัส เสียงสูงต่ำ ต้องเรียง เยี่ยงโบราณ	กลอนหนึ่งบท สี่วรรค กรองอักษร อาจยิ่งหย่อน เจ็ดหรือเก้า เข้าหลักการ สดับจัด รับรองส่ง ประสงค์สมาน เป็นกลอนกานท์ ครบครัน ฉันทนี้เอย ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ
---	--

สัมผัสนอก

สัมผัสระหว่างวรรค.....

.....

สัมผัสระหว่างบท.....

.....

สัมผัสใน

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ดอกไม้
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แต่งบทร้อยกรอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้เขียนโครงร่างและแต่งคำประพันธ์ กลอนสุภาพ เรื่อง ดอกไม้ ตามหัวข้อที่กำหนด

เรื่อง.....

เขียนโครงเรื่อง

ส ----> .....

กลั่น ----> .....

ฉีก ----> .....

ความรู้สึกสดชื่น ----> .....

เนื้อหา

.....

.....

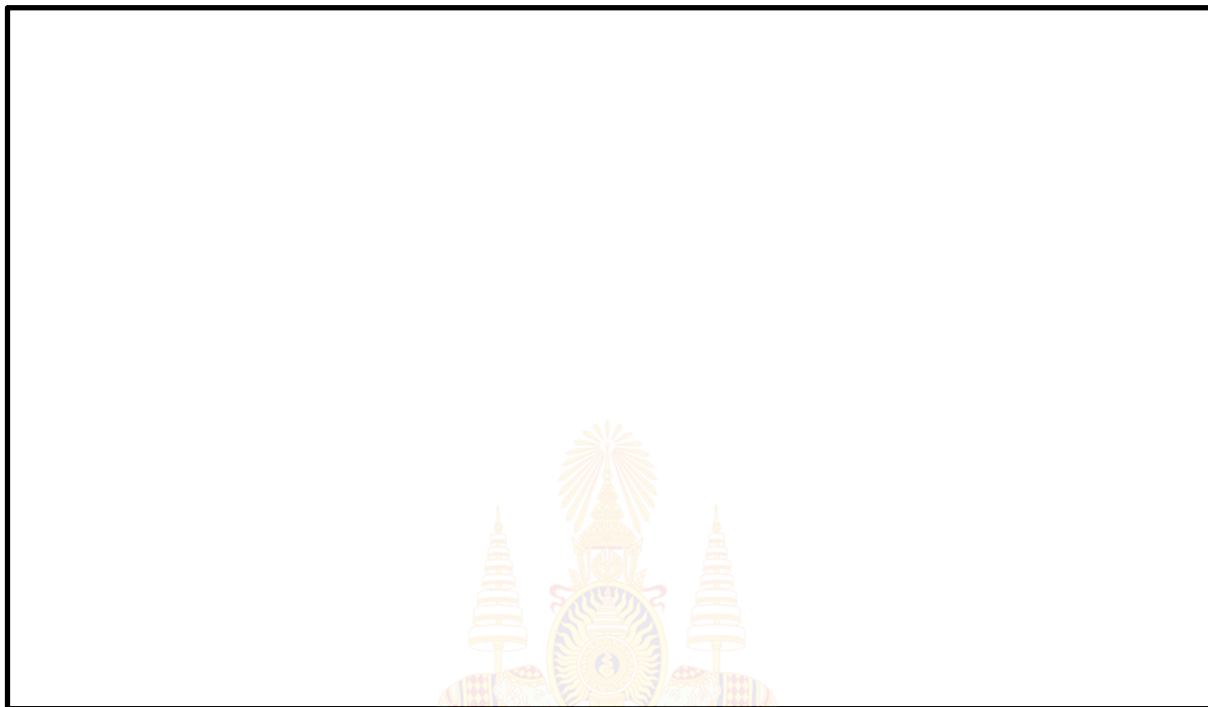
.....

.....

คำชี้แจง

ตอนที่ ๒ จับคู่กับเพื่อน แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ ๒ บท เรื่องดอกไม้
พร้อมคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด และวาดภาพประกอบให้สวยงาม

.....
.....
.....
.....

บทความ เรื่อง การออกกำลังกาย

การออกกำลังกายเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยรักษาสภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากสารพิษส่วนเกินตกค้างสะสมในร่างกาย การออกกำลังกายจะช่วยกระตุ้นการทำงานของร่างกายทุกระบบทำให้การขับถ่ายของเสียออกทางผิวหนัง ไต และระบบขับถ่ายเป็นปกติ

ผิวหนังเป็นอวัยวะในกระบวนการกำจัดของเสียที่ใหญ่ที่สุด เนื่องจากผิวหนังปกคลุมทุกส่วนของร่างกาย และประกอบไปด้วยรูขุมขนเล็ก ๆ ที่คอยทำหน้าที่ขับเหงื่อและเกลือออกจากกระแสเลือด การออกกำลังกายจึงมีผลช่วยกระตุ้นการกำจัดของเสีย ด้วยการเข้าไปเพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ ทำให้การไหลเวียนของเลือดดีขึ้น ผลก็คือทำให้การลำเลียงทั้งสารอาหารและสารพิษผ่านตัวไต ลำไส้และผิวหนังดีขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้การออกกำลังกายยังช่วยให้ต่อมไร้ท่อ ผลิตภัณฑ์ฮอร์โมน “สบายเนื้อสบายตัว” หรือที่เรียกว่า เอนเดอร์ฟินส์ออกมา สุดท้ายการออกกำลังกายยังช่วยรักษาอุณหภูมิในร่างกายให้สมดุลผ่านระบบการขับเหงื่อ และปรับความเย็นในร่างกาย

การออกกำลังกายทำให้ข้อต่อและกล้ามเนื้อเคลื่อนไหวได้อิสระ และได้รับการหล่อลื่นตลอดเวลา เพราะเลือดจะไหลเวียนไปหล่อเลี้ยงบริเวณดังกล่าวมากขึ้น ขณะเดียวกันยังช่วยให้ร่างกายสามารถกำจัดสารพิษที่เกิดจากการสะสมสิ่งปฏิภูลที่ไม่พึงประสงค์ออกไปได้ดีขึ้นด้วย อันเป็นปัญหาสำคัญของผู้ป่วยโรคไขข้ออักเสบทั่วไป

นอกจากนี้การออกกำลังกายยังช่วยเสริมสร้างแคลเซียมในกระดูกซึ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะสำหรับเด็กในวัยกำลังเจริญเติบโตและผู้สูงอายุโดยเฉพาะสตรีวัยหลังหมดประจำเดือน ที่จะต้องรักษาสุขภาพกระดูกให้แข็งแรงอยู่เสมอ

กานต์รวี ทองพูล

ใบงานที่ ๕ เรื่อง วิเคราะห์บทความ เรื่อง การออกกำลังกาย
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วิเคราะห์บทความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์บทความ เรื่อง การออกกำลังกาย ตามหัวข้อต่อไปนี้ และเขียน
 ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ความคิดหลักของเรื่อง

.....

.....

ข้อเท็จจริงจากเรื่อง

.....

.....

ข้อคิดเห็นจากเรื่อง

.....

.....

ความน่าเชื่อถือ

.....

.....

การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนจดหมายส่วนตัว
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

จดหมาย เป็นการสื่อสารที่มีรูปแบบเฉพาะสิ่ง que ควรคำนึงถึงในการเขียนจดหมายคือ ผู้เขียนจะต้องเลือกใช้ถ้อยคำอย่างพิถีพิถัน เช่น ใช้ถ้อยคำที่สั้นกระชับ ตรงตามวัตถุประสงค์

รูปแบบการเขียนจดหมาย

๑. การวางรูปแบบจดหมาย ควรจัดวางให้มีสัดส่วนพอเหมาะกับหน้ากระดาษโดยเว้นด้านหน้าประมาณหนึ่งนิ้ว และเว้นด้านหลังประมาณครึ่งนิ้ว

๒. ที่อยู่ของผู้เขียน อยู่ตรงมุมบนขวาของหน้ากระดาษ

๓. วัน เดือน ปี เขียนกึ่งกลางหน้ากระดาษ

๔. คำขึ้นต้นอยู่ด้านซ้ายห่างจากขอบกระดาษประมาณ ๑ นิ้ว และต้องเขียนให้เหมาะสม

๕. เนื้อความ เริ่มเขียนโดยย่อหน้าเล็กน้อย และควรขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อขึ้นเนื้อความใหม่สำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียน ต้องคำนึงถึงความรู้สึก เขียนถูกต้องเหมาะสมแก่ฐานะ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ถ้าต้องการอวยพรให้ญาติผู้ใหญ่ในตอนท้ายจดหมาย ควรอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ส่วนการอวยพรให้เพื่อน จะอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ก็ได้

๖. คำลงท้าย อยู่ตรงกับวันเดือนปีที่เขียน และต้องเขียนให้ถูกต้อง เหมาะแก่ฐานะและบุคคล

๗. ชื่อผู้เขียน เยื้องลงมาทางขวามือ ถ้าเขียนจดหมายถึงบุคคลที่ไม่คุ้นเคย ควรวงเล็บชื่อที่เขียนเป็นตัวบรรจง ถ้าเป็นจดหมายราชการต้องบอกยศตำแหน่งของผู้ส่งด้วย

ประเภทของจดหมายส่วนตัว

- จดหมายขอโทษ
- จดหมายแสดงความขอบคุณ
- จดหมายแสดงความเห็นใจ
- จดหมายแสดงความยินดี

เนื้อความจดหมายส่วนตัว

๑. เล่าเรื่องหรือสอบถามเรื่องราว
๒. ใต้ถามทุกข์สุขส่วนตัว
๓. เพื่อส่งข่าวคราว
๔. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สนใจ
๕. เพื่อแสดงไมตรีจิต หรือขอบคุณ

หลักการเขียนจดหมายถึงเพื่อน

๑. รูปแบบเหมือนจดหมายทั่วไป
๒. ใช้คำขึ้นต้นเหมาะสม
๓. บอกสาเหตุที่เขียนจดหมาย
๔. ใช้ภาษาสุภาพ
๕. ใต้ถามทุกข์สุขก่อนจบจดหมาย
๖. คำลงท้าย รักและคิดถึง

ตัวอย่างจดหมายถึงเพื่อน

๑๐ หมู่ ๓ ต.ตาคลี
อ.ตาคลี จ. นครสวรรค์
๖๐๑๔๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

นภา เพื่อนรัก

เราได้รับจดหมายจากนภาแล้ว ดีใจด้วยนะที่ชนะการประกวดเขียนเรียงความ เรื่อง “พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย” เราก็รักและเคารพพระองค์ท่านมากที่สุดในชีวิตเช่นกัน เรามีความสุขทุกครั้งที่ได้เห็นพระองค์ แม้เพียงเห็นในจอโทรทัศน์ก็ตาม ครอบครัวของเรารักพระองค์ทุกคน และนำหลักปรัชญาเรื่องความพอเพียงมาใช้ด้วย

เราเขียนเรียงความไม่เก่ง แต่เราวาดภาพสวยงามนะ เราชนะการประกวดเหมือนกัน ได้ไปแข่งขันต่อในระดับภาค เราจะนำภาพที่เราวาดไว้ไปให้นภาดูนะ ในช่วงปิดภาคเรียนนี้ คุณพ่อคุณแม่บอกว่าจะพาครอบครัวของเรามาเยี่ยมคุณปู่ คุณย่า และจะพักหลายวัน เราคงมีเวลาคุยกัน คงได้เที่ยวทะเลสวนสาธารณะใกล้บ้านของนภาแน่เลย

สุดท้ายนี้ เราขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้นภาเพื่อนรักมีความสุข เรียนเก่งตลอดไปนะจ๊ะ

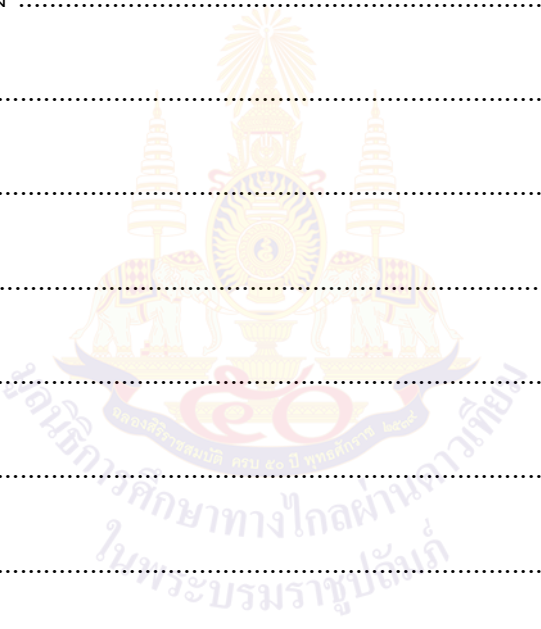
รักและคิดถึง
ภัครมล จันทร์งาม

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เขียนจดหมายส่วนตัว
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ถ้าให้นักเรียนเขียนจดหมายส่วนตัวถึงเพื่อนนักเรียนที่ชื่นชอบ ๑ คน จะเขียนถึงใคร และเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร ให้เขียนจดหมายถึงเพื่อน ตามข้อ ๑-๒

๑. ฉันจะเขียนจดหมายถึง (ชื่อเพื่อน) .....

๒. ฉันจะเขียนเกี่ยวกับเรื่อง .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อ่านเครื่องหมายวรรคตอน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายที่ใช้กำกับคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือ ข้อความให้เด่นชัดเพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ชัดเจนขึ้น

มหัพภาค .

- ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษร เพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ เช่น ม.ค. คำเต็มว่า มกราคม
- ใช้เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษรหรือตัวเลขที่บอกลำดับข้อ เช่น ๑. ก. หรือ ข.
 ในกรณีที่มีหัวข้อย่อย ให้ใส่ลำดับข้อย่อยไว้หลังสุด เช่น

๑.๑ อ่านว่า หนึ่งจุดหนึ่ง   ๑.๑๐ อ่านว่า หนึ่งจุดสิบ

๔.๑.๑๒ อ่านว่า สี่จุดหนึ่งจุดสิบสอง
- ใช้คั่นระหว่างชั่วโมงกับนาฬิกาเพื่อบอกเวลา เช่น

๙.๓๐ อ่านว่า เก้านาฬิกาสามสิบนาที
- ใช้เป็นจุดทศนิยม แล้วจุดทศนิยมให้อ่านตัวเลขเรียงกันไป เช่น

๒.๓๔๕ อ่านว่า สองจุดสามสี่ห้า   ๑๐.๗๕ วินาที อ่านว่า สิบจุดเจ็ดห้าวินาที

๔.๕๖๗ เมตร อ่านว่า สี่จุดห้าหกเจ็ดเมตร

เสมอภาค =

ใช้เขียนคั่นกลาง เพื่อแสดงความข้างหน้ากับข้างหลังว่ามีส่วนเท่ากัน เช่น $๒+๒ = ๔$

จุลภาค ,

- ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปที่ละ ๓ หลัก เช่น ๑,๕๐๐ อ่านว่า หนึ่งพันห้าร้อย
- ๒,๓๕๐,๐๐๐ อ่านว่า สองล้านสามแสนห้าหมื่น
- ใช้ในหนังสือประเภทพจนานุกรมเพื่อคั่นความหมายของคำที่มีความหมายหลาย ๆ อย่าง เช่น บรรเทา ก. ทุเลาหรือทำให้ทุเลา, ผ่อนคลายหรือทำให้ผ่อนคลายลง

วงเล็บ หรือ นขลิขิต ( )

- ใช้กันข้อความที่ขยายหรืออธิบายไว้เป็นพิเศษ เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อความนั้นได้แจ่มแจ้งขึ้น เช่น มนุษย์ได้สร้างโลกะ (ความโลภ) โทสะ (ความโกรธ) และโมหะ (ความหลงผิด) ให้เกิดขึ้นในใจของตัวเอง
- ใช้กันข้อความที่บอกที่มาของคำหรือข้อความ เช่น ชลี (กลอน) ก. อัญชลี, ไหว้
- ใช้กับหัวข้อที่เป็นตัวอักษรหรือตัวเลข ซึ่งอาจจะใช้เพียงเครื่องหมายวงเล็บปิดก็ได้ เช่น (ก) หรือ ก) หรือ ๑) ใช้กับนามเต็มที่เขียนได้ลายมือชื่อ เช่น

ธัญติยา พรหมประเสริฐ
(นางธัญติยา พรหมประเสริฐ)

ยัติภังค์ -

- ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน โดยเขียนไว้ระหว่างพยางค์แต่ละพยางค์ เช่น เสมมา อ่านว่า เส-มา
- ใช้ในความหมายว่า “ถึง” เพื่อแสดงช่วงเวลา จำนวน สถานที่
- เวลา ๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น. อ่านว่า เวลาเก้านาฬิกาสามสิบนาที
- มีผู้ชมประมาณ ๑๐ – ๒๐ คน อ่านว่า มีผู้ชมประมาณสิบถึงยี่สิบคน
- ระยะเวลา นครนายก – จันทบุรี อ่านว่า ระยะเวลานครนายกถึงจันทบุรี
- ใช้เขียนแสดงลำดับย่อยของรายการที่ไม่ต้องใส่ตัวอักษร มีรายการคร่าว ๆ ดังนี้
  - พิธีเปิดงาน - รำอวยพร
  - ดนตรีบรรเลง- ปิดงาน

อัญประกาศ “ ”

- ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้น เป็นคำพูดหรือความนึกคิด “ขอให้ทุกคนตั้งใจจริง แล้วจะประสบความสำเร็จ”
- ใช้เพื่อเน้นคำหรือข้อความนั้นให้เด่นชัดขึ้น เช่น คำว่า “ตะโก” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายไว้ว่าหมายถึง “ชื่อขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งข้าวเจ้ากวนเข้ากับน้ำตาลใส่แห้วหรือข้าวโพดก็ได้ หยอดหน้าด้วยกะทิกวนกับแป้ง”

ปรศนี้ ?

- ใช้เมื่อสิ้นสุดความหรือประโยคที่เป็นคำถาม เช่น ทำไมเธอถึงมาโรงเรียนสาย ?

อัศเจรีย์ !

- ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยคที่เป็นคำอุทาน เช่น อื้อฮือ ! มากจังเลย
- ใช้เขียนหลังคำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้ผู้อ่านทำเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เช่น โครม !

ไม้มก หรือ ยมก ๆ

- ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยค เพื่อให้อ่านซ้ำคำ วลี หรือประโยค อีกครั้งหนึ่ง เช่น
  ๑. เด็กเล็ก ๆ อ่านว่า เด็กเล็กเล็ก
  ๒. ในวันหนึ่ง ๆ อ่านว่า ในวันหนึ่งวันหนึ่ง
  ๓. แต่ละวัน ๆ อ่านว่า แต่ละวันแต่ละวัน

ไปยาลน้อย ๆ

- ใช้ละคำที่รู้กันดีแล้วโดยแต่ละส่วนท้ายไว้เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ เช่น กรุงเทพฯ อ่านว่า กรุงเทพมหานคร

ไปยาลใหญ่ ฯลฯ

ใช้สำหรับละข้อความข้างท้ายที่อยู่ในประเภทเดียวกัน ซึ่งยังมีอีกมากมาย แต่ไม่ได้นำมาแสดงไว้ เช่น สิ่งของที่ซื้อขายกันในตลาดมี เนื้อสัตว์ ผัก น้ำตาล น้ำปลา ฯลฯ

สัญลักษณ์ _____

ใช้ขีดไว้ใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ เพื่อเน้นให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ เช่น หลักการอ่านตัวเลขมีตีพิมพ์รวมอยู่ในหนังสืออ่านอย่างไร-เขียนอย่างไร

บุพสัญลักษณ์ ”

ใช้แทนคำหรือข้อความที่อยู่บรรทัดบนเพื่อไม่ต้องเขียนซ้ำอีก

ทับ /

ใช้ขีดหลังจำนวนตัวเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหม่ เช่น บ้านเลขที่ ๕๖/๓๔๒ อ่านว่า บ้าน - เลข - ที่ - ห้า - สิบ - หก ทับ สาม - สี่ - สอง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เครื่องหมายนำรู้
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านเครื่องหมายวรรคตอน
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ จับคู่ชื่อกับเครื่องหมายวรรคตอนให้ตรงกัน โดยเติมตัวอักษรหน้าหัวข้อ

_____ ๑. ”	ก. มหัพภาค ใช้เขียนข้างหลังตัวอักษรย่อ ตัวเลข ข. นขลิขิต ใช้กำกับตัวเลข ตัวหนังสือ หรือข้อความที่กินไว้เป็นพิเศษ ค. อัญประกาศ ใช้เขียนคร่อมข้อความที่ต้องการให้สังเกตหรือคำสนทนา ง. สัญประกาศ ใช้ขีดคร่อมข้อความที่ต้องการให้สังเกตหรือคำสนทนา จ. บุพสัญญา ใช้แทนคำในบรรทัดบนที่อยู่ตรงกัน ฉ. ยัติภังค์ ใช้เขียนระหว่างคำที่เขียนแยกพยางค์กัน ช. จุลภาค ใช้คั่นคำหลาย ๆ คำ ที่เรียงติดกันไป ซ. เสมอภาค ใช้เขียนคั่นกลาง เพื่อแสดงความข้างหน้ากับข้างหลังว่ามีส่วนเท่ากัน ฅ. ปรศนี ใช้เขียนไว้หลังข้อความที่เป็นคำถาม ญ. อัศเจรีย์ ใช้เขียนไว้หลังคำอุทาน
_____ ๒. _____	
_____ ๓. .	
_____ ๔. ( )	
_____ ๕. “ ”	
_____ ๖. ,	
_____ ๗. ?	
_____ ๘. !	
_____ ๙. -	
_____ ๑๐. =	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การอ่านเครื่องหมายวรรคตอน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อ่านเครื่องหมายวรรคตอน ๒
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

( ) นกลีขิต หรือวงเล็บ

อรรถ ที่แปลว่า งาม (ใช้ว่า
ออนซอนหรืออ่อนซอน ก็ได้)

วง-เล็บ-เปิด ใช้ว่า ออน-ซอน-
หรือ-อ่อน-ซอน-ก็-ได้ วง-เล็บ-ปิด

“...” อัญประกาศ

ครุประกาศว่า “หมดเวลาสอบ”

ครุ-ประ-กาด-ว่า อัน-ยะ-ประ-กาด-เปิด
หมด-เว-ลา-สอบ อัน-ยะ-ประ-กาด-ปิด

ฯ ไปยาลน้อย

โปรดเกล้าฯ อ่าน

โปรด-เกล้า-โปรด-กระ-หม่อม

ฯลฯ ไปยาลใหญ่

ไร่ของป่าที่จันทบุรีมีผลไม้มากมาย
เช่น เงาะ ขนุน ทุเรียน ฯลฯ

ไร่ของป่าที่จันทบุรีมีผลไม้มากมาย
เช่น เงาะ ขนุน ทุเรียน ละ

ฯลฯ ไปยาลใหญ่

ไร่ของป่าที่จันทบุรีมีผลไม้มากมาย
เช่น เงาะ ขนุน ทุเรียน ฯลฯ

ไร่ของป่าที่จันทบุรีมีผลไม้มากมาย
เช่น เงาะ ขนุน ทุเรียน และอื่น ๆ

ฯลฯ ไปยาลใหญ่

พญชชนะไทย มี ๔๔ ตัว ได้แก่
ก ฯลฯ ฮ

พญชชนะไทย มี ๔๔ ตัว ได้แก่
ก ละถึง ฮ

... จุดไข่ปลา

การอ่านเครื่องหมายจุดไข่ปลาที่
อยู่ระหว่างข้อความควรหยุด
เล็กน้อยก่อน แล้วจึงอ่านว่า
“ละ ละ ละ” หรือ “จุด จุด จุด”
แล้วหยุดอีกเล็กน้อย

ชีวิตของนักธุรกิจชาวจีนที่เข้ามาตั้ง
รกรากในเมืองไทยนั้นเป็นแบบอย่างอัน
ดีของผลแห่งความเอาใจจริงเอาใจด้วย
ความซื่อสัตย์... ท่านเหล่านี้สร้าง
ฐานะขึ้นมาด้วยหยาดเหงื่อ เพื่อ
ความสำเร็จในชีวิต

ละ ละ ละ หรือ จุด จุด จุด

ๆ ไม้ยมก

อ่านซ้ำคำ เช่น
ของดี ๆ อ่านว่า **ของ-ดี-ดี**
วันอื่น ๆ อ่านว่า **วัน-อื่น-อื่น**
ขยัน ๆ หมอญ อ่านว่า **ชะ-หยัน-ชะ-หยัน-หมอญ**

ๆ ไม้ยมก

อ่านซ้ำกลุ่มคำ เช่น
วันละคน ๆ อ่านว่า
วัน-ละ-คน-วัน-ละ-คน
ทีละน้อย ๆ อ่านว่า
ที-ละ-น้อย-ที-ละ-น้อย

ๆ ไม้ยมก

อ่านซ้ำประโยค เช่น
โอเลี้ยงมาแล้วครับ ๆ
โอเลี้ยงมาแล้วครับ โอเลี้ยงมาแล้วครับ
ช่วยด้วย ๆ
ช่วยด้วย ช่วยด้วย

- ยัติภังค์

เลขทะเบียน ๕ ๖ - ๔๐๕๔
กรุงเทพมหานคร

ห้า-ธอ-ธง สี่-สุน-ห้า-สี่
กรุง-เทบ-มะ-หา-นะ-คอน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง อ่านเครื่องหมายวรรคตอน

หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อ่านเครื่องหมายวรรคตอน ๒

รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง แต่งประโยคโดยใช้เครื่องหมายวรรคตอนประกอบแล้วเขียนคำอ่าน

ตัวอย่าง เครื่องหมาย - สอบปลายภาควันที่ ๕-๑๐ มีนาคม

๑. เครื่องหมาย ( )

.....

.....

๒. เครื่องหมาย ฯ

.....

.....

๓. เครื่องหมาย ฯลฯ

.....

.....

๔. เครื่องหมาย ฯ

.....

.....

๕. เครื่องหมาย “...”

.....

.....

๖. เครื่องหมาย /

.....

.....

๗. เครื่องหมาย ...

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๖ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สมุดมิตรภาพ

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
 ระดับความสามารถ : ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดีมาก	ดี	ค่อนข้างดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	ท่องบทอาขยานได้					
๒	เขียนแสดงความรู้สึก					
๓	แต่งกลอนสุภาพได้					
๔	เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้					
๕	การอ่านและเขียนเครื่องหมายวรรคตอนได้					

๒. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

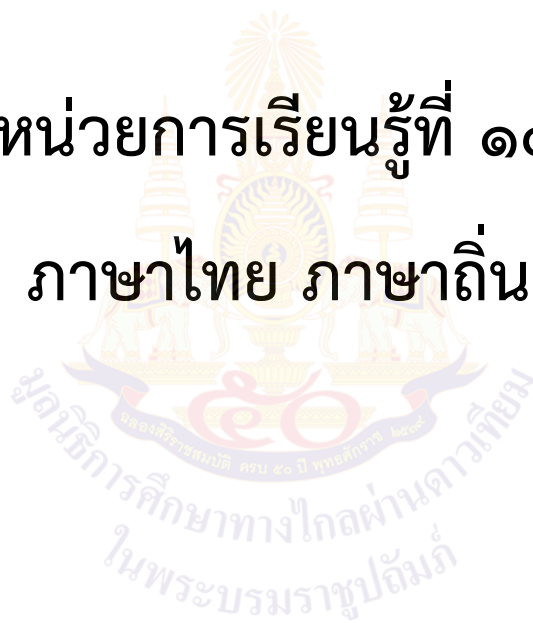
.....
 .....
 .....

๓. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....
 .....
 .....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔

ภาษาไทย ภาษาถิ่น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้า ครอบคลุมเนื้อความในย่อหน้านั้น หรือเป็นประโยคที่เป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้น เป็นใจความหรือประโยคเดียว ๆ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ใจความรอง หรือผลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความหรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลเพื่อสนับสนุนความคิด

หลักพื้นฐานการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง เพื่อให้เกิด

ความสละสลวย

วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีการจับใจความสำคัญมีหลายอย่าง เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดี มีหลักจับใจความสำคัญดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญและตอบคำถามจากเรื่อง

ประเพณีลงแขกทำนา

ไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ทำนาเป็นอาชีพหลัก การทำงานเป็นงานหนัก ในฤดูทำนาต้องใช้แรงงานถึง ๔ ครั้ง คือ ดำนา เกี่ยวข้าว นวดข้าว และเก็บข้าวเข้ายุ้งฉาง ในอดีตจึงเกิดประเพณีอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงความซาอุญฉลาดและความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อของคนไทย คือประเพณีลงแขกทำนา บ้านใดต้องการแรงงานมาช่วยทำนาช่วงเวลาใด ก็จะบอกกล่าวกันไป เมื่อถึงวันนัดหมาย เจ้าของนาจะนำธงมาปักที่นาของตน คนที่มาช่วยงานซึ่งเปรียบเสมือนเป็น “แขก” ก็จะช่วยจนงานสำเร็จ ต่อจากนั้นก็เวียนมาช่วยบ้านอื่นตามที่ขอมมา

การลงแขกทำนา ช่วยให้งานหนักของกลุ่มชาวบ้าน สำเร็จในเวลาอันสั้น และเป็น การปลูกฝังความรัก ความสามัคคีในหมู่คน ความเหน็ดเหนื่อยขณะทำงานจะผ่อนคลายด้วยความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เนื่องจากจะมีการร้องเพลงและการละเล่นสนุกสนาน เช่น เพลงเกี่ยวข้าว เพลงต้นกำรำเคียวในภาคกลาง การเล่นผญาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น เมื่อเสร็จงานก็จะร่วมกันรับประทานอาหารที่เจ้าภาพจัดเตรียมไว้ และพูดคุยเล่านิทานทายปริศนากันอย่างสนุกสนาน

การร่วมแรงร่วมใจกันทำนาในช่วงเวลาหนึ่งของชาวนา หรือที่เรียกว่า “ประเพณีลงแขก” มีมาช้านาน นอกจากการทำนาแล้ว ยังใช้ในงานไร่ งานสวนอื่น ๆ อีกด้วย ปัจจุบันความนิยมจ้างแรงงานและการใช้เทคโนโลยีแทนแรงงานคนมีมากขึ้น

๑. ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

.....

๒. ความรู้จากเรื่อง คือ

.....

.....

.....

.....

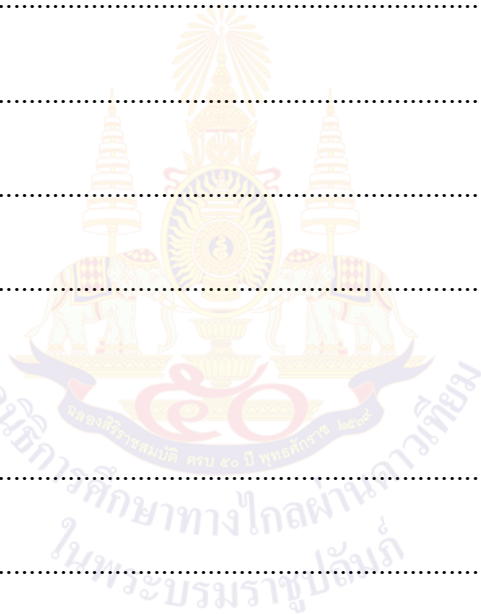
๓. ข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ได้

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านนิทานพื้นบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านนิทานพื้นบ้าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของนิทาน

เป็นเรื่องสมมุติ มีตัวละครดำเนินเรื่อง ซึ่งอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ มีเหตุการณ์หรือการดำเนินเรื่องที่แสดงความขัดแย้งของตัวละคร เช่น นิทานเรื่องหนูกับราชสีห์ ราชสีห์ขัดแย้งกับหนูต่อมาเรื่องคลี่คลายเมื่อหนูมาช่วยกัดบ่วงช่วยชีวิตราชสีห์

นิทานพื้นบ้าน

เป็นวรรณกรรมท้องถิ่น ที่แสดงถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่นสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ด้วยภาษา คำพูดและการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้เข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ อารมณ์ ความรู้สึกและหลักคุณธรรมในสังคม

คุณค่าของการศึกษานิทานพื้นบ้าน ดังนี้

๑. คุณค่าด้านอารมณ์ มีจุดมุ่งหมายสำคัญให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้ฟัง
๒. คุณค่าด้านการให้ข้อคิดและคติเตือนใจ ชัดเจนคนให้มีค่านิยมของสังคม
๓. คุณค่าด้านสติปัญญา เป็นคลังความรู้มาหลายชั่วอายุคน มีคุณค่าทำให้เกิดภูมิรู้ สติปัญญา
๔. คุณค่าด้านภาษา จากการถ่ายทอดโดยการเล่าจนกระทั่งการเขียน

การเขียนสรุปความรู้

การเขียนสรุปความรู้จากการอ่าน การฟัง หรือการดูสื่อต่าง ๆ เพื่อกันลืม จะได้จดจำเรื่องราวนั้น ๆ ได้ และสามารถนำเรื่องราวนั้นไปใช้ประโยชน์ในการพูดและการเขียนได้

วิธีการอ่านเพื่อสรุปความรู้ ควรอ่านเรื่องนั้นอย่างคร่าว ๆ ก่อน แล้วจึงอ่านซ้ำอีกครั้งเพื่อจับใจความสำคัญว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร” แล้วเขียนสรุปเป็นข้อความสั้น ๆ

วิธีการอ่านเพื่อสรุปความรู้

๑. อ่านเรื่องให้จบทั้งเรื่อง ต้องมีความเข้าใจเรื่องแล้วจับสาระสำคัญ
๒. จดสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เป็นคำพูดของตนเองสรุปสาระสำคัญที่เป็นความรู้

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านนิทานพื้นบ้าน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านนิทานพื้นบ้าน
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง ลูกกตัญญู แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง _____

นิทานพื้นบ้านภาคใด

แหล่งข้อมูล

<p style="text-align: center;">ตัวละครสำคัญ</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p style="text-align: center;">สถานที่</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p style="text-align: center;">ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
---	--	---

สรุปความรู้จากนิทานพื้นบ้าน

_____

_____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

นิทานพื้นบ้านภาคกลางเรื่อง ลูกกตัญญู

มีครอบครัวหนึ่งมีพี่น้องสองคน คนพี่มีภรรยาเป็นลูกสาวเศรษฐี คนน้องมีภรรยาเป็นลูกสาวคนจน อยู่มาวันหนึ่งพ่อเดินทางมาหาลูกคนโต ถามว่า “ไอ้ทีดอยู่ไหน” ลูกคนโตอายุภรรยาที่มีพ่อจนจึงทำเป็นไม่รู้จักพ่อ พ่อจึงไปหาลูกคนเล็กบอกว่า “หิวข้าว” ถึงแม้ลูกคนนี้จะจู้จี้ แต่เมื่อพ่อบอกว่า “พ่อจะตายอยู่แล้ว ให้หามาไปป้าช้า ถ้ามีสัตว์อะไรมาเกาะฝาโลงก็ให้จับสัตว์นั้น”

ต่อมาเมื่อพ่อตายก็ปรากฏว่ามีนกเขาไปเกาะที่ฝาโลง แต่พ่อจะจับมันก็บินมาเกาะไหล่ เมื่อนกร้องทีหนึ่ง เงินก็ร่วงออกมา น้องก็เอานกไปเลี้ยงไว้จนรำรวย ส่วนพี่นั้นยากจนลง เห็นว่าน้องรำรวยจึงมาขอยืมเงินไปเลี้ยงบ้าง แต่พอนกร้องจั่วบ้านก็พังลงมา และต่อมาหลังคาพังลงมา พี่โมโหจึงฆ่านกตาย

เมื่อน้องทราบข่าวก็ตามไปเก็บกระดูก แล้วเอากระดูกนกกมาทำหวี เมื่อหวีผมผมก็ร่วงเป็นทอง พี่จึงมาขอยืมหวี แต่หวีแล้วผมร่วงหมด พี่ก็โมโหเอาหวีไปทิ้ง เมื่อน้องทราบข่าวก็ตามไปขุดเอามาได้ ก็เอามาทำเป็นไม้แคะฟัน พี่มาขอยืมอีก แต่แคะไปแคะมาฟันหลุดหมด นี่แหละคนที่ไม่สำนึกถึงบุญคุณพ่อแม่ บ้านก็ไม่มีอยู่ หัวก็ล้าน ฟันก็หัก

ที่มา : <https://nitanstory.com/>

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง ภาษาไทยซึ่งเป็นที่ยอมรับให้ใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารทางราชการและในการศึกษาทั่วประเทศ

อันที่จริงภาษาไทยกรุงเทพ ก็นับเป็นอีกภาษาไทยถิ่นหนึ่งในภาคกลาง แต่เนื่องจากกรุงเทพฯ มีฐานะเป็นเมืองหลวง ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพจึงถูกกำหนดให้เป็นภาษาไทยมาตรฐาน และใช้เป็นภาษากลางสำหรับการติดต่อราชการ เป็นสื่อในการสื่อสารและเป็นภาษาที่สอนให้แก่ผู้ที่เรียนภาษาไทย

ลักษณะของภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาทางการ ใช้ในการสื่อสารและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป มีลักษณะดังนี้

๑. ใช้เป็นภาษาราชการ ใช้ในโอกาสที่เป็นทางการต่าง ๆ
๒. ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน
๓. เป็นภาษาที่สื่อสารมวลชนต่าง ๆ ใช้ เช่น การอ่านข่าว การเขียนรายงาน ความรู้
๔. มีความแตกต่างไปจากภาษาพูด

ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยที่ใช้สื่อสารกันในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทย และมีความแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น เป็นภาษาที่ใช้พูดจากันในท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่าง ผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ แตกต่างไปจากมาตรฐานหรือภาษาที่คนส่วนใหญ่ของประเทศใช้

ลักษณะของภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นมีความเฉพาะ คือ ทั้งถ้อยคำและสำเนียง แสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นของแต่ละภาคของประเทศไทย ซึ่งบางที่จะเรียกว่า “ภาษาท้องถิ่น” เช่น ภาษาถิ่นใต้ ก็มีภาษา สงขลา ภาษานคร ฯลฯ

ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่สำคัญในสังคมไทย เป็นภาษาที่บันทึกเรื่องราว ประสบการณ์ และวัฒนธรรมทุกแขนง ของท้องถิ่น เราจึงควรรักษาภาษาถิ่นทุกถิ่นไว้ใช้ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นสมบัติมรดกของชาติต่อไป ซึ่งภาษาถิ่นจะเป็น ภาษาพูดหรือภาษาท่าทางมากกว่าภาษาเขียน

ภาษาถิ่นของไทยจะแบ่งตาม ภูมิศาสตร์หรือท้องถิ่นที่ผู้พูดภาษา นั้นอาศัยอยู่ในภาคต่าง ๆ แบ่งได้เป็น ๔ ถิ่นใหญ่ ๆ คือ ภาษาถิ่นกลาง ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาถิ่นใต้

ตารางเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับคำภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาใต้	ภาษาอีสาน	ภาษาเหนือ
โกรธ	หวิบ	เคียด	โชด
รับประทาน	กิน	กิน	กิน
ดู	แล	เบ็ง	แอ้ว
เที่ยว	เตี้ยว	เถี้ยว	ผ่อ
โกหก	ซี้ฮก	ซี้ตัว	ซี้จู้
กลับบ้าน	หลบบ้าน	เมื่อบ้าน	ปี้กบ้าน
อ่อยมาก	หรอยจั่งฮู้	แซบอี่หลี	ล่ำแต่็ๆ
กลางวัน	กลางวัน	กางเวน	แม่วัน
กลางคืน	กลางคืน	กางคีน	แม่คีน
ยอดเยี่ยม/ดีมาก	แม่เอ๊ย	ดีหลาย ๆ	ดีปะล่ำปะเหลื่อ

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างให้ตรงกับภาษาถิ่น

ม่วน	กาด	ซี้จู้	เกิบ	เฮ็ด	กะต๋า
หรอย	ตอเบา	หลบบ้าน	อร่อย	ผ้าขาวม้า	น้ำพริก

ภาษาถิ่นเหนือ

.....

.....

.....

ภาษาถิ่นอีสาน

.....

.....

.....

ภาษาถิ่นใต้

.....

.....

.....

ภาษาไทยมาตรฐาน

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น โดยการเติมคำลงในช่องว่าง
ทั้ง ๕ ช่อง ให้มีความหมายสัมพันธ์กัน

ข้อ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้	ความหมาย
	พูด	อู้	เว้า	แหลง	พูด
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วรรณกรรมภาษาถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วรรณกรรมภาษาถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาถิ่น แล้วตอบว่าเป็นภาษาถิ่นใด พร้อมทั้งบอก
ความหมาย

๑. เพลง พี่สาวครับ

พี่สาวครับ สวัสดิ์ครับพี่ครับ จำนองจ่ายคนนี้ได้ก่อ จำได้บ่ได้ก็บอกมา ล้า ลา พี่สาวครับ
ตอนนี้ผมเป็นหนุ่มแล้วครับ มีแม่หญิงมาไล่จับจะยับเอาผมไปเป็นแฟน ล้า ลา
เจอกันเมื่อสองสามปีก่อน ผมยังละอ่อนและชนแก่น

จรัล มโนเพ็ชร

๑.๑ เพลงพี่สาวครับ เป็นภาษาถิ่น.....

๑.๒ คำ..... ความหมาย.....

คำ..... ความหมาย.....

คำ..... ความหมาย.....

คำ..... ความหมาย.....

๒. เพลง คู่คอง

บ่มีอิหยังมาพังทลาย ความฮักเฮาสองลงได้ แม่ดินสลายยังมั่นคงคือจั่งตอนเริ่ม
ฮักที่แลกด้วยแหกกฎฟ้า ถึงมีน้ำตาเข้ามาแต่งเติม ความปวดร้าวสิเข้ามาเสริม บ่เคยคิยาน

ก้อง ห้วยไร่

๑.๑ เพลงคู่คอง เป็นภาษาถิ่น.....

๑.๒ คำ..... ความหมาย.....

คำ..... ความหมาย.....

คำ..... ความหมาย.....

คำ..... ความหมาย.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง อ่านนิทานวิจารณ์ความคิด (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อ่านนิทานวิจารณ์ความคิด (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง เมืองลับแล แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง _____

นิทานพื้นบ้านภาคใด _____

แหล่งข้อมูล _____

<p>ตัวละครสำคัญ</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>สถานที่</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--	---	---

แสดงความคิดเห็นจากนิทานพื้นบ้าน

_____

_____

_____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

นิทานพื้นบ้านภาคเหนือ เรื่อง เมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

เมืองลับแลเป็นอำเภอเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในจังหวัดอุตรดิตถ์ แต่เดิมคงเป็นเมืองที่การเดินทางไปมาไม่สะดวก เส้นทางคดเคี้ยว ทำให้คนที่ไม่ชำนาญทางพลัดหลงได้ง่าย จนได้ชื่อว่าเมืองลับแล ซึ่งแปลว่า มองไม่เห็น มีเรื่องเล่ากันว่าคนมีบุญเท่านั้นจึงจะได้เข้าไปถึงเมืองลับแล

มีตำนานเล่าว่า ครั้งหนึ่งมีชายคนหนึ่งเข้าไปในป่า ได้เห็นหญิงสาวสวยหลายคนเดินออกมา ครั้นมาถึงชายป่า นางเหล่านั้นก็เอาใบไม้ที่ถือมาไปซ่อนไว้ในที่ต่าง ๆ แล้วก็เข้าไปในเมืองด้วยความสงสัย ชายหนุ่มจึงแอบหยิบใบไม้มาเก็บไว้ใบหนึ่ง ตกบ่ายหญิงสาวเหล่านั้นก็กลับมาต่างก็หาใบไม้ที่ตนซ่อนไว้ ครั้นได้แล้วก็ถือใบไม้เหล่านั้นเดินหายลับไป มีหญิงสาวคนหนึ่งหาใบไม้ไม่พบ เพราะชายหนุ่มแอบหยิบมา นางวิตกเดือดร้อนมาก

ชายหนุ่มจึงปรากฏตัวให้เห็นและคืนใบไม้ให้ โดยมีข้อแลกเปลี่ยนคือขอติดตามนางไปด้วย เพราะปรารถนาจะได้เห็นเมืองลับแล หญิงสาวก็ยินยอม นางจึงพาชายหนุ่มเข้าไปยังเมือง ซึ่งชายหนุ่มสังเกตเห็นว่าทั้งเมืองมีแต่ผู้หญิง นางอธิบายว่า คนในหมู่บ้านนี้ ล้วนมีศีลธรรม ถือวาจาสัตย์ ใครประพฤติผิดก็ต้องออกจากหมู่บ้านไป ผู้ชายส่วนมากมักไม่รักษาวาจาสัตย์จึงต้องออกจากหมู่บ้านกันไปหมด แล้วนางก็พาชายหนุ่มไปพบมารดาของนาง ชายหนุ่มเกิดความรักใคร่ในตัวนางจึงขออาศัยอยู่ด้วย มารดาของหญิงสาวก็ยินยอมแต่ให้ชายหนุ่มสัญญาว่าจะต้องอยู่ในศีลธรรม ไม่พูดเท็จ ชายหนุ่มได้แต่งงานกับหญิงสาวชาวลับแลจนมีบุตรชายด้วยกัน ๑ คน

วันหนึ่งขณะที่ภรรยาไม่อยู่บ้าน ชายหนุ่มผู้เลี้ยงบุตรอยู่ บุตรน้อยเกิดร้องไห้หาแม่ไม่ยอมหยุด ผู้เป็นพ่อจึงปลอบว่า “แม่มาแล้ว ๆ” มารดาของภรรยาได้ยินเข้าก็โกรธมากที่บุตรเขยพูดเท็จ เมื่อบุตรสาวกลับมาก็บอกให้รู้เรื่อง ฝ่ายภรรยาของชายหนุ่มเสียใจมากที่สามีไม่รักษาวาจาสัตย์

นางบอกให้เขาออกจากหมู่บ้านไปเสีย แล้วนางก็จัดหาแป้งใส่เสบียงอาหารและของใช้ที่จำเป็นให้สามี พร้อมทั้งชุดหัวขม้นใส่ลงไปด้วยเป็นจำนวนมาก

จากนั้นก็พาสามีไปยังชายป่า ซ้ำทางให้แล้วนางก็กลับไปเมืองลับแล ชายหนุ่มไม่รู้จะทำอย่างไรก็ต้องเดินทางกลับบ้านตามที่ภรรยาชี้ทางให้ ระหว่างทางที่เดินไปนั้น เขารู้สึกว่าถุงแป้งที่ถือมาหนักขึ้นเรื่อย ๆ และหนทางก็ไกลมาก จึงหยิบเอาขม้นที่ภรรยาใส่มาให้ทิ้งเสียจนเกือบหมด ครั้นเดินทางกลับไปถึงหมู่บ้านเดิมบรรดาญาติมิตรต่างก็ ชักถามว่าหายไปไหนมาเป็นเวลานาน ชายหนุ่มจึงเล่าให้ฟังโดยละเอียดรวมทั้งเรื่องขม้นที่ภรรยาใส่ยามมาให้แต่เขาทิ้งไปเกือบหมด เหลืออยู่เพียงแ่งเดียว พร้อมทั้งหยิบขม้นที่เหลืออยู่ออกมา

ปรากฏว่าขม้นนั้นกลับกลายเป็นทองคำทั้งแท่ง ชายหนุ่มรู้สึกแปลกใจและเสียดาย จึงพยายามย่อนไปเพื่อหาขม้นที่ทิ้งไว้ ปรากฏว่าขม้นเหล่านั้นได้งอกเป็นต้นหมดแล้ว และเมื่อขุดดูก็พบแต่แ่งขม้นธรรมดาที่มีสีเหลืองทอง ไม่ใช่ทองเหมือนแ่งที่เขาได้ไป เขาพยายามหาทางกลับไปเมืองลับแล แต่ก็หลงทางววนไปไม่ถูก จนในที่สุดก็ต้องละความพยายามกลับไปอยู่หมู่บ้านของตนตามเดิม

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านนิทานท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อ่านนิทานวิจารณ์ความคิด (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นิทานท้องถิ่น

คือ เรื่องเล่าที่มีการดำเนินเรื่องอย่างง่าย ๆ โครงเรื่องไม่ซับซ้อน เล่าเรื่องอย่างตรงไปตรงมา มักเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงตัวละครสำคัญของเรื่อง แล้วดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ ตัวละครเอกพบอุปสรรคปัญหา แล้วก็ฟันฝ่าอุปสรรคหรือแก้ปัญหาคล่องไปจนจบเรื่อง มักจะจบแบบมีความสุข ถ้าเป็นนิทานคติ ก็มักจะจบลงว่า “นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า...”

นิทานพื้นบ้านท้องถิ่น แบ่งได้เป็น ๔ ภาค

ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้

ตัวอย่างชื่อนิทานท้องถิ่นของแต่ละภาค

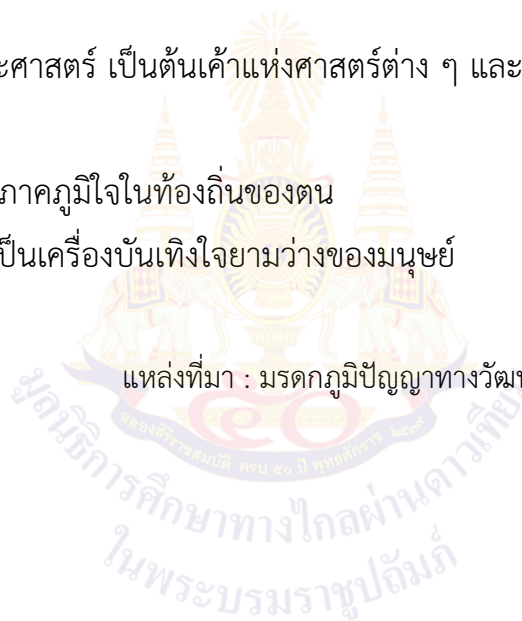
ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคอีสาน	ภาคใต้
- ลานนางคอย	- แม่หากพระโขนง	- ผาแดงนางไอ่	- เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว
- เชียงดาว	- สังข์ทอง	- ปู่ปะหลาน	- ลูกเนรคุณ
- เมืองลับแล	- ปลาปู่ทอง	- ซิ่นสองตอน	- ปลาแก้มขี้
- เชียงเหมียง	- ศรีธนชัย	- ยายหมาขาว	- เกาะหนูเกาะแมว
- อ้านก่องขี้จู้	- โสนน้อยเรือนงาม	- ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่	- ตาม่องล่าย
- ควายลุงคำ	- ไกรทอง	- พญาคันทาก	
	- ท้าวแสนปม	- กุศนางไย	
	- พิกุลทอง		

นิทานท้องถิ่น

มีความสำคัญและมีคุณค่า ต่อชีวิตมนุษย์และสังคมในหลายด้าน ดังนี้

๑. ช่วยให้เข้าใจสภาพของคนโดยทั่วไป ประมวลแห่งความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความนิยม ความบันเทิง
๒. เป็นเสมือนกรอบล้อมชีวิตให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมนั้น ๆ นิยมว่าดีหรือถูกต้อง ได้ฟังการอบรมในวิถีชีวิตตั้งแต่เด็ก
๓. ทำให้จักสภาพชีวิตท้องถิ่น ตามหลักที่ว่าคติชาวบ้านเป็นพื้นฐานชีวิตของคนชาติหนึ่ง ๆ หรือชนกลุ่มนั้น ๆ
๔. เป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ มีการจดจำและถือปฏิบัติกันต่อ ๆ มา
๕. เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ เป็นต้นเค้าแห่งศาสตร์ต่าง ๆ และช่วยให้การศึกษาในสาขาวิชาอื่นกว้างขวางยิ่งขึ้น
๖. ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน
๗. นิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องบันเทิงใจยามว่างของมนุษย์

แหล่งที่มา : มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม www.lch.culture.go.th

ใบงานที่ ๖ เรื่อง อ่านนิทานวิจารณ์ความคิด (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อ่านนิทานวิจารณ์ความคิด (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานท้องถิ่นเรื่อง บ่อพรานล้าเงื่อ แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

นิทานท้องถิ่นเรื่อง _____

นิทานพื้นบ้านภาคใด

แหล่งข้อมูล

ตัวละครสำคัญ

_____

_____

_____

สถานที่

_____

_____

_____

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

_____

_____

_____

_____

_____

แสดงความคิดเห็นจากนิทานท้องถิ่น

_____

_____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

นิทานท้องถิ่นเรื่อง บ่อพรานล้างเนื้อ จังหวัดสระบุรี

มีนายพรานผู้หนึ่งชื่อ พรานบุญ เป็นผู้มีความซัดเจนอย่างยิ่งในการออกป่าล่าสัตว์ นายพรานผู้นี้ได้ออกป่าล่าสัตว์เป็นอาหาร อยู่ทั่วบริเวณเขาสุวรรณบรรพต ขณะที่นายพรานบุญ ขึ้นไปบนเชิงเขาในแขวงเมืองสระบุรี คือเขาสุวรรณบรรพต อันเป็นย่านที่เป็นป่าทึบติดต่อกับ ดงพญาไฟ ในวันนั้นเขาได้ยิงเนื้อได้ตัวหนึ่ง แต่เป็นที่น่าประหลาดว่า เนื้อตัวที่ถูกยิงนั้นได้วิ่งเข้าไป ในพุ่มไม้ สักครู่จึงออกมาข้างนอกได้ โดยไม่ถึงแก่ความตาย ยังความประหลาดใจให้แก่นายพราน บุญยิ่งนัก เหตุประหลาดมหัศจรรย์เป็นอยู่เช่นนั้นหลายครั้งหลายหน ทำให้พรานบุญรู้สึกแปลกใจ เพราะตามปกติแล้วเนื้อที่ถูกยิงมักจะไม่ค่อยหนีรอดไปได้

ด้วยความแปลกใจ พรานบุญจึงเดินเข้าไปดูที่บริเวณพุ่มไม้ซึ่งเนื้อที่ถูกยิงวิ่งเข้าไป ก็ได้พบ แอ่งน้ำ มีน้ำใสสะอาดขังอยู่ในหลุมลึกของโขดหิน ตรวจตราดูโดยถ้วนถี่แล้วเห็นว่ารอยเท้าคน ขนาดใหญ่ ฉับพลันก็เกิดความสงสัยใจว่า คงเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ จึงได้ตักน้ำนั้นขึ้นมาแล้วลูบทา เนื้อตัว ก็นับเป็นนิมิตอันน่ามหัศจรรย์ที่กลากเกลื่อนและแผลตามตัวของพรานบุญได้หายเป็นปลิดทิ้ง จึงทำให้เกิดความเฉลียวใจว่าคงจะเป็นรอยพระพุทธรูปตามที่ทางการได้ออกค้นหากันแน่แท้

เมื่อคิดได้เช่นนั้น พรานบุญจึงได้นำเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จนกระทั่งได้พบรอยเท้าขนาดใหญ่ จึงไปบอกเล่าแก่เจ้าเมืองสระบุรีให้ทราบ เจ้าเมืองสระบุรีได้ออกเดินทางไปตรวจสอบ จึงรู้แน่ชัดว่าเป็นรอยพระพุทธรูป จึงนำความไปกราบถวายบังคมทูลให้พระเจ้าทรงธรรมทราบ และเมื่อพระองค์ทรงทราบเช่นนั้น ก็บังเกิดความโสมนัสเป็นล้นพ้น จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระบาทเจดีย์ครอบรอยพระพุทธรูปเอาไว้ พร้อมกับทรงให้สร้างวัดคู่กับพระบาท

จากการที่ได้พรรณามา เกี่ยวกับบ่อน้ำที่ค้นพบถัดจากรอยพระพุทธรูปไปนั้น คือ บ่อพรานล้างเนื้อ และ บ่อปักหมอก ได้มีตำนานเล่าสืบต่อเนื่องกันมาโดยเชื่อกันว่าหลังจากล่าเนื้อได้แล้ว เมื่อเดินทางพาย้อนกลับบ้าน พรานบุญได้เอาเนื้อไปล้างในบ่อแห่งนั้น โดยขณะล้างเนื้อก็ได้เอาหมอกปักเอาไว้ใกล้ ๆ บริเวณนั้น บ่อน้ำทั้งสองแห่งจึงถูกเรียกมาจนกระทั่งปัจจุบัน นี้ว่า เป็นบ่อพรานล้างเนื้อและบ่อปักหมอกของพรานบุญ

ที่มา : Saraburi สระบุรี. บ่อพรานล้างเนื้อ. สืบค้น ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔, จาก

<https://saraburi๒๐๑๕.wordpress.com>

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านนิทานอาเซียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องราวเล่าความคิด (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านและศึกษานิทานอาเซียน

เป็นการอ่านเสริมพัฒนาการความรู้ เสริมจินตนาการ สอดแทรกคุณธรรม และเตรียมความพร้อมด้านสังคมให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของเพื่อนบ้าน ทำให้รู้จักจิตใจของกันและกันมากยิ่งขึ้น เป็นการอ่านเรื่องที่ทำให้รู้จักเพื่อนบ้านมากยิ่งขึ้น

ประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เมียนมาร์ เวียดนาม บรูไน ลาว และกัมพูชา

คุณค่าของการอ่านนิทานอาเซียน

เป็นเรื่องเล่าของแต่ละชาติมีเนื้อหาหลากหลาย บางเรื่องเล่าบอกความเป็นมาของสถานที่ บางเรื่องกล่าวถึงสิ่งมหัศจรรย์ บางเรื่องตลกขบขัน บางเรื่องเกี่ยวกับผี มีประโยชน์ สรุไปได้ ดังนี้

๑. ความเพลิดเพลิน ตามแต่จินตนาการทำให้เพลิดเพลินไปกับความมหัศจรรย์ต่าง ๆ ที่เราทำไม่ได้ในชีวิตจริงในเรื่องทำนองนี้ เช่น ไกรทอง (การแปลงกายของจระเข้)

๒. กำลังใจ ตัวเอกในนิทานมักประสบความสำเร็จยากลำบาก แต่ก็จะได้รับความสุขสบายในที่สุด เช่น บาดังจอมพลัง ตัวเอกเป็นทาส ทำงานหนักรับใช้นาย ชีวิตไม่ได้สบายเลย แต่เขามีความซื่อสัตย์ จริงใจ เรื่องแบบนี้ให้กำลังใจแก่ผู้ที่มีความทุกข์ได้เป็นอย่างดี

๓. คำอธิบายเกี่ยวกับที่มาของสถานที่และสิ่งต่างๆ เช่น ไทยตำนานที่มาของท่าเตียน นิทานเหล่านี้ทำให้เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว เข้าใจและผูกพันกับท้องถิ่น ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

๔. วีรบุรุษประจำท้องถิ่น นิทานบางเรื่องทำให้รู้จักวีรบุรุษ หรือบุคคลสำคัญที่ควรแก่การยกย่อง เชิดชู เกิดความภูมิใจในความเป็นชาติของตน เช่น บาดังจอมพลัง นิทานของชาวสิงคโปร์

๕. ข้อคิดและคติเตือนใจ นิทานบางเรื่องสอดแทรกข้อคิด คุณธรรม ความซื่อสัตย์ เมื่อเราได้อ่านก็ซึมซับข้อคิดเหล่านี้ไปด้วยตามธรรมชาติ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง จับใจความจับความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องราวเล่าความคิด (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเซียนเรื่อง หมาป่ากับกุ่มฝอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

นิทานอาเซียนเรื่อง _____

จากประเทศ _____

แหล่งข้อมูล _____

ตัวละครสำคัญ
_____
_____
_____

สถานที่
_____
_____
_____

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
_____
_____
_____
_____
_____

เหตุการณ์สำคัญ
_____
_____
_____
_____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

นิทานอาเซียนเรื่อง หมาป่ากับกุ่มฝอย จากราชอาณาจักรกัมพูชา

นานมาแล้ว ในฤดูแล้งที่ชายป่าแห่งหนึ่ง หมาป่าตัวหนึ่งเดินหาอาหารมาถึงบึงน้ำแห่งหนึ่ง ซึ่งแห้งขอด มีเพียงแอ่งน้ำเล็ก ๆ ติดกันบึง มีกุ่มฝอย หอย ปู ปลา อยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก หมาป่าเลียปากพลางคิดว่า เดี่ยวจะได้อิ่มท้องแล้ว หลังจากเดินหาอาหารมานาน เมื่อตั้งท่าจะจับกิน กุ่มฝอยตัวหนึ่งตะโกนขึ้นว่า “เดี๋ยวก่อนท่านหมาป่า ถ้าจะกินพวกเราให้อร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเราไปล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ”

หมาป่าเห็นด้วย กุ่มฝอยจึงบอกให้หมาป่าหมอบตัวลงในน้ำ เพื่อให้บรรดาสัตว์เกาะตามเส้นขน แล้วพาไปยังหนองน้ำแห่งใหม่ที่มีน้ำอยู่เต็ม “เออละ เราจะล้างตัวรอท่านที่นี่ก่อน ท่านรีบกลับไปพาพวกที่เหลือมาให้หมดเถอะ จะได้กินรวดเดียวเสียให้อิ่มแปล้ไปเลย” หมาป่าก็ทำตามโดยไม่เฉลียวใจแม้แต่น้อย เมื่อกุ่มฝอย หอย ปู ปลา ย้ายมาทั้งหมดแล้ว พวกมันก็พร้อมใจกันดำน้ำหายไปปริบตา ทิ้งให้เจ้าหมาป่ายืนโมโหกระพืดกระพืดที่รู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้

ที่มา : หนังสือรวมนิทานอาเซียน

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักการเล่านิทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านเรื่องราวแล้วความคิด (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นิทาน

เป็นเรื่องเล่าที่ถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม อันเป็นกลวิธีการปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดและแนวปฏิบัติที่สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งมายาวนานนับพันปี ทุกชาติ ทุกภาษา ต่างมีนิทานประจำชาติหรือท้องถิ่นของคน นิทานที่ได้รับความนิยมและเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีหลายชุด เช่น นิทานอีสป นิทานเวตาล นิทานชาดก ฯลฯ

การถ่ายทอดนิทานแต่เดิมมาใช้การเล่า การเล่าประกอบภาพ หรือการแสดง ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีในการสื่อสารที่ความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น นิทานก็ได้แพร่หลายในรูปของสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซีดี ฯลฯ

การเล่านิทาน

๑. บอกชื่อเรื่อง
๒. เล่าเรื่อง
๓. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทบทวนความเข้าใจของเนื้อเรื่อง
๔. สรุปความคิดรวบยอดของเรื่อง
๕. เสนอข้อปฏิบัติเพื่อนำไปใช้

ใบงานที่ ๘ เรื่อง เล่านิทานผสานความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านเรื่องราวเล่าความคิด (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม ศึกษานิทานอาเซียนที่กำหนดให้ แล้วออกมาเล่า
นิทานตามกลุ่มที่ตนเองได้รับ ดังนี้

๑. นิทานของประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เรื่อง หนูกรงกับหนูบ้านนอก
๒. นิทานประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา เรื่อง กระท่ายผู้ชาญฉลาด
๓. นิทานประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า เรื่อง หอยทากผู้เียบแหลม
๔. นิทานของประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย เรื่อง ปลาน้อยหัวรั้น

๑. นิทานของประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เรื่อง หนูกุ้งกับหนุบ้านนอก

หนูกุ้งกับหนุบ้านนอกเป็นญาติกัน วันหนึ่งหนูกุ้งไปเยี่ยมหนุบ้านนอก ในหมู่บ้านชนบท หนุบ้านนอกเชิญให้เข้าไปในบ้านหลังเล็ก ที่มีดกทิม แต่อยู่กลางทุ่งนาข้าวและทุ่งหญ้าเขียวสะอาด อากาศบริสุทธิ์ หนูกุ้งไม่พอใจในความเป็นอยู่และอาหารที่หนุบ้านนอกนำมาให้ “อาหารมีแต่ ข้าวโพด ข้าวเปลือก ฉันไม่ชอบมีอย่างอื่นอีกไหม” หนูกุ้งบ่น “มีมะม่วงอีกอย่างด้วยนะ”

หนุบ้านนอกบอก

“เจ้าไม่มีเนยแข็ง เนยเหลวบ้างหรือไง เนื้อสัตว์ เนื้อปลาเล่า เจ้าเคยกินบ้างไหม” หนูกุ้งถาม

“แะ...แะ...ไม่มีหรอกพี่ ทั้งเนยแข็ง เนยเหลว” หนุบ้านนอกตอบเสียงเบา ๆ

“นี่ถามจริง ๆ เจ้าเคยลิ้มชิมรสขนมเค้ก หรือคุกกี้บ้างไหม” หนูกุ้งซักต่อ

“ไม่เคยหรอกพี่ แต่บางวันนะ ฉันจะมีผลไม้สุกหอมหวานนานาชนิด เช่น กล้วย มะม่วง มะละกอ มาให้พี่ลิ้มรสเปรี้ยวหวาน พอหายอยาก และมีประโยชน์ต่อร่างกายทำให้ดวงตาแจ่มใส มองเห็นได้ถนัดชัดเจนยิ่งขึ้นด้วยนะ” หนุบ้านนอกอธิบาย

“พี่ละเศร้าใจ เสียหายแทนเจ้าที่ไม่มีโอกาสกินอาหารที่แสนอร่อย จำพวกหมูแฮม ไก่ทอด หรือขนมปังปัง อะไรทำนองนี้ เอาอย่างนี้ไหม ไปกับพี่ ไปเที่ยวบ้านพี่ในเมืองกรุงกัน แล้วเจ้าจะ เห็นเองว่า ดีگرامบ้านช่องในเมืองล้วนใหญ่โต มีตลาดใหญ่กว้างขวาง อุดมสมบูรณ์ด้วยข้าวปลา อาหารนานาชนิด มีห้างสรรพสินค้าสูงใหญ่หลายสิบชั้น ขายเสื้อผ้าแพรพรรณ สินค้ามากมาย ไปนะ”

หนูกุ้งชวนหนุบ้านนอก

“ตกลง ฉันจะไปกับพี่” หนุบ้านนอกรีบรับคำเชิญ

ด้วยเหตุนี้ หนุบ้านนอกจึงออกเดินทางไปกับหนูกุ้งผู้เป็นญาติผู้พี่ มุ่งหน้าสู่เมืองกรุง จวบจน มีดค้ายามกลางคืน จึงเข้าสู่ใจกลางเมืองหลวง

“หนวกหูจังเลย ทำไมมีแต่เสียงอะอะอีกทีก็ครีโครม ปู๊ด ๆ เป็ด ๆ ดังสนั่นมาก ที่บ้านฉัน ยามค่ำคืนทุกอย่างเงียบสงบ ไร้เสียงอีกทีก็” หนุบ้านนอกบ่น

๑๗๐ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ (ภาษาไทย ป.๖)

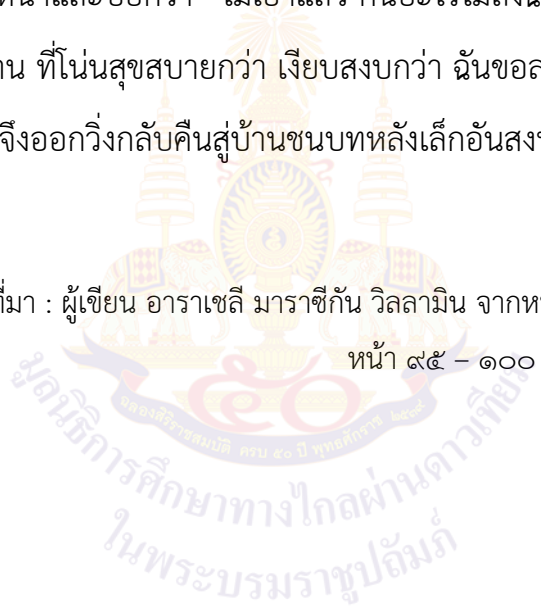
“น้ำมันเสียงรถที่วิ่งไปมา ทั้งรถยนต์ รถโดยสาร และรถบรรทุก ผู้คนในเมืองเขาทำงานและมีธุระต้องเดินทางไปติดต่อตลอดวันตลอดคืน จึงมีเสียงดังแบบนี้ตลอดเวลาไงล่ะ” หนูกรุงพูดเล่าให้ฟัง

หนูกรุงและหนูบ้านนอกพากันมาจนถึงบ้านใหญ่หลังหนึ่ง ที่มีแสงสว่างจากหลอดไฟฟ้า มีอาหารมากมายวางอยู่บนโต๊ะ หนูกรุงยื่นเนยแข็ง ไก่ทอดและหมูแฮมให้หนูบ้านนอกกิน ขณะที่ทั้งสองกำลังกินอาหารพลันสุนัขตัวมหึมา ๒ ตัวกระโจนเข้ามา หนูทั้งสองตัววิ่งหนีเข้าไปในโพรงมืดมืด หนูบ้านนอกตกใจ กลัวเนื้อตัวสั่นงันงกจนพูดไม่ออก หนูกรุงยื่นหน้าบอกให้ออกไปกินอาหารต่อ เพราะสุนัขไปแล้ว

แต่หนูบ้านนอกส่ายหน้าและบอกว่า “ไม่เอาแล้ว กินอะไรไม่ลงฉันอยากกลับบ้าน ชีวิตที่นี่ไม่ปลอดภัยมีอันตรายรอบด้าน ที่ไหนสุขสบายกว่า เจ็บสงบอกว่า ฉันขอลาไปก่อนล่ะ”

จากนั้นหนูบ้านนอกจึงออกวิ่งกลับคืนสู่บ้านชนบทหลังเล็กอันสงบร่มรื่นของตนทันที

(แหล่งที่มา : ผู้เขียน อาราเชลี มาราชิกัน วิลลามิน จากหนังสือเล่านิทานให้หนูฟังหน่อย.
หน้า ๙๕ – ๑๐๐ กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๑.)

๒. นิทานประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา เรื่อง กระต่ายผู้ชาญฉลาด

กระต่ายตัวหนึ่งชอบกระโดดไปมาที่ริมสระน้ำ มันชอบสถานที่นี้มาก สัตว์ป่าและนกต่าง ๆ ก็มักจะมากินน้ำในสระนี้ ที่ฝั่งน้ำมีต้นไม้เขียวขจีเจริญเติบโตใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง ใบดกหนาทอดเงาสู่หน้า อันใสแจ้วประกอบเป็นภาพสะท้อนที่สวยงามตระการตา ต่อมามีคนโค่นเอาต้นไม้ต้นนี้ไปทำเรือ มาดลำเรือเล็ก จึงเหลือแต่ต้นไม้ บนตอมียางไม้สีเหลืองอร่ามไหลซึมออกมาเป็นเม็ดใหญ่ ๆ

กระต่ายน้อยเมื่อเห็นตอไม้นี้ก็กระโดดขึ้นไป ตั้งใจจะนั่งสักครู่ ขณะที่กระต่ายนั่งอยู่บนตอไม้ อย่างสุขสบายนั้น ก้นและหางก็ถูกยางไม้ตรึงแน่นติดอยู่กับตอ ผ่านไปสักครู่มันคิดจะไปวิ่งเล่นใน ป่า แต่มันไม่สามารถกระโดดออกจากตอไม้ได้ ไม่ว่าจะออกแรงเท่าไรก็หมดหนทางที่จะดึง ตัวออกจากตอไม้ มันจึงได้แต่หมอบอยู่ที่เดิม กระดิกหางอย่างจนปัญญา

กระต่ายน้อยคิดหาวิธีให้ตนพ้นภัยในครั้งนี จึงหลับตาลงพร้อมครุ่นคิดอย่างจริงจัง ขณะนั้นมีช่างใหญ่ตัวหนึ่งเดินมุ่งหน้ามาที่ริมสระ ช่างกระหายน้ำเพราะอากาศร้อนอบอ้าวเหลือเกิน กระต่ายน้อยฟังเสียงทำอันหนักหน่วงนี้อยู่พักหนึ่งก็ลืมตาขึ้น พอเห็นช่างก็นึกในใจว่า ผู้ช่วยชีวิต มาแล้ว จึงร้องตะโกนขึ้นว่า

“เจ้าช่าง ห้ามกินน้ำนะ เพราะน้ำในสระนี้เป็นของฉัน” ช่างทำท่าเหมือนไม่ได้ยินเสียงของ กระต่ายน้อย กลับยื่นวงอันยาวลงไปดูน้ำในสระ “แกไม่เห็นฉันนั่งอยู่ที่นี่หรือฉันเฝ้าดูน้ำในสระนี้ อยู่ ถ้าไม่ได้รับอนุญาตจากฉัน ไม่ว่าใครก็ห้ามกินทั้งนั้น ไปให้พ้น” กระต่ายน้อยร้องต่อไป แต่ช่าง ใหญ่ไม่นำพาต่อเสียงร้องของกระต่าย ยังคงกินน้ำอย่างกระหาย

“แกไม่เชื่อฟังฉันหรือ ฉันจะหักวงของแก กะเทาะฟันของแก” กระต่ายน้อยร้องขู่

“ฮะ ฮะ ฮะ ฮะ ฮะ ฮะ” ช่างอ้าปากหัวเราะเสียงดัง เมื่อช่างกินน้ำพอแล้ว ก็เริ่มพ่นน้ำ

“ฉันจะหักวงของแก กะเทาะฟันของแก” กระต่ายน้อยร้องขู่อีก

“แกพูดบ้าบอคอตกอะไรอยู่นะ” ช่างขึ้นเสียงอย่างหมิ่นแคลนว่า “วันนี้ฉันได้กินน้ำในสระนี้ วันหน้าฉันก็จะมากินน้ำที่นี่อีกต่อไป เจ้าของน้ำคือสระ ฉันเป็นมิตรเก่ากับสระมานานหลายปี แล้ว...”

“เจ้าข้าง แก่ไม่รู้อะไรเลย ถ้าแกยังขึ้นกินน้ำอีกคำ ฉันจะเหยียบกระดูกแกให้หัก” กระจตายน้อยกล่าวอย่างโกรธ

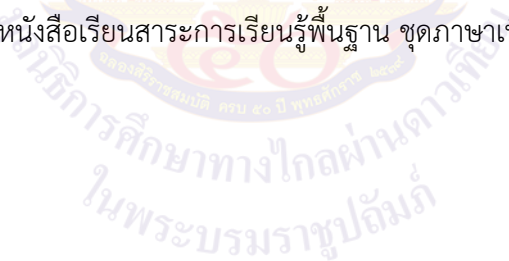
ข้างมองดูกระจตายน้อยด้วยสายตาเหยียดหยาม และพิมพ์ว่า “เจ้านี่คุยโวเก่งจริงนะ ฉันเพียงเหยียบเจ้าสักที กระดูกของเจ้าก็แตกเป็นผุยผงแล้ว”

ข้างเดินมาที่หน้าตอไม้แล้วยื่นวงอันทรงพลังเกี่ยวเจ้ากระจตายน้อยไว้แน่น แล้วชูวงขึ้นสูง ทุ้มกระจตายน้อยลงพื้นสนามหญ้า “เฉดหัวไปให้พัน” ข้างยิ้มเย้ยหยันพร้อมกับพูดว่า “วันหลังห้ามพูดเหลวไหลอีก”

กระจตายน้อยโชคดีที่ถูกข้างดึงออกจากตอไม้ได้ พอลงถึงพื้นก็รีบวิ่งโกยอ้าว ข้างใหญ่จ้องดูกระจตายน้อยแผ่นหนังเข้าปาราวกับใส่ปีก บนตอไม้อันราบเรียบนั้น กระจตายน้อยทิ้งหางไว้และยังมีขนกระจตายน้อยกระจุกหนึ่งติดแน่นอยู่กับขางไม้

ตั้งแต่นั้นมา หางกระจตายน้อยก็หลุดเหลือเพียงสั้น ๆ และคนที่กั้นกระจตายน้อยก็เป็นสีขาว เพราะว่ามันงอกขึ้นมาใหม่แทนขนที่หลุดไปนั่นเอง

(แหล่งที่มา : หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาไทยเพื่อชีวิต : วรรณกรรมปฏิสัมพันธ์ ช่วงชั้นที่ ๒ หน้า ๑๑๔ - ๑๑๖)

๓. นิทานประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า เรื่อง หอยทากผู้เฉียบแหลม

ม้าตัวหนึ่งกำลังวิ่งบนถนน ระหว่างทางพบหอยทากตัวหนึ่งกำลังคลานตัวมเดียวไปอย่างเชื่องช้าก็รู้สึกขบขันจึงร้องขึ้นว่า

“แกวิ่งเร็วอะไรปานนี้ ถ้าเดินอย่างแก ระยะทางสักร้อยก้าวก็ต้องใช้เวลานานเป็นร้อยปีแน่”

หอยทากตอบว่า “ฉันออกมานี้ก็เพื่อสูดอากาศสดชื่น ไม่ได้คิดจะเดินทางไปไหน แล้วจะให้ฉันวิ่งเร็ว ๆ ไปทำไมกัน ฉันกลัวพูดว่า ถ้าวิ่งกันจริง ๆ ก็ไม่ล้าหลังแกถึงร้อยก้าวหรอก”

“แกนี่คุยโวเก่งจริง” ม้าร้องขึ้นอีก

ทากพูดว่า “ถ้าไม่เชื่อก็ลองดู พรุ่งนี้พอฟ้าสว่างแกก็มาที่นี่ แล้วเราตั้งต้นวิ่งแข่งกันกัน จากที่นี่ถ้าฉันวิ่งล้าหลังแกร้อยก้าว แกเหยียบฉันให้ตายได้เลย” ม้าเห็นชอบกับข้อเสนอของหอยทากทันที

วันนั้นเอง หอยทากก็เรียกญาติพี่น้องมาทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนมาก เป็นหมื่นตัว หอยทากให้พี่น้องของเขาซ้อนตัวตามทางให้แต่ละตัวห่างกันร้อยก้าว รุ่งขึ้นพอฟ้าสว่าง ม้าก็มาตามถึงที่นัดหมายไว้

“เจ้าจอมคุยโว แกอย่าดี้อันที่จะให้ฉันใช้กับเท้าสังหารชีวิตแกเลย ฉันขอเตือน แกจะเปลี่ยนความตั้งใจใหม่ก็ยังไม่สายเกินไป” ม้าพูดกับหอยทาก

หอยทากตอบว่า “ถ้าแกกลัวจะแพ้ฉันละก็ ฉันไม่เคียดแค้นให้แกมาวิ่งแข่งกับฉันหรอก”

คำพูดของหอยทากทำให้ม้าอดทนรอต่อไปไม่ไหว จึงตะโกนว่า “เออละ แกวิ่งไล่ตามฉันมาสิ”

ม้าออกวิ่งไป วิ่งไปได้ร้อยก้าวก็หันมาดูทีหนึ่ง หอยทากอยู่ห่างจากตัวเขาไม่ไกลนัก ม้าวิ่งต่อไปอีก คราวนี้วิ่งอย่างรวดเร็วถึงสองร้อยก้าว และร้องถามหอยทากด้วยน้ำเสียงเยาะเย้ย “แกคลานอยู่ไหนกัน เจ้าจอมคุยโวที่น่าสงสาร”

“แกหันหน้ามาดูซิ ดูว่าฉันล้าหลังแกเกินร้อยก้าวไหม” เสียงตอบอย่างหนักแน่น ม้าหันมาดูหอยทากคลานตามหลังอย่างไม่รีบร้อนห่างออกไปไม่ถึงร้อยก้าวจริง ๆ ม้ารู้สึกประหลาดใจจึงนั่งรีบวิ่งต่อไป

๑๗๔ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ (ภาษาไทย ป.๖)

หลังจากวิ่งได้สี่ร้อยก้าว ม้าหันมาดูข้างหลังก็เห็นหอยทากเหมือนสองครั้งก่อน คลานตัวมเตี้ยมห่างจากเขาไม่ไกลนัก ม้าเหลือเชื่อ ได้แต่วิ่งต่อไปข้างหน้า ทุกครั้งที่ม้าเหลียวมาดู ก็เห็นหอยทากอยู่ห่างจากเขาไม่ไกลนัก

ม้าวิ่งไปพลางหอบไปพลาง ยิ่งวิ่งยิ่งเร็ว แต่ว่าหอยทากยังคงตามหลังอยู่เหมือนเดิม ซึ่งอยู่ห่างจากเขาไม่ไกลนัก ม้าวิ่งจนอ่อนเปลี้ยไปทั้งตัว

ในที่สุดก็ล้มลงกลางถนน เขาไม่มีแรงวิ่งต่อไปได้อีก

ขณะนั้นหอยทากได้คลานเข้ามาใกล้ ๆ ตัว และพูดยิ้ม ๆ ว่า “แกนี่กว่าแกมีสีขา ก็เอาชนะได้ อย่างนั้นหรือ ตรงกันข้าม ผู้ชนะหาใช้ม้าอย่างแกที่มีสีขาและวิ่งได้เร็วไม่ หากเป็นหอยทากอย่างฉันที่มีหัวสมองรู้จักครุ่นคิดต่างหาก”

(แหล่งที่มา : หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต : วรรณกรรมปฏิสัมพันธ์

ช่วงชั้นที่ ๒ หน้า ๑๕๔ - ๑๕๕)

๔. นิทานของประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย เรื่อง ปลาน้อยหัวรั้น

ครั้งหนึ่งยังมีลูกปลาตัวเล็กกระจ๋อยร้อยตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ในสระแห่งหนึ่ง ลูกปลาน้อยมีเพื่อนเป็นลูกอ๊อด ทั้งสองชอบชวนกันไปแหวกว่ายเล่นสนุกและหาอาหารกันเป็นประจำ

เช้าวันหนึ่ง ลูกปลาน้อยรู้สึกสงสัยเมื่อมองเห็นขาคู่หนึ่งโผล่ออกมาใกล้ ๆ ทางของลูกอ๊อด จึงถามว่าทำไมจึงมีขาออกมา

“ฉันไม่ใช่ปลา... เหมือนอย่างเจ้า ฉันเป็นลูกอ๊อด... ลูกกบไงล่ะ อีกไม่นานฉันจะตัวโตขึ้น... ใหญ่ขึ้น... ฉันก็จะอาศัยอยู่ในสระนี้ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว” ลูกอ๊อดอธิบายให้เพื่อนฟัง

“ไม่จริง... เจ้าพูดเท็จ” ลูกปลากล่าวหาเพื่อน

“ถ้าไม่เชื่อฉัน ก็คอยดูซิ... ค่อย ๆ ดูก็แล้วกัน” ลูกอ๊อดตอบแล้วก็ว่ายน้ำ หายลับตาไป

สองสามวันมานี้ ลูกปลาน้อยรู้สึกวิตกกังวลใจมาก ด้วยไม่รู้ว่าเจ้าลูกอ๊อดเพื่อนรักหายหน้าไปอยู่ที่ใด แม้จะเที่ยวหาสักเท่าไรก็ไม่พบ

แต่อีกสองสามวันต่อมา ลูกอ๊อดกลับปรากฏตัวขึ้นตรงหน้า ลูกปลาน้อยดีใจที่เห็นเพื่อนรักกลับมา และอีกครั้งหนึ่งที่ลูกปลาน้อยเกิดความแปลกใจแถมสงสัยใคร่รู้ เมื่อมองเห็นลูกอ๊อดมีขางอกออกมาอีกคู่หนึ่ง คราวนี้ขาหน้าคู่นี้อยู่หน้าขาคู่เดิม แฉกหางที่เคยยาวกลับหดสั้นเข้าไป

“นี่... เจ้าลูกอ๊อด เจ้าหายไปในไหนมา” ลูกปลาน้อยถาม

“ฉันขึ้นไปบนบก... บนพื้นดินนะซี จำไม่ได้หรือ... ฉันบอกเจ้าว่า ฉันคงอยู่ที่นี้ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว นี่ไง... เห็นขาทั้ง ๔ ข้างของฉันไหม ถึงเวลาแล้วนะที่ฉันต้องไปอยู่บนพื้นดินบนโน้น เพื่อจะได้มีชีวิตต่อไป” ลูกอ๊อดชี้แจงให้เพื่อนฟัง แล้วพูดขอร้องว่า “ต่อจากนี้ไป อย่าเรียกฉันว่าลูกอ๊อดอีกนะ ให้เรียกฉันว่า กบ แทน จะได้ไหม ลาก่อนนะเพื่อนปลา”

ลูกปลาน้อยพิศวง งงงวยเหลือเกินกับการเปลี่ยนแปลงของเพื่อน มันยังอยู่ในสระแห่งนั้น ในที่สุดมันก็เจริญเติบโตกลายเป็นปลาตัวใหญ่

วันหนึ่ง ขณะที่ปลากำลังแหวกว่ายไปตามสายน้ำเพื่อหาอาหารนั้น ฉับพลัน มีกบตัวหนึ่งกระโดดลงมาในน้ำ... เจ้ากบเพื่อนเก่านั่นเอง เจ้าปลาดีใจที่ได้พบเพื่อนอีกครั้ง กบเล่าเรื่องที่มันพบเห็นมาบนพื้นดินให้ปลาฟัง

“ฉันขอขึ้นไปบนพื้นดินกับเจ้าด้วยได้ไหม” ปลาร้องขอ

“เจ้าไม่มีเห็อกสำหรับหายใจบนบก ขึ้นขึ้นไป... เห็อกแห้งตายแน่ ๆ” กบห้ามปรามเพื่อนทั้งสองพูดคุยกันจนค่ำมืดได้เวลาอำลาจากกัน ปลารู้สึกเศร้าสร้อย อยากติดตามเพื่อนขึ้นบกเข้าวันรุ่งขึ้น ปลารวบรวมความกล้ากระโดดพุ่งขึ้นไปสุดแรงเกิด พลั๊ก! ...ปลาตกลงพื้นฝั่งริมน้ำ

แต่อนิจจาเอ๊ย ปลาเริ่มหายใจติดขัด... หายใจไม่ออก มันอ้าปากส่งเสียงร้องด้วยความเจ็บปวด โชคดีแท้ ๆ กบเพื่อนเก่ากำลังหากินอยู่บริเวณนั้น ได้ยินเสียงร้องของปลา กบไม่รอช้า กระโดดออกแรงผลักปลาไปยังสระน้ำทันที

ตูม! ...ปลาได้น้ำกระทบผิวกายพลันได้สติชีวิตพื้นกลับคืนออกว่ายน้ำในสายน้ำอีกครั้ง

“ฉันบอกเจ้าแล้วไง พื้นดินไม่ใช่ที่อยู่ของเจ้า ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม บนบกหรือในน้ำ ทุกที่ล้วนสวยงาม ทำไมเจ้าไม่เชื่อฟังฉันบ้างละ” กบเตือนปลา

“ฉันไม่ชอบที่นี่ไม่เห็นดีตรงไหน” ปลาบ่น

“นี่แน่ะเพื่อน เจ้าควรดีใจที่เกิดมาเป็นปลา มีสัตว์ไม่กี่ชนิดที่อยู่ในน้ำได้ตลอดเวลาเหมือนพวกปลาอย่างเจ้า รู้ไหมเพื่อน” กบแนะนำปลา

ปลายิ้มรับเป็นเชิงเห็นด้วย แล้วออกแหวกว่ายน้ำไปตามสายน้ำอย่างร่าเริงเป็นสุข ลัดเลาะไปตามกอไม้กอหญ้าใต้น้ำ ด้วยรู้แน่แก่ว่าสิ่งที่เพื่อนกบกล่าวไว้ คือความจริงแท้แน่นอน

(แหล่งที่มา : ผู้เขียน อะลิมะห์ ซะลาม จากหนังสือเล่านิทานให้หนูฟังหน่อย.

หน้า ๑๐๔ - ๑๑๐ กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๑.)

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง คำยืมภาษาจีนและภาษาอังกฤษ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การยืมคำภาษาต่างประเทศ

การยืมคำจากภาษาหนึ่งไปใช้อีกภาษาหนึ่ง เป็นลักษณะของทุกภาษา ทุกภาษาในโลกนี้ย่อมมีการใช้คำภาษาอื่นปะปนกันเป็นเรื่องธรรมดา เนื่องจากแต่ละชาติจำเป็นต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงเกิดการนำคำภาษาอื่นเข้ามาใช้ในภาษาของตนเอง

สาเหตุการยืมคำภาษาอื่น ๆ มาใช้ในภาษาไทย

๑. การตั้งถิ่นฐาน ประเทศไทยมีพื้นที่ติดต่อกับเพื่อนบ้าน ทำให้คนไทยนำคำของภาษานั้น ๆ มาใช้
๒. การค้าขาย ประเทศไทยติดต่อกับค้าขายกับต่างประเทศ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้า
๓. ศาสนาและวัฒนธรรม การเผยแพร่ศาสนา การรับเอาศาสนา ทำให้เราใช้คำของศาสนานั้น
๔. การศึกษาและการกีฬา ทั้งในหนังสือเรียน และข่าวสาวต่าง ๆ
๕. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การแต่งงาน การเข้ารับราชการ การสงคราม การทูต ฯลฯ

คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๑. คำยืมภาษาจีน

๑.๑ ที่มาของการยืมคำภาษาจีน

ไทยกับจีนมีการติดต่อสัมพันธ์ทางการทูตมาตั้งแต่อดีต ผลของการที่ชาวจีนอพยพมาตั้งรกรากถิ่นฐานทำมาหากินในเมืองไทย มีการประกอบอาชีพต่าง ๆ ทำให้มีการผสมผสานกันทางวัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ การยืมคำจีนบางคำเข้ามาใช้ใน ภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นสำเนียงภาษาแต้จิ๋ว และมักเป็นคำเรียกชื่อสิ่งของเครื่องใช้ อาหาร พืช ผัก ผลไม้ รวมทั้งคำที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน เรานิยมใช้คำจีนเป็นภาษาพูด แต่ไม่นิยมใช้เป็นภาษาเขียน

๑.๒ หลักการสังเกตคำภาษาจีน

คำยืมภาษาจีน ส่วนมากเป็นคำโดดและน้ำเสียงฟังดูแล้วจะมีเอกลักษณ์เฉพาะ ใช้เสียงวรรณยุกต์ตรีและจัตวา ซึ่งมีหลักสังเกตดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ (ภาษาไทย ป.๖)

๑. นำมาเป็นชื่ออาหารการกิน เช่น ก๋วยเตี๋ยว เต้าหู้ แป๊ะชะ แฉก้วย จับฉ่าย
๒. เป็นคำที่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ที่เราได้รับมาจากชาวจีน เช่น ตะหลิว ตี๊ก แก้วอี้ เก้ง ฮวงซุ้ย
๓. เป็นคำที่เกี่ยวกับการค้า และการจัดระบบทางการค้า เช่น เจ้ง หุ่น ห้าง
๔. เป็นคำที่ใช้วรรณยุกต์ตรี จัตวา เป็นส่วนมาก เช่น ก๋วยจั๊บ กู๊ย เก้ เก๊ก กัง ตุ้น

๒. คำยืมภาษาอังกฤษ

๒.๑ ที่มาของการยืมคำภาษาอังกฤษ

อังกฤษมีการติดต่อกับไทยมาตั้งแต่สมัยอยุธยา โดยเข้ามาค้าขายและภาษาอังกฤษเริ่มมีบทบาทในไทยมากขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเข้ามาเผยแผ่คริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ในไทย และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) ไทยได้มีการติดต่อกับฝรั่งชาติอังกฤษและอเมริกันมากขึ้น อีกทั้งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีความสนพระราชหฤทัยในการศึกษาภาษาอังกฤษ จนทำให้ศึกษาภาษาอังกฤษได้อย่างแตกฉาน คำยืมจากภาษาอังกฤษจึงได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

๒.๒ ตัวอย่างคำภาษาอังกฤษที่ใช้ในภาษาไทย

คำภาษาอังกฤษที่ไทยนำมาใช้ในวงการต่าง ๆ เช่น

- คำศัพท์ในวงการการช่าง เช่น คลัตช์ คาร์บูเรเตอร์ โซลา ดีเซล ไดนาโม แทรกเตอร์ นี้อต ปัม ปาร์เกตต์ แป็บ มอเตอร์ สปริง สวิตช์ คอนกรีต ฯลฯ
- คำศัพท์ในวงการกีฬา เช่น กอล์ฟ เทนนิส ฟุตบอล มาราธอน ยิมนาสติก วอลเลย์บอล สกี สเก็ต สกุกเกอร์ เสิร์ฟ สเตเดียม สปอร์ต เกม ฯลฯ
- คำศัพท์ในวงการแพทย์ เช่น กอช คลินิก โคม่า เซรุ่ม วัคซีน ไวรัส ปรสิต
- คำศัพท์ในวงการวิทยาศาสตร์ เช่น กลูโคส ก๊าซ แก๊ส คลอรีน แคลเซียม แคลอรี เซลล์ โซดา ตะกั่ว ไนลอน โพรตีน โฟกัส फिल्म ยิปซัม โมเลกุล เลเซอร์ ออกซิเจน อิเล็กทรอนิกส์ แอลกอฮอล์ ฟิสิกส์ ฯลฯ
- คำศัพท์ในวงการศึกษา เช่น ซอล์ก เทอม ฟังก์ชัน สถิติ ฯลฯ
- คำศัพท์ในวงการเศรษฐกิจ เช่น เครดิต เคาน์เตอร์ แค้ตตาล็อก เช็ค แชร์ สตี๊ก สโตร์ อีเมล สเตชัน เฮลิคอปเตอร์ แอร์โฮสเตส ฯลฯ
- คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร ผลไม้ และเครื่องดื่ม เช่น กาแฟ เค้ก แซนด์วิช ทุ่น่า สตรอว์เบอร์รี่ ไอศกรีม ไวน์ วิสกี้ ซอส ซุป ฯลฯ
- คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น คลิป โซฟา เน็กไท เชิ้ต โน้ตบุ๊ก

ใบงานที่ ๙ เรื่อง คำยืมภาษาจีนและภาษาอังกฤษ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคที่กำหนดให้ แล้วค้นหาคำภาษาจีนและคำภาษาอังกฤษ จากนั้นขีดเส้นใต้และนำไปเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ข้อ	ประโยค	คำ	ภาษา
	ตัวอย่าง น้องได้รับรางวัลเหรียญทองจากการแข่งขันเทนนิส	เทนนิส	อังกฤษ
๑	แม่ชอบกินแก๊วก้วยมาก เพราะช่วยแก้ร้อนในได้		
๒	กอบัวชอบเรียนวิชาคอมพิวเตอร์		
๓	ป้าของเจี๊ยบเปิดร้านขายกายจ๊ับ		
๔	งานวัดปีนี้ร้านขายเกาลัดเยอะมาก		
๕	วันเกิดปีนี้ฉันได้เค้กก้อนโตเป็นของขวัญวันเกิด		
๖	อาม่าพาฉันไปซื้อของที่ตลาดทุกวัน		
๗	ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด ๑๙ เจลแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ๆ		
๘	คุณครูบอกว่าห้ามนั่งเก้าอี้สงขลา เพราะอาจเกิดอันตราย		
๙	อากาศร้อนจัดจนต้องเปิดแอร์ตลอดเวลา		
๑๐	กล้าพิมพ์งานไม่ได้เลยเพราะแมวนอนทับคีย์บอร์ด		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำยืมภาษาบาลีและสันสกฤต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สาเหตุการยืมคำภาษาอื่น ๆ มาใช้ในภาษาไทย

๑. การตั้งถิ่นฐาน ประเทศไทยมีพื้นที่ติดต่อกับเพื่อนบ้าน ทำให้คนไทยนำคำของภาษานั้น ๆ มาใช้
๒. การค้าขาย ประเทศไทยติดต่อกับค้าขายกับต่างประเทศ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้า
๓. ศาสนาและวัฒนธรรม การเผยแพร่ศาสนา การรับเอาศาสนา ทำให้เราใช้คำของศาสนานั้น
๔. การศึกษาและการกีฬา ทั้งในหนังสือเรียน และข่าวสาวต่าง ๆ
๕. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การแต่งงาน การเข้าริต การสงคราม การทูต ฯลฯ

คำภาษาบาลี สันสกฤต

ข้อสังเกต คำยืมที่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ดังนี้

คำภาษาบาลี	คำบาลีสันสกฤต
๑. ไม่ใช่พยัญชนะ “ศ” และ “ษ”	๑. ใช้ “ศ” และ “ษ” เช่น ปีกษา ปีกษี ศาสนา กษัตริย์ ตรุษ ศาสตรา ศัพท์ อักษร ศรี เคียร
๒. ไม่ใช่ “รร” แต่นิยมใช้ “ริ” เช่น จரியากริยา	๒. ใช้ รร เช่น จรรยา สุบรรณ สุวรรณ สุพรรณ ภรรยา ครรภ์ ธรรม บรรพต วรรณ ขรรค์
๓. นิยมใช้พยัญชนะ ๒ ตัวติดกัน เช่น นิพพาน ปัญญา บุคคล ปัจจัย อัคคี วิญญาณ	๓. ใช้คำที่พยัญชนะซ้ำมวรรค ไม่ติดกัน เช่น จันทรา มนตรี อุทยาน พิสดาร วิทยา พัสตุ
๔. ไม่ใช่ ฤ ฤ	๔. ใช้ตัว ฤ ฤ เช่น ฤษี ฤทธิ ฤกษ์ ฤทัย กฤษณา

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง คำยืมภาษาบาลีสันสกฤต
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (๒)
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำในกรอบสี่เหลี่ยม ไปเติมลงในช่องว่างให้ตรงกับภาษาที่กำหนดให้

ปัจจัย	ปัญญา	อัญฉฐิ	ศาสตร์
ภรรยา	ภริยา	กีฬา	กรีฑา
วิญญูณ	อาทิตย	ทรรศนะ	สรรค์
ทุกข	สัจจะ	ครุฑ	มณฑิเยร

ภาษาบาลี	ภาษาสันสกฤต

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง คำยืมภาษาเขมร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (๓)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำยืมภาษาเขมร

เขมรเป็นชาติที่มีความสัมพันธ์กับไทยมานาน ทั้งการค้า การสงคราม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมเขมรมีอิทธิพลเหนือดินแดนสุวรรณภูมิก่อนกรุงสุโขทัยและกรุงศรีอยุธยาจะเรืองอำนาจ ทำให้ภาษาเขมรเข้ามาปะปนในภาษาไทยเป็นเวลาช้านาน

ลักษณะคำภาษาเขมรในภาษาไทย

๑. มักเป็นคำที่มักสะกดด้วย จ ญ ร ล เช่น เสด็จ เผด็จ อัจ อำนาจ บำเพ็ญ สราญ กำจร จจรจร ตำบล บันดาล

๒. มักเป็นคำควบกล้ำ เช่น ไกร ขลัง ปรง ปรับปรา ปรอง

๓. มักขึ้นต้นด้วยคำที่ใช้ บัง บัน บรร บำ นำหน้า เช่น บังคับ บังคม บังเกิด บังอาจ บันได บันดาล บันลือ บำเพ็ญ บำบัด บำเหน็จ

๔. มักขึ้นต้นด้วยคำว่า กำ คำ คำ จำ ชำ สำ บำ รำ เช่น

กำ = กำเดา กำแพง กำลัง กำไร กำจัด กำจร กำจร กำพริ้ว กำสรวล กำเนิด

คำ = คำเนิน คำริ คำรุ คำรง (คำรี คำไร แปลว่า ช้าง)

คำ = คำนาน คำรวจ คำบล คำรา คำลึง คำหนัก คำหนี

จำ = จำนำ จำนอง จำหน่าย จำแนก

ชำ = ชำนิ ชำนาญ ชำร่วย ชำระ ชำแหละ ชำรุด

สำ = สำราญ สำรวย สำเรียง สำเนา สำเภา

บำ = บำเรอ บำราบ บำนาญ บำเหน็จ บำรุง บำเพ็ญ

รำ = รำคาญ รำไร

๕. นิยมเป็นคำที่นิยมใช้อักษรนำ เช่น สนุก สนาน สมัคร สมาน เสด็จ สมอ ถนน

๖. คำเขมรส่วนมากใช้เป็นคำราชาศัพท์ เช่น เสวย ผนวช บรรทม เสด็จ โปรด ขนง เขนย สรวล

๗. เป็นคำแผลง เช่น ครบ - ค่ำรบ, ขดาน - กระดาน, จำย - จำหน่วย, แจก - จำแนก

ที่มา : <https://www.kroobannok.com/๑๖๗๐๘>

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง คำยืมภาษาเขมร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (๓)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ณ หมู่บ้านเล็ก ๆ ในตำบลแห่งหนึ่งที่มีความลำบากแร้นแค้นมาก ศูนย์รวมของชาวบ้านที่นี่มีเพียงวัดเป็นที่พึ่ง ด้วยความที่วัดมีอายุมากแล้วกำแพงและบันไดวัดได้เกิดชำรุด ชาวบ้านในหมู่บ้านจึงรวมตัวรวมกำลังกันในการซ่อมแซมและปรับปรุงวัดขนาดใหญ่ ชาวบ้านต่างแบ่งหน้าที่และแจกอุปกรณ์สำหรับการซ่อมแซมตามกำลังที่แต่ละคนมี ด้วยความชำนาญของแต่ละคนทำให้กำแพงและบันไดวัดนั้นซ่อมเสร็จด้วยความรวดเร็ว ชาวบ้านดีใจมาก บ้างก็เดินร้องเพลง บ้างก็เดินพูดคุยกันด้วยความสนุกสนานที่เห็นศูนย์รวมใจของพวกเขาเหล่านั้นกลับมาสมบูรณ์ดังเดิม จากนั้นชาวบ้านได้ร่วมกันสร้างข้อตกลงในการดูแลวัดว่า จะมีการสำรวจบริเวณรอบวัดทุกปีเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้อีก โดยคนที่สำรวจ

คำภาษาเขมรได้แก่คำว่า

๑.	๖. ....
๒.	๗. ....
๓.	๘. ....
๔.	๙. ....
๕.	๑๐. ....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
 ระดับความสามารถ : ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดีมาก	ดี	ค่อนข้างดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	มีมารยาทในการอ่านและการเขียน					
๒	บอกความหมายของและลักษณะของนิทานท้องถิ่น					
๓	เล่านิทานต่าง ๆ ได้					
๔	บอกลักษณะของภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น					
๕	เขียนสรุปเรื่องและข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน					

๒. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

ตามรอยเจ้าฟ้าน์กอ่าน

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง พระราชประวัติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพฯ
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าฯ อ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านจับใจความ
 รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

พระราชประวัติ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดีสิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

พระราชประวัติ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เป็นสมเด็จพระเจ้าลูกเธอพระองค์ที่ ๓ ในพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้รับพระราชทานพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติบรมราชาภิเษกในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ทรงพระราชดำริว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เป็นพระโสทรกนิษฐภคินีที่ได้ทรงร่วมสุขร่วมทุกข์มาแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อทรงเจริญพระชนมายุ ก็ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจสนองพระเดชพระคุณด้วย

พระวริยอุตสาหะ เป็นคุณูปการแก่ประเทศชาติและอาณาประชาราษฎร์ ครั้นในรัชกาลปัจจุบัน ก็ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์และช่วยแบ่งเบาพระราชภารกิจน้อยใหญ่ให้ดำเนิน ลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย เป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัย สมควรจะยกย่องพระเกียรติยศตามฐานะ แห่งพระบรมราชวงศ์ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนาพระราช อิศริยยศเป็น สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

การศึกษา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มต้นการศึกษาในระดับประถมศึกษาจนทรงสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนจิตรลดา ในเขตพระราชฐานพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต จากนั้น ทรงสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับพระราชทาน ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ ๑ เหรียญทอง สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ต่อมา ทรงศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากรและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนได้รับพระราชทานปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาตะวันออก และปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบาลี-สันสกฤตตามลำดับ ด้วยความสนพระทัยในการศึกษาและการพัฒนา ทรงศึกษาต่อ ในระดับดุขฎิบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้รับพระราชทานปริญญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์

พระราชนิพนธ์

พระองค์โปรดการอ่านหนังสือและการเขียนมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ร่วมกับพระปรีชา สามารถทางด้านภาษาทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ร้อยแก้วและร้อยกรอง ดังนั้น จึงทรง พระราชนิพนธ์หนังสือประเภทต่าง ๆ ออกมามากกว่า ๑๐๐ เล่ม ซึ่งมีหลายหลากประเภททั้ง สารคดีท่องเที่ยวเมื่อเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ เช่น เกล็ดหิมะในสายหมอก ทักษะจากอินเดีย มนต์รักทะเลใต้ ประเภทวิชาการและประวัติศาสตร์ เช่น บันทึกเรื่องการ ปกครองของไทยสมัยอยุธยา และต้นรัตนโกสินทร์ กษัตริยานุสรณ์ หนังสือสำหรับเด็ก เช่น แก้วจอมแก่น แก้วจอมชน หนังสือที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ไทย เช่น สมเด็จพระแม่กับ การศึกษา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีกับพระราชกรณียกิจพระราชจริยาวัตรด้าน การศึกษา ประเภทพระราชนิพนธ์แปล เช่น หยกใส่ร้ายคำ ความคิดคำนึง เก็จแก้วประกายกวี และหนังสือทั่วไป เช่น นิทานเรื่องเกาะ (เรื่องนี้ไม่มีคติ) เรื่องของคนแขนหัก เป็นต้น

นอกจากพระนาม "สิรินธร" แล้ว พระองค์ยังทรงใช้นามปากกาในการพระราชนิพนธ์หนังสืออีก ๔ พระนาม ได้แก่

"ก้อนหินก้อนกรวด" เป็นพระนามแฝงที่ทรงหมายถึง พระองค์และพระสหาย สามารถแยกได้เป็น ก้อนหิน หมายถึง พระองค์เอง ส่วนก้อนกรวด หมายถึง กุณฐิกา ไกรฤกษ์ พระองค์มีรับสั่งถึงพระนามแฝงนี้ว่า “เราตัวโตเลยใช้ว่า ก้อนหิน หวานตัวเล็ก เลยใช้ว่า ก้อนกรวด รวมกันจึงเป็น ก้อนหิน-ก้อนกรวด” นามปากกาที่ทรงใช้ครั้งเดียวตอนประพันธ์บทความ "เรื่องจากเมืองอิสราเอล" เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐

"แว่นแก้ว" เป็นชื่อที่พระองค์ทรงตั้งขึ้นเอง ซึ่งพระองค์มีรับสั่งถึงพระนามแฝงนี้ว่า "ชื่อแว่นแก้ว นี้ตั้งเอง เพราะตอนเด็ก ๆ ชื่อลูกแก้ว ตัวเองอยากชื่อแก้ว ทำไมถึงเปลี่ยนไปไม่รู้เหมือนกัน แล้วก็ชอบเพลงน้อยใจยา นางเอกชื่อ แว่นแก้ว" พระนามแฝง แว่นแก้วนี้ พระองค์เริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เมื่อทรงพระราชนิพนธ์และทรงแปลเรื่องสำหรับเด็ก ได้แก่ แก้วจอมชน แก้วจอมแก่น และขบวนการนกนางเขน

"หนูน้อย" พระองค์มีรับสั่งถึงพระนามแฝงนี้ว่า "เรามีชื่อเล่นที่เรียกกันในครอบครัวว่า น้อย เลยใช้นามแฝงว่า หนูน้อย" โดยพระองค์ทรงใช้เพียงครั้งเดียวในบทความเรื่อง “ป่องที่รัก” ตีพิมพ์ในหนังสือ ๒๕ ปีจิตจรดดา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓

และ "บันดาล" พระองค์มีรับสั่งถึงพระนามแฝงนี้ว่า ใช้ว่า บันดาล เพราะคำนี้ผุดขึ้นมาในสมอง เลยใช้เป็นนามแฝง ไม่มีเหตุผลอะไรในการใช้ชื่อนี้เลย ซึ่งพระองค์ทรงใช้ในงานแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ทรงทำให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖

นอกจากนี้ ยังทรงพระราชนิพนธ์เพลงเป็นจำนวนมาก โดยบทเพลงที่ดังและนำมาขับร้องบ่อยครั้ง ได้แก่ เพลง สัมตำ รวมทั้ง ยังทรงประพันธ์คำร้องในบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้แก่ เพลงรัก และเพลงเมนูไข่

พระราชกรณียกิจ

ในด้านการทรงรับราชการ ทรงเข้าปฏิบัติหน้าที่อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์และสังคมวิทยาที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๓ ทรงดำรงพระยศพลเอก ตำแหน่งผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์ และทรงเกษียณอายุราชการในพุทธศักราช ๒๕๕๘

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงจัดตั้งโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนผู้ยากไร้ในชนบท โดยเฉพาะการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และแก้ไขปัญหามภาวะทุพโภชนาการ ทรงเห็นว่าเด็กจะเรียนหนังสือ

ไม่ได้ถ้าท้องหิวหรือเจ็บป่วย จึงทรงริเริ่มโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๓ ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงพระราชทานพระราชทรัพย์ให้ก่อสร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ศูนย์การเรียนชุมชนสำหรับชาวไทยภูเขา ห้องเรียนเคลื่อนที่ ทั้งพระราชทานพระราชทรัพย์เป็นค่าตอบแทนครูผู้สอน และทรงจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนพระราชทาน เพื่อให้เยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จะได้มีความสามารถในการพึ่งตนเอง และเป็นที่พึ่งของครอบครัวได้ในอนาคต ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริอย่างใกล้ชิด และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในโครงการด้วยพระองค์เองเสมอ

พระราชจริยาวัตรที่ประชาชนทั่วไปได้เห็นประจักษ์ คือ พระเมตตาและความเอาพระทัยใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชปณิธานที่จะช่วยเหลือผู้ที่ทุกข์ยาก เดือดร้อนโดยไม่เลือกชั้นวรรณะ เผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา พสกนิกรต่างยกย่อง และชื่นชมในพระบารมี ดังนั้น เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติที่ทรงมีคุณูปการต่อชาติบ้านเมืองในด้านต่าง ๆ มาโดยตลอด จึงมีบุคคล หน่วยงาน สมาคม และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในราชอาณาจักรและในต่างประเทศ ขอพระราชทานอัญเชิญ พระนามาภิไธย และขอพระราชทานนามไปเป็นชื่อพรรณพืชและสัตว์ที่ค้นพบใหม่ในโลก รวมทั้งสถานที่และสิ่งต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและเป็นสิริมงคลสืบไป นอกจากนี้ ยังได้ทรงพระกรุณาฯ รับสมาคม สถาบัน และองค์กรต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามแนวพระราชดำริ หรือที่มีวัตถุประสงค์ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่ทรงให้การสนับสนุน ซึ่งล้วนเป็นไปเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลน หรือเพื่อการสาธารณประโยชน์ไว้ในพระราชูปถัมภ์ ทั้งยังทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมการประชุมสำคัญ ๆ อยู่เสมอ

ในปัจจุบัน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยศึกษาและฝึกฝนเรียนรู้ทักษะภาษาและวิชาการต่าง ๆ อยู่มิได้ขาด เช่น ภาษา ฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน เทคโนโลยีสารสนเทศ ดาราศาสตร์ เทคโนโลยีชีวภาพ เป็นต้น

แหล่งข้อมูลจาก กองงานในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

(เมษายน ๒๕๖๓)

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ศึกษาพระราชประวัติและพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
 กรมสมเด็จพระเทพฯ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

พระราชประวัติ

.....

.....

.....

การศึกษา

.....

.....

.....

พระราชนิพนธ์

.....

.....

.....

พระราชกรณียกิจ

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การพูดรายงาน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดรายงาน

การพูดรายงานเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ผู้รายงานจะค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายมาแนะนำเสนอให้ผู้ฟัง ผู้ฟังจะได้รับรู้หลายเรื่องโดยไม่ต้องค้นคว้าทุกเรื่อง

การพูดรายงานควรปฏิบัติ ดังนี้

๑) เลือกหัวข้อเรื่อง ทำหัวข้อย่อย่อที่น่าสนใจและเป็นที่ต้องการของผู้ฟังมารายงานให้เหมาะสมกับเวลา

๒) กำหนดวัตถุประสงค์ของรายงานเรื่องนั้น ๆ

๓) แบ่งเวลารายงานแต่ละหัวข้อให้พอเหมาะ ไม่ยาวเกินไป

๔) เลือกใช้สื่อที่หลากหลายประกอบการรายงาน เช่น ร้องเพลงเชิดหุ่นฉายวีดิทัศน์ ใช้แผนภาพความคิด ฯลฯ

๕) พูดตรงตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงถูกต้องชัดเจน น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกตามเนื้อหาที่พูดเพื่อให้ผู้ฟังสนใจ

๖) สรุปภาพรวมของสาระและความรู้ที่รายงาน

๗) เปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามในช่วงสุดท้าย

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พูดรายงาน ๒
 รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แบบประเมินการพูดรายงาน

เกณฑ์ในการพิจารณา	ดีมาก (๕)	ดี (๔)	พอใช้ (๓)	ต้อง ปรับปรุง (๒)	ต้องปรับปรุง อีกมาก (๑)
๑. ลีลาท่าทางในการพูด					
๒. การเรียบเรียงเนื้อหาสาระของการรายงาน					
๓. ความถูกต้องของเนื้อหา					
๔. คุณค่าของเรื่องที่รายงาน					
๕. ลำดับขั้นตอน (ชักทาย/นำเรื่อง/เนื้อเรื่อง/ สรุป)					
๖. การแสดงความคิดเห็น					
๗. การตอบคำถาม					
๘. การใช้ภาษา/ถ้อยคำ					
๙. ความตั้งใจ และความสนใจของผู้รายงาน					
๑๐. ความตั้งใจและความสนใจของผู้ฟังรายงาน					

ตัวอย่างบันทึกการอ่าน

ชื่อเรื่อง	:	โรคอันตราย อันเป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน
ผู้แต่ง	:	พ.ญ.พิศุทธิพร ฉ่ำใจ
สำนักพิมพ์	:	ต้นธรรม
ปีที่พิมพ์	:	๒๕๕๑
วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก	:	๒ เมษายน ๒๕๖๔

สรุปความรู้

ฤดูร้อนของเมืองไทยมีความรุนแรงและแปรปรวนมากขึ้น ในภาวะโลกร้อนอากาศร้อนเป็นอันตรายต่อคน ทั้งด้านสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตเรียกว่า โรคลมแดดหรือโรคลมจากอากาศร้อน มีอาการทางร่างกาย ได้แก่ อ่อนเพลีย วิงเวียนศีรษะ เตินโซเซ อาการเพลียแดดที่เกิดภาวะร่างกายสูญเสียน้ำมากเกินไปจึงควรใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตัวเพื่อให้ร่างกายเย็นลง แล้วดื่มน้ำผลไม้เย็น ๆ สร้างความเย็นและชดเชยน้ำที่เสียไป และอีกโรคหนึ่งที่น่ากลัวคือโรคมะเร็งผิวหนัง ซึ่งมีหลายชนิด มะเร็งผิวหนังเรียกว่า เป็นผื่นเล็ก ๆ มีขุย มักจะพบในบริเวณหน้า แขน และหลังมือ โดยเฉพาะบริเวณที่ได้รับแสงมาก หากไม่รักษาก็จะกลายเป็นมะเร็งในภายหลัง สาเหตุส่วนใหญ่คือ แสงอัลตราไวโอเล็ต ยูวีเอและยูวีบี และใช้ยาที่มีส่วนผสมสารหนูเมื่อรับประทาน นาน ๆ จะทำให้เป็นโรคมะเร็งหรือผู้ที่สัมผัสน้ำมันและสารเคมีก่อมะเร็งประจำ และส่วนน้อยเกิดจากกรรมพันธุ์ คนผิวขาวและผมสีบลอนด์ไวต่อแสงแดดมากกว่า ทำให้ผิวไหม้ได้ง่าย มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อมะเร็งผิวหนัง เพราะมีเม็ดสีผิวน้อย ความสามารถในการป้องกันเซลล์ผิวหนังจากแสงอัลตราไวโอเล็ตจึงมีน้อยกว่าคนผิวดำ จะพบมะเร็งผิวหนังได้บ่อยในคนที่เป็โรคผิวหนังที่เรียกว่าคนผิวเผือก

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

โรคต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน ทุก ๆ คนต้องรู้และใส่ใจเป็นพิเศษ เพราะไม่ใช่เรื่องไกลตัวของเรอีกต่อไปแล้ว ทุกชีวิตที่อยู่ร่วมกับเราและคนรอบข้างล้วนเป็นบุคคลที่เสี่ยงต่อโรคร้ายทั้งสิ้น

การนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

การตระหนักถึงโรคร้ายไข้เจ็บ และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดโรคในชีวิตประจำวัน เราสามารถหลีกเลี่ยงได้ การอ่านบทความเรื่องนี้ ทำให้เราสามารถรู้วิธีการป้องกัน บรรเทาอาการโรคต่าง ๆ ที่มากับแดดร้อน ๆ ซึ่งเราเผชิญอยู่ทุกวัน

ใบงานที่ ๒ เรื่อง บันทึกความรู้จากการอ่าน
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง บันทึกความรู้จากการอ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง อ่านเรื่องสั้นจากหนังสือ *แก้วจอมแก่น* หรือ *แก้วจอมซน* คนละ ๑ ตอน
 แล้วเขียนบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่าน

บันทึกการอ่านเรื่อง.....

จากหนังสือ..... ผู้เขียน .....

สำนักพิมพ์..... ปีที่พิมพ์ ..... หน้า.....

สรุปความรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

.....

.....

.....

การนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้บันทึกการอ่าน .....

วัน ..... ที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....

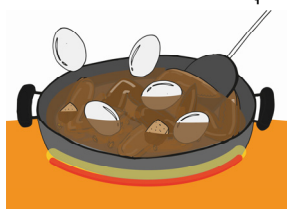
ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตัวอย่าง การเขียนอธิบายขั้นตอนการทำปีกไก่พะโล้

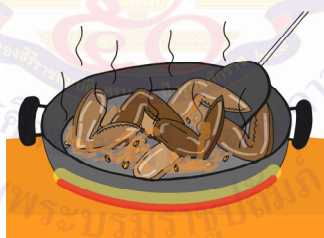
๑. เตรียมปีกไก่ ๑ / ๒ กิโลกรัม ใส่ผงพะโล้ ๑ ช้อนโต๊ะ คลุกให้เข้ากัน

๒. เจียวกระเทียม ๑ ช้อนชาในน้ำมันพืช ๑ ช้อนโต๊ะ จนเหลือง ใส่ปีกไก่ลงผัดพอสุก

๓. เติมน้ำ ๓ ถ้วยตวงปรุงรสด้วยน้ำตาลทราย ๓ ช้อนโต๊ะ เกลือ ๑ ช้อนชา ซีอิ๊วดำ ๒ ช้อนชา

๔. ใส่ไข่ต้ม ๕ ฟอง เต้าหู้ขาว ๑ แผ่น หั่นเป็นก้อนสี่เหลี่ยม ลดไฟลงเคี่ยวต่อประมาณ ๑ ชั่วโมง
ปรุงรสอีกครั้งตามชอบ

๕. เวลาเสิร์ฟโรยด้วยผักชี

ใบงานที่ ๓ เรื่อง วิธีการปรุงส้มตำ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าล้านช้าง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเขียนอธิบาย
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ฟังเพลงส้มตำ แล้วเขียนอธิบายวิธีการปรุงส้มตำ พร้อมวาดภาพประกอบตามขั้นตอนวิธีการปรุงส้มตำ

อุปกรณ์

- ๑. ....
- ๒. ....
- ๓. ....
- ๔. ....
- ๕. ....

เครื่องปรุง

- ๑. .... ๖. ....
- ๒. .... ๗. ....
- ๓. .... ๘. ....
- ๔. .... ๙. ....
- ๕. .... ๑๐. ....

ขั้นตอนการปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณค่าทางโภชนาการ

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อ่านหนังสือตามความสนใจ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเลือกอ่านหนังสือมีความจำเป็นมาก นักอ่านที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักวิธีเลือกหนังสืออ่านให้ได้ ประโยชน์สูงสุดแก่การอ่าน ซึ่งมีหลักในการเลือกดังนี้ คือ

๑. เลือกหนังสือที่มีสาระเรื่องราวตรงกับความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องอ่าน

๒. เลือกหนังสือที่ดีดังนี้

- หนังสือที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าดี
- หนังสือที่มีกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่าดี
- หนังสือที่ได้รับรางวัลสำคัญ ๆ ในการประกวดขององค์กรที่มีคุณภาพ
- หนังสือซึ่งเขียนโดยนักเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของแวดวงนักอ่าน
- หนังสือที่มีคุณค่าดีพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านความคิด ด้านกลวิธี ด้านทาง

ภาษาด้านรูปแบบ และการนำเสนอ

- หนังสือที่ได้รับการยอมรับศึกษาสืบทอดกันมาทุกยุค ทุกสมัย
- เลือกหนังสือที่จะไม่โน้มน้าวไปในทางเสื่อมทั้งปวง

การเขียนบันทึกการอ่าน

การเขียนบันทึกจากการอ่านเป็นการจดบันทึกความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่านจากสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักฐานและเตือนความจำ

ข้อควรปฏิบัติในการเขียนบันทึกการอ่าน

๑. อ่านเรื่องให้เข้าใจ แล้วจับประเด็น หรือสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
๒. ลำดับเรื่องราวหรือขั้นตอนให้ถูกต้อง
๓. เขียนบันทึกด้วยถ้อยคำสำนวนของผู้บันทึกเอง
๔. เขียนบอกแหล่งที่มาของเรื่องที่บันทึก โดยอาจเขียนบอกวัน เดือน ปี ที่บันทึก ไว้ตอนท้าย

ของการเขียนบันทึก

ประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน

๑. การอ่านช่วยป้องกันและช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ
๒. การอ่านช่วยพัฒนาจิตใจให้เจริญงดงาม
๓. การอ่านช่วยให้เกิด ความคิดสร้างสรรค์
๔. การอ่านช่วยพัฒนาอาชีพ
๕. การอ่านช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านบทร้อยกรอง
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง บทร้อยกรองมีคุณค่า
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

บทร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบถูกต้องตามข้อกำหนดของลักษณะแบบแผน การแต่งคำประพันธ์นั้น ๆ คำ ในบทร้อยกรองมีความหมายเท่ากับพยางค์

หลักการอ่านร้อยกรอง

บทร้อยกรองอ่านได้ ๓ แบบ

๑. อ่านแบบธรรมชาติ เป็นการอ่านออกเสียงตามปกติเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่มีจังหวะ วรรคตอน เน้นสัมผัสตามคำประพันธ์

๒. อ่านแบบเจรจา เป็นการอ่านออกเสียงเหมือนอ่านร้อยแก้ว แต่เน้นจังหวะ วรรคตอนและเน้นเสียงเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก (คล้ายการพูด)

๓. อ่านแบบทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียง สูง ต่ำหนัก เบา ล้วน ยาว เป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียงตามจังหวะ ลีลา และท่วงทำนอง

คุณค่าของบทร้อยกรอง

๑. ช่วยให้ผู้อ่านมีจิตใจอ่อนโยน
๒. ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ
๓. ช่วยสร้างจินตนาการและช่วยกระตุ้นอารมณ์ของผู้อ่าน
๔. ช่วยให้ผู้อ่านเกิดปัญญาและความรู้ใหม่ ๆ
๕. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน
๖. ช่วยให้เกิดความประทับใจ

ใบงานที่ ๔ เรื่อง บทร้อยกรองมีคุณค่า
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าน์กอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง บทร้อยกรองมีคุณค่า
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง อ่านบทร้อยกรอง “เพลงชาติ” แล้ววิเคราะห์คุณค่าและเขียนตอบคำถาม

๑. ขณะที่นักเรียนอ่านบทร้อยกรองนี้ นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๒. “ศึกไกล” และ “ศึกใกล้” ในความคิดของนักเรียนหมายถึงใคร

.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคำว่า “หนอนบ่อนไส้” อย่างไร โดยเชื่อมโยงจากบทร้อยกรองและสถานการณ์ปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....

๔. นักเรียนเขียนแสดงความหวังแกเมืองไทยและให้เขียนสิ่งดี ๆ ที่นักเรียนต้องการทำ

.....
.....
.....
.....

๕. เขียนผังแผนผังความคิด สิ่งที่ยากให้เกิดขึ้นในบ้านเกิดเมืองนอนของฉัน

.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนเรียงความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรียงความ คือ การเรียบเรียงข้อความ เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ผู้เขียนถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน มีองค์ประกอบ ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

จุดประสงค์ในการเขียนเรียงความ ก่อนเขียนเรียงความต้องวางจุดประสงค์ให้ชัดเจนว่า

๑. เขียนเรื่องนั้น อย่างไร
๒. เขียนให้ใครอ่าน
๓. เขียนไปในแนวใด เช่น เขียนชักจูง เขียนให้ความรู้ เขียนแสดงความคิดเห็น

เรียงความ ประกอบด้วย ๓ ส่วนสำคัญ คือ

๑. คำนำ (ความนำ) เป็นส่วนเริ่มต้น นำเรื่องเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านสนใจ คำนำเป็นย่อหน้าแรกและควรมีย่อหน้าเดียว สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงในการเขียนคำนำ ได้แก่

- ๑.๑ ไม่เขียนออกนอกเรื่อง
- ๑.๒ ไม่ควรนำเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่คนรู้จักดีแล้วมาเขียน
- ๑.๓ ไม่ควรนำข้อคิดเห็นที่กว้างเกินไปมาเขียน เช่น ภาษาไทยในรอบ ๒๐ ปี
- ๑.๔ ไม่นำคำกล่าวที่เป็นความจริงในตัวเองอยู่แล้วมาเขียน เช่น “เป็นที่กล่าวกันว่า สิ่งที่น่าขนลุกในชีวิตมนุษย์มีอย่างเดียวกันเท่านั้น คือ ความไม่แน่นอน”

๒. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่แสดงสาระสำคัญของเรื่องราว ความรู้ ความคิดที่ตรงกับชื่อเรื่อง มีรายละเอียดเนื้อหาที่ครอบคลุมชื่อเรื่อง เพื่อตอบคำถามว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ อะไร อย่างไร เพราะเหตุใด สำคัญอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร ฯลฯ อาจมีหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้ามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

๓. สรุป เป็นข้อความย่อหน้าสุดท้าย เป็นการปิดเรื่อง หรือ สรุปเนื้อหาสำคัญของเรื่องทั้งหมด ควรมีเพียง ๑ ย่อหน้า อาจเป็นคติสอนใจ ความประทับใจ ข้อคิดแก่ผู้อ่านเพื่อให้นำไปคิดหรือปฏิบัติเมื่อมีโอกาส หรือตั้งคำถามให้ผู้อ่านใคร่ครวญต่อไปโดยไม่จำเป็นต้องเสนอข้อยุติ

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนเรียงความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้าน์ก้อ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับวันสำคัญวันใดวันหนึ่ง ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๒ บรรทัด พร้อมทั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม

(ยกร่างเรียงความ) เรื่อง.....

(คำนำ) .....

(เนื้อเรื่อง) .....

(สรุป).....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดแสดงความคิดเห็น หมายถึง การพูดเพื่อแสดงความรู้สึกหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล มีความสอดคล้องกับเรื่องที่พูด ในการพูดแสดงความคิดเห็น ผู้พูดอาจพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ เศรษฐกิจ หรือสังคมก็ได้ ทั้งนี้เมื่อแสดงความคิดเห็นไปแล้วควรทำให้ผู้ฟังเห็นด้วยหรือคล้อยตาม

การพูดแสดงความคิดเห็นอาจเป็นการพูดระหว่างบุคคลหรือต่อบุคคลหรือต่อที่ประชุมก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสในการพูด เช่น การให้สัมภาษณ์ การประชุม การสัมมนา การอภิปราย การบรรยาย

หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. กล่าวถึงความเดิม เหตุการณ์ หรือการกระทำของบุคคล
  ๒. ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในเรื่องดังกล่าวและผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้น โดยยกตัวอย่าง ยกเหตุผล ข้ออ้างอิง ข้อโต้แย้งต่าง ๆ มาอ้างอิงคัดค้าน ถ้าสามารถใช้เหตุผลทางหลักวิชามาประกอบจะทำให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น
  ๓. เสนอแนวปฏิบัติที่ดีกว่า เพื่อเป็นการสร้างสรรค์
  ๔. จบด้วยการกล่าวย้ำความคิด อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ฝากความหวัง การเรียกร้อง
- เชิญชวน

ลักษณะของผู้พูดแสดงความคิดเห็นที่ดี

๑. ผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี
๒. การแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรมีหลักการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์
๓. ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับโอกาส โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งและเชิงวิจารณ์ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้พูดและผู้ฟัง
๔. การแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ตาม ควรแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

การใช้ภาษาในการพูดแสดงความคิดเห็น

๑. ใช้ถ้อยคำให้กะทัดรัดมีความหมายชัดเจน เรียงเนื้อความตามลำดับไม่สับสน
๒. ใช้ถ้อยคำภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะของการแสดงความคิดเห็น เช่น ดิฉันเห็นว่าผมคิดว่า เป็นต้น
๓. ใช้ถ้อยคำหรือกลุ่มคำเพื่อบ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นการแสดงความคิดเห็น เช่น คำว่า อาจ อาจจะ คง คงจะ น่า น่าจะ ทั้ง ควร เป็นต้น
๔. ใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดผลด้านศีลธรรมจริยธรรม และคุณธรรมไม่ประชดประชัน ไม่พูดก้าวร้าวเสียดสี ไม่พูดแบบขวานผ่าซาก หรือมีเจตนาไม่ดี
๕. มีมารยาทในการพูด ไม่ใช้คำรุนแรง คำด่า คำหยาบ มีกิริยาวาจาที่สุภาพ น้ำเสียงนุ่มนวล และต้องรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อควรปฏิบัติในการพูดแสดงความคิดเห็น

- ฟัง อ่าน หรือดูเรื่องที่ต้องพูดแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจ
- ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง
- ใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผลเพื่อประกอบการแสดงความคิดเห็น
- มีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
- ไม่นำอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง
- พูดอย่างมีมารยาท ใช้คำที่สุภาพ
- เรียงลำดับเรื่องที่จะพูดให้ดีไม่เกิดการสับสน
- ไม่พูดให้เกิดความขัดแย้งกัน
- พูดให้ตรงประเด็น

ตัวอย่างการพูดแสดงความคิดเห็น

คุณลุงของฉันมีหลานชายคนหนึ่งเป็นเด็กกำพร้า พ่อแม่ของเขาเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางรถยนต์จึงไม่ได้เรียนต่อ คุณลุงสงสารมากกลัวหลานจะลำบาก จึงไปรับมาอยู่ด้วย และให้รับใช้คุณลุงอย่างใกล้ชิด หลายปีผ่านไปหลานของคุณลุงเติบโตขึ้นใกล้จะเป็นหนุ่มแล้ว ยังรับใช้คุณลุงเหมือนเดิม ฉันเริ่มกังวลกับวิธีการดูแลเลี้ยงหลานของคุณลุงและไม่เห็นด้วยกับวิธีการนี้ เพราะต่อไปถ้าสิ้นคุณลุงแล้ว เด็กคนนี้จะเลี้ยงตัวเองได้อย่างไรคุณลุงน่าจะส่งเสริมให้หลานได้เรียนหนังสือแล้วฝึกอาชีพเพื่อให้มีความรู้ติดตัวไปทำมาหากินในวันข้างหน้า

ใบงานที่ ๖ เรื่อง หลักการพูดแสดงความคิดเห็น
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น แล้วนำข้อมูลนั้นมาสรุปลงในแผนภาพ
ความคิด

หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุดแสดงความคิดเห็นจากการดูสื่อออนไลน์
หน่วยเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การพุดแสดงความคิดเห็น ๒
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกฟัง หรือดูเรื่องที่น่าสนใจจากสื่อออนไลน์ ๑ เรื่อง แล้วเขียนร่างคำพุด เพื่อแสดงความคิดเห็น

สื่อออนไลน์ เรื่อง.....

๑. ผู้นำเสนอมีความสนใจในการนำเสนออย่างไร

.....
.....
.....

๒. ผู้ฟังและผู้ดูได้ประโยชน์อย่างไร

.....
.....
.....

๓. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งที่ได้ดู

.....
.....
.....

๔. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู

.....
.....
.....

๕. แนวคิดที่ได้จากสิ่งที่ดู

.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๖ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน

๑. ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสามารถของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้

ระดับความสามารถ : ดีมาก   ดี   ค่อนข้างดี   พอใช้   ปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ				
		ดี มาก	ดี	ค่อนข้าง ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑	อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย					
๒	เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม					
๓	พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและดู					
๔	เขียนเรียงความได้ตรงตามวัตถุประสงค์					
๕	อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน					

๒. สิ่งที่ยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

ชั้น ป.๖ กลางภาค

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค   ปลายภาค   หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในกลางภาคเรียน คือ .....

.....
.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ .....

.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ .....

.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....
.....

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เจริญพระเกียรติ
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

